

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

10 ЛІСТАПАДА 2012 г.

СУБОТА

№ 217 (27332)

Кошт 1300 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Яна скарае вяршыню за вяршыняй, але не збіраецца спыняцца на дасягнутым. У гэтым ёй дапамагае каласальная працаздольнасць і, у немалой ступені, шанцаванне. Магчыма, аснова поспеху Сашы Паўлавай у тым, што яна заўсёды рабіла толькі тое, што прыносіла ёй задавальненне.

Значным дасягненнем галіновы прафсаюз лічыць прывязку памеру стыпендыі да тарыфнай стаўкі першага разраду. Такі падыход значна спрасціў парадак вылічэння стыпендыі і паспрыяў іх аператыўнаму пераразліку.

ЦЫТАТА ДНЯ

Старшыня ТРА Саюзнай дзяржавы Ігар УГОЛЬНІКАЎ:

Расіі і Беларусі неабходна аб'яднаць намаганні ў сферы кінематографа. Для Беларусі, як і для Расіі, актуальная праблема даверу глядачоў да айчыннага кінематографа, што аказвае істотны ўплыў на пракатнае жыццё кінастужак. Можна рабіць агульнае расійска-беларускае кіно і не аддзяляць спецыялістаў дзвюх краін у кінасферы, а наадварот, правільна спалучаць іх вопыт і прафесіяналізм. Я бачу тут перспектывы...

Жывая зямля

Дзякуючы вядучаму навуковаму супрацоўніку навукова-практычнага цэнтру Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі па біярэсурсах Анатолю Аляхновічу (на фотаздымку) адбылася цікавая і вельмі важная прыродаахоўная акцыя: упершыню ў Беларусі прайшло «перасяленне» прадстаўніка фаўны з ліку «чырванакніжнікаў» — шыракапалага рака. Гэты спецыяліст уласна адлавіў каля трох соцень асобін ракаў і перавёз у Глыбоцкі раён, каб захаваць і памножыць унікальную папуляцыю нашага жывёльнага свету. І таму ёсць надзея, што на Зямлі не знікне яшчэ адзін від.

НА БЕЛЫМ ХУТКА «ЧЫРВАНЭКНІЖНІК» СВІСНЕ!

Фотаздымкі Анатоля КЛЕШЧУКА.

Месцам адлову ракаў-«чырванакніжнікаў» стаў адзін са штучных вадаёмаў Маладзечанскага раёна. А месцам іх новай «дыслакацыі» — Глыбоцкі. Незвычайнае перасяленне выклікана неабходнасцю захавання папуляцыі гэтага віду беларускай фаўны, бо ён знаходзіцца на мяжы знікнення. Яшчэ ў 1981 годзе беларускія навукоўцы-заолагі забілі трывогу і дамагліся, каб прадстаўнік дзесяціногіх быў занесены ў Чырвоную кнігу. Але адна справа — захаваць, не менш важная — паспрыяць памнажэнню і рассяленню віду. А таму пры падтрымцы ПРААН/ГЭФ «Інтэграцыя пытанняў захавання біяразнастайнасці ў палітыку і практыку тэрытарыяльнага планавання ў Беларусі» ўзнік спецыяльны праект і акцыя пад назвай «Захаваем шыракапалага рака ў Беларусі». Глыбоцкі раён, у якім знаходзіцца 106 азёраў, лепш за іншыя рэгіёны падышоў для гэтага прыродаахоўнага праекта.

— Глыбоччына была дасканала вивучана падчас даследавання біялагічнай і ландшафтнай біяразнастайнасці, — патлумачыў менеджар праекта Уладзімір Калтуноў. — Вывучаючы флору і фаўну 36 азёр, мы прыйшлі да высновы, што толькі ў адным з іх захавалася папуляцыя шыракапалага рака. Мы выбралі два прыродныя вадаёмы, якія найбольш адпавядаюць неабходным умовам. Гэта возера Белае (адно з чатырох з такой назвай) і Млічына. Перш за ўсё яны бяссцёкавыя, а значыць, не злучаюцца пратокамі і ручаямі з іншымі вадаёмамі і абаронены ад траплення ў іх розных інфекцый, у тым ліку і ракавай чумы, якая ўжо неаднойчы вынішчала гэтых панцырных насельнікаў.

— Унікальнасць акцыі і ў тым, што ў далейшым папуляцыя глыбоцкага рака можа стаць сапраўдным гадавальнікам для правядзення маштабных праектаў па захаванні рэдкага віду, — паведамілі навуковыя супрацоўнікі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, эксперты гэтага праекта Аркадзь Скуратовіч і Міхаіл Максіменкаў.

Прыродаахоўная акцыя не засталася незаўважанай у раёне, бо ў ёй удзельнічалі мясцовыя дзеці — вучні Псееўскай і Зябкаўскай школ. Арганізатары праекта, сярод якіх Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Беларусі, лічаць, што дзеці будуць не толькі ганарыцца тым, што далучыліся да вельмі важнай справы захавання навакольнага асяроддзя. У будучым юныя памочнікі самі стануць добрымі захавальнікамі і сапраўднымі абаронцамі матушчы-прыроды.

СТАР 4

Супрацоўніцтва

ЛЕНІНГРАДСКАЯ ВОБЛАСЦЬ ЦІКАВАЯ БЕЛАРУСІ

Беларусь пераарыентуе перавалку вялікіх аб'ёмаў грузаў з парты краін Балтыі на парты Ленінградскай вобласці. Аб гэтым учора на сустрэчы з губернатарам Ленінградскай вобласці Аляксандрам Драздзенкам заявіў кіраўнік беларускай дзяржавы Аляксандр Лукашэнка, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

«Мы вельмі сур'ёзна абмяркоўвалі гэту тэму на апошняй сустрэчы з Прэзідэнтам Расіі Уладзімірам Пуціным. Мы прынялі прынцыповае рашэнне аб пераарыентацыі вялікіх аб'ёмаў грузаў, у тым ліку калійных угнаенняў, з парты балтыйскіх дзяржаў на вашы парты. Нам трэба вельмі сур'ёзна прапрацаваць гэту тэматыку.

СТАР 2

Быць гаспадаром

ЗАСЫПАЛА ЯБЛЫКАМІ

Яблыкі на любы густ і кашалёк прапаюваюць сёння магілёўскія рынкі. Прадукцыя прамысловых садоў сельскагаспадарчых прадпрыемстваў пакладзена ў сучасных сховішчы.

ЧЫРВОНЫ, ЖОЎТЫ, ЗЯЛЁНЫ

Такой разнастайнасці яблыкаў, як сёлётай восенню — розных колераў, формаў і смаку, — даўно не было. Можна нават разгубіцца. Але і выбраць — прыдзірліва і паўласным гусце. Гандаль даўно адышоў ад састарэлага савецкага стэрэатыпу «проста яблык, бярыце што ёсць» і цяпер прапануе канкрэтныя гатункі: бананавыя, сунічныя, грушавыя, «лоба», «антэй» і гэтак далей.

СТАР 2

Падзея «Лістапада»

«БЫКАЎ — ВЕЛЬМІ ВАЖНЫ ПІСЬМЕННІК»

У чалавечых душах ідзе вайна. І неабвязкова тады, калі гучаць стрэлы, ірвучца снарады, дрыжыць зямля. Яна можа быць асабістай — калі кожны вырашае для сябе, хто ёсць яго вораг і чаму. Яна можа ісці і ў самім чалавеку, калі ў ім змагаюцца натуральнае імкненне выжыць і ўсведамленне немагчымасці гэтага ў пэўных умовах. Васіль Быкаў пісаў пра вайну. Наша апошняя вайна скончылася больш за 60 гадоў таму. Але вайна, якую паказаў Быкаў, можа ісці ў чалавеку ўвесь час... Таму яго творы дагэтуль чытаюць і ведаюць ва ўсім свеце.

СТАР 5

НАДВОР'Е СЁННЯ

Брэст	+10°	☁
Віцебск	+7°	☁
Гомель	+3°	☁
Гродна	+8°	☁
Магілёў	+7°	☁
Мінск	+7°	☁

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 10.10.2012 г.

Долар ЗША	8550,00	▲
Еўра	10910,00	▲
Рас. руб.	271,50	▲
Укр. грыўня	1044,59	▲

ISSN 1990 - 763X

ВАДЗІМ ЗАЙЦАЎ ВЫЗВАЛЕНА АД ПАСАДЫ СТАРШЫНІ КДБ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка вызваліў генерал-лейтэнанта Вадзіма Зайцава ад пасады старшыні КДБ. Адпаведнае рашэнне прынята па выніках нарады ў кіраўніка дзяржавы, на якой разглядаліся перспектывы і недахопы ў рабоце Камітэта дзяржбяспекі, паведамлілі БЕЛТА ў прэс-службе беларускага лідара.

Па выніках нарады дзяржаўны сакратар Савета Бяспекі Леанід Мальцаў адзначыў, што ў сваіх выступленнях генеральны пракурор і старшыня Следчага камітэта паставілі шэраг пытанняў. У прыватнасці, яны датычыліся апошніх падзей, звязаных з Камітэтам дзяржаўнай бяспекі. «Усім вядома аб самагабстве падпалкоўніка КДБ Аляксандра Казака. Ёсць і шэраг іншых пытанняў, якія патрабуюць дасканалага расследавання», — заявіў Леанід Мальцаў.

«У сувязі з гэтым Прэзідэнт прыняў рашэнне вызваліць генерал-лейтэнанта Вадзіма Зайцава ад пасады старшыні Камітэта дзяржаўнай бяспекі і залічыць яго ў распараджэнне старшыні КДБ», — паведамліў дзяржсакратар Савета Бяспекі.

«Выконваць абавязкі Старшыні КДБ даручана мне. Але гэта не значыць, што Вадзім Зайцаў пасля завяршэння расследавання не можа вярнуцца на гэту пасаду. Калі расследаванні пакажуць кампетэнтнасць яго і іншых службовых асоб, то несумненна ён будзе вернуты на гэту пасаду. Гэта зроблена для таго, каб расследаванне было праведзена максімальна аб'ектыўна, — удакладніў Леанід Мальцаў. — Расследаванне даручана праводзіць генеральнаму пракурору. Таксама да гэтай работы будзе падключаны Следчы камітэт».

ЛЕНІНГРАДСКАЯ ВОБЛАСЦЬ ЦІКАВАЯ БЕЛАРУСІ

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар.

Прэзідэнт Расіі адзначна пачаў падтрымаць гэту ініцыятыву. Нам трэба дамовіцца з чыгуначнікамі Беларусі і Расіі і хутчэй рэалізаваць гэтыя дамоўленасці», — сказаў беларускі лідар.

Як адзначыў кіраўнік дзяржавы, Беларусь знаходзіцца на скрыжаванні транзітных шляхоў паміж Усходам і Захадам, а Ленінградская вобласць мае магутны транспартна-лагістычны патэнцы-

ял у выглядзе чатырох марскіх партоў. «Гэта для нас цікава з пункту гледжання рэалізацыі сумесных транзітных праектаў, у тым ліку ўзаемнай перавалкі тавараў у трэці краіны марскім і сухапутным шляхам», — сказаў Прэзідэнт Беларусі.

У сваю чаргу губернатар Ленінградскай вобласці адзначыў, што неабходна дамовіцца аб справядлівых тарифах. «Калі нам удацца зрабіць справядлівыя тарыфы або, як мы гаварылі з урадам

Беларусі, каб тарыфы былі хаця б у нуляў у параўнанні з краінамі Балтыі», — сказаў ён. «Эканомікі Ленінградскай вобласці, Расіі, Беларусі ад гэтага толькі выйгралі б. Мы сёння гатовы праз нашы партыі збудаванні перавальваць і тэхніку, і мінеральныя ўгнаенні, і нафтапрадукты, і шмат іншага. Мы павінны максімум прыкласці намаганняў для таго, каб былі справядлівыя тарыфы», — рэзюмаваў Аляксандр Драздзенка.

КАМФОРТНЫЯ ЁМОВЫ ДЛЯ БІЗНЭСУ

Урад Беларусі гатовы стварыць камфортныя ўмовы для больш актыўнай работы бізнэсу Казахстана на беларускім рынку

Аб гэтым заявіў учора ў Астане на беларуска-казахстанскім дзелавым форуме прэм'ер-міністр Беларусі Міхаіл Мясніковіч, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

Кіраўнік урада адзначыў магчымасць больш актыўнай прысутнасці казахстанскіх кампаній на рынку Беларусі як рэзідэнтаў.

«Мы будзем ствараць усе неабходныя камфортныя ўмовы, каб казахстанскім кампаніям было эканамічна эфектыўна працаваць у Беларусі», — заявіў ён.

Казахстан выйшаў на трэцяе месца па тавараабароту з Беларуссю пасля Расіі і Украіны. «З улікам аб'ёмаў паслуг мы, лічу, ужо ў бягучым годзе можам выйсці на \$1 млрд. па ўзаемным гандлі, і наш патэнцыял значна перавышае гэты ўзровень», — падкрэсліў Міхаіл Мясніковіч.

ЦЁПЛА І ВІЛЬГОТНЫ ЛІСТАПАД

У выхадныя на тэрыторыю Беларусі завітае антыцыклон з боку Скандынаўскага паўвострава, паведамліла рэдакцыя галоўнага сіноптыка Рэспубліканскага гідрометэцэнтра Мінпрыроды Людміла Парашчук.

У сярэдзіне дня цэнтр антыцыклону будзе ўжо над Мінскам, а ў нядзелю ён адыдзе далей на ўсход Украіны. Таму ў суботу ападкаў ужо не будзе. Тэмпература паветра ўдзень плюс 1—6 градусаў, а па паўднёвым захадзе да 7—9 цяпла. Не прагназуюцца дажджы і ў нядзелю. Тэмпература паветра ўначы 11 лістапада 0—плюс 5 градусаў, па ўсходзе да 1—3 марозу, удзень — плюс 2—7 градусаў, а па захадзе Брэсцкай і Гродзенскай абласцей да 8—10 цяпла. Разам з тым, у выхадныя ўзмоцніцца паўднёва-ўсходні вецер, парывы якога будуць дасягаць 14 м/с.

А вось у панядзелак праз тэрыторыю Беларусі пачне рухацца чарговы атмасферны фронт. Усюды чакаюцца дажджы. Уначы і раніцай месцамі туман. Тэмпература паветра ўначы 2—7 цяпла, удзень — плюс 4—9, па поўдні Брэсцкай і Гомельскай абласцей да 11 цяпла.

Паводле падлікаў айчынных спецыялістаў, у першай дэкадзе лістапада сярэднясутачная тэмпература была на 2—4 градусы вышэй за кліматычную норму. За першыя 9 дзён лістапада на паўночным захадзе ўжо выпала каля месячнай нормы ападкаў. Рэкордныя дажджы назіраліся ў гэты час у Вілейскім і Валожынскім раёнах, дзе выпала ажно 120 працэнтаў месячнай нормы ападкаў.

Паводле папярэдніх прагнозаў, будзе адносна цёпла ў нас і надалей, бо ў бліжэйшы тыдзень зімовае надвор'е на тэрыторыю Беларусі яшчэ не завітае.

Сяргей КУРКАЧ.

ІНФЛЯЦЫЯ Ў КАСТРЫЧНІКУ СКЛАЛА 1,8 ПРАЦЭНТА

Аб гэтым паведамлілі карэспандэнту БЕЛТА ў Нацыянальным статыстычным камітэце.

Такім чынам, індэкс спажывецкіх цэн на тавары і паслугі ў кастрычніку 2012 года ў параўнанні з вераснем склаў 101,8 працэнта, са снежнем 2011 года — 118,1 працэнта. У верасні да жніўня гэты паказчык склаў 101,3 працэнта. Паводле прагнозу на 2012 год, інфляцыя ў Беларусі запланавана на ўзроўні 19-22 працэнтаў.

Цэны на харчовыя тавары ў кастрычніку ў параўнанні з вераснем павялічыліся на 2,3 працэнта, індэкс цэн вытворцаў прамысловай прадукцыі ў кастрычніку 2012 года ў параўнанні з вераснем склаў 101,8 працэнта, цэны вытворцаў сельскагаспадарчай прадукцыі ў кастрычніку ў параўнанні з вераснем узраслі на 1,1 працэнта, тарыфы на перавозку грузаў усімі відамі транспарту ў кастрычніку ў параўнанні з вераснем склаў 100,9 працэнта. Індэкс цэн і тарыфаў на платныя паслугі ў кастрычніку ў параўнанні з вераснем склаў 101,3 працэнта, са снежнем — 127,8 працэнта.

АВАРЫЙНАЕ «ДАМІНО»

На Магілёўскім мосце раніцай 8 лістапада ў дзвюх буйных аварыях пацярпелі 20(!) аўтамабіляў і пасажырскі аўтобус.

А палове на сёму ранаці сутыкнуліся 10 аўтамабіляў. Неўзабаве за сотню метраў ад першай аварыі адбылося сутыкненне 11 адзінак аўтатранспарту. Сярод іх — пасажырскі аўтобус і маршрутнае таксі. Людзі не пацярпелі, а вось аўтамабілі пашкоджаны, некаторыя з іх развозілі эвакуатары. Затор трымаўся некалькі гадзін.

Алена КАЗЛОВА.

«ДРАЎЛЯНЫЯ» ЦЫГАРЭТЫ НА 722 МІЛЬЁНЫ РУБЛЁЎ

На чыгуначнай станцыі Полацк днём у адным з крытых вагонаў грузавога саставу мытнікі і памежнікі знайшлі пад дрэвамі рэкордную колькасць кантрабанднага тытуню: 190 тысяч пачкаў цыгарэт маркі «Прэм'ер».

Цягнік накіроўваўся з Полацка ў Даўгаўпілс. У суправаджальных жа дакументах на груз было адзначана, што ў краіну Еўрасаюза вязуць дрывы ў палетах. Кантрабандысты пайшлі на хітрасць. Цыгарэты ў каробках былі выкладзены на паддоны, абкручаны чорнай поліэтыленавай плёнкай і схаваны пад колатамі дрэвамі. Кошт кантрабанднага тытуню ацанілі ў 722 мільёны рублёў.

У памежным ведамстве адзначваюць, што ў апошні час дзейнасць па нелегальнай перапраўцы цыгарэт у краіны Еўрасаюза актывізавалася.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ЗАСЫПАЛА ЯБЛЫКАМІ

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар.

Са сваіх падсобных гаспадарак плады прадаюць вёдрамі і кучкамі, але сярэдні кошт — 5 тысяч рублёў за кілаграм. Драбнейшыя можна набыць за 3 тысячы, самыя буйныя і прыгожыя — за 8 тысяч.

На цэнтральным рынку ў Магілёве ёсць ужо і імпартаваны тавар, з Малдовы, але каштуюць прывазныя яблыкі прыкладна 10 тысяч рублёў. Народ, праўда, відавочна больш цікавіцца айчынным прадукцыям, а прадаўцы на настойлівыя пытанні аб краіне паходжання яблыкаў нібыта крыўдзяцца: «У нас беларускія!».

Ад рыначнай разнастайнасці відавочна адстаюць крамы. Кошт беларускіх яблыкаў у гандлі ў цэнтры Магілёва — каля 10 тысяч рублёў за кілаграм. Знайшліся і таннейшыя — каля 8 тысяч рублёў, але выгляд у іх быў не самы прэзентабельны. Асабліва ў параўнанні з галандскімі яблыкамі, якія ўраджаюць сваімі памерамі і нагадваюць цацачныя. Кошт такой прыгажосці — 20 тысяч рублёў.

У фірменнай краме акцыянернага таварыства «Александрыйскае» Шклоўскага раёна прадаецца свая прадукцыя — добрыя яблыкі па 8,5 тысячы за кілаграм. Яны, дарэчы, былі тут у свабодным продажы ўсю мінулую зіму: не самыя танныя, па словах спажывцоў, але сапраўды якасны тавар. Ды і спецыялісты ў вырошчванні і захоўванні садавіны раяць людзям набываць сваё: усё натуральнае, мінімум хімікатаў.

НОВЫЯ САДЫ, ДАДАТКОВЫ ЁРАДЖАЙ

Вялікі ўраджай яблыкаў — гэта добра. Але вельмі важна яго захаваць і выкарыстаць разумна.

— Агульны ўраджай па ўсіх катэгорыях гаспадарак у Магілёўскай вобласці сёлета склаў 90 тысяч тон, — кажа намеснік старшыні камітэта па сельскай гаспадарцы і харчаванні Магілёўскага аблвыканкама Дзмітрый Ігнаценка.

З гэтай агульнай колькасці больш за 14 тысяч тон яблыкаў сабралі ў сельскагаспадарчых арганізацыях і фермерскіх гаспадарках. Тут размова ідзе пра новыя сады, сучасныя тэхналогіі вырошчвання і перспектывы гатункі.

— Ураджай з садоў, якія пасаджаны ў адпаведнасці з дзяржаўнай праграмай, будзе з кожным годам павялічвацца, — гаворыць Дзмітрый Ігнаценка. — Сады паступова ўваходзяць у сілу і будуць даваць добрую прадукцыю. Сёлета мы атрымалі ўжо на тысячу тон больш, чым мелі летась. А да 2015 года павінны атрымліваць з прамысловых садоў 52 тысячы тон прадукцыі.

Усе сабраныя яблыкі, падкрэсліваюць у камітэце па сельскай гаспадарцы, захоўваюцца ў спецыяльных сучасных сховішчах. Асенняя і зімовыя гатункі закладваюцца на халодны сезон і будуць трапляць да спажывцоў у свой час.

Тысяча тон — гэта стабілізацыйны фонд, з якога вітамінную прадукцыю будуць атрымліваць у тым

ліку сацыяльнай і дзіцячыя бюджэты ўстановы. Сёння з магілёўскага ўраджаю ў гандлёвыя сеткі паступаюць яблыкі на рэалізацыю: аптвая цана складае толькі 3,5 тысячы рублёў за кілаграм. Ідзе актыўны гандаль яблыкамі і на восеньскіх кірмашах.

ВЫРАСЦІЦЬ, АЛЕ І ЗАХАВАЦЬ

Часіны, калі савецкія ІТРаўцы і студэнты перабіралі яблычныя кучы і адкідвалі гніллё, сыходзяць у мінулае. Новыя сховішчы — гэта вялізныя халадзільныя камеры, дзе створаны асаблівы мікралікат. У іх павінен захавацца ўвесь вырашчаны ўраджай без страт, каб атрымаць за яго добры грошы ў сезон вітаміннага дэфіцыту.

— Мы маем сучасныя сховішчы для захоўвання ўраджаю яблык, — запэўніў Дзмітрый Ігнаценка. — У Магілёўскай вобласці ў сельскагаспадарчых арганізацыях узведзены 11 сховішчаў, якія дазваляюць умясціць амаль 10 тысяч тон прадукцыі. Плюс замежнае прадпрыемства «Арніка», якое паспяхова займаецца вытворчасцю яблыкаў і мае свае сховішчы на 11 тысяч тон. Усё гэта дазваляе нам захаваць прадукцыю, якая прызначана на зімяне спажыванне, у поўным аб'ёме.

Аднак з павелічэннем ураджаю ад прамысловых садоў неабходна павялічыць і колькасць сховішчаў. Іх будуць, робіцца рэканструкцыя старых.

— Мы сёлета робім рэканструкцыю сховішчаў на 3,8 тысячы тон у 5 сельгаспрапрыемствах, — працягвае Дзмітрый Ігнаценка. — Гэта «Радзіма» і «Новая Друцэ» Бялыніцкага раёна, «Вучгас БСХА» Горацкага раёна, «Ляпічы» Асіповіцкага раёна і «Рассвет» Кіраўскага раёна.

Усё гэта буйныя і вядомыя гаспадаркі, дзе збіраюцца развіваць яшчэ і пладаводства. «Праблем з захаваннем яблыкаў у нас не будзе», — запэўніваюць у камітэце па сельскай гаспадарцы.

Між тым, рэзервы ў гэтай справе ёсць. Прэм'ер-міністр Міхаіл Мясніковіч на апошняй нарадзе Савета Міністраў крытыкаваў працу па нарыхтоўцы яблыкаў у краіне, звярнуўшы ўвагу на неабходнасць дадатковых захадаў па захоўванні ўсёй садавіны і гародніны, і ў прыватнасці, яблыкаў. Кіраўнік урада падкрэсліў, што трэба ў поўнай меры задзейнічаць усе сховішчы, актывізаваць іх будаўніцтва.

ЯБЛЫЧНЫЯ КЛОПАТЫ

У насельніцтва Магілёўскай вобласці сёлета саспела ў садах, паводле падлікаў, больш за 70 тысяч тон яблыкаў. Людзі забяспечвалі імі сваякоў у горадзе, перараблялі ўраджай на варэнне і ціснулі на сокі, прадавалі. «Толькі каб не было страт» — такі дэвіз беларускага селяніна.

Спажывецкая кааперацыя актыўна набывала ўраджай і сёлета дацягнула амаль што да рэкорднай адзнакі.

— Нарыхтавана 24,5 тысячы тон яблыкаў, — паведамліў начальнік упраўлення па нарыхтоўках Магілёўскага аблспажывусаюза Аляксандр Уткін. — І гэта пры тым, што самыя ўсходнія раёны вобласці сёлета не мелі вялікага ўраджаю.

Яблыкі летніх і ранніх восеньскіх гатункаў сабраныя ад насельніцтва і ў сельгаспрапрыемствах, адпраўлены на перапрацоўку. Агульная лічба — 36 тысяч тон. Яны ідуць на выраб пладовага віна, сокаў і пюрэ з садавіны, джэмаў. Аднак самыя буйнымі спажывцамі такіх яблыкаў з'яўляюцца вітніныя заводы.

Спажывецкая кааперацыя, дарэчы, працягвае прымаць яблыкі ад насельніцтва. Аднак ужо не напад, а якасныя і непашкоджаныя плады, знятыя з галін дрэва.

— Кошт — 3-4 тысячы рублёў за кілаграм, у залежнасці ад гатунку і выгляду, — кажа Аляксандр Уткін. — Гэта ўжо не на перапрацоўку, а на продаж. Людзі здаюць, хоць, зразумела, цяпер аб'ёмы невялікія.

— Яблыкі сёння не гніюць, — запэўніў і Дзмітрый Ігнаценка. — Усё, што магло сапсавацца, даўно прададзена на рынках альбо з гэтага зрабілі сокі і віно. Прадукцыя з новых садоў нармальна захоўваецца. Таварыства «Александрыйскае» нават здае ў арэнду плошчы ў сваіх сховішчах, каб аблспажывусаюз мог захоўваць сабраную прадукцыю. І пытанні на гэты конт да нас не паступаюць.

Ілона ІВАНОВА.

■ Акцэнтны тыдня з Вадзімам Гігіным

У нас. Памятаеце, раней было прынята называць з'езд партыі «гістарычнымі». Гэта ўспрымалася з іроніяй. Але без усялякай іроніі і зусім абгрунтавана другі з'езд грамадскага аб'яднання «Белая Русь», што адбыўся 3 лістапада ў сталічным Палацы Рэспублікі, можна назваць гістарычным.

Праўда, «Белая Русь» вырашыла пакуль не станавіцца партыяй. І ў гэтым заключаецца менавіта гістарычнае (без усялякіх перабольшванняў) значэнне апошняга з'езда, які сабраў каля 400 дэлегатаў. Калі б члены аб'яднання вырашылі ўсё ж стаць партыяй, то, безумоўна, па сваім уплыве яна б набыла статус вядучай палітычнай сілы ў краіне. Цяпер у аб'яднанне ўваходзяць 132 тысячы чалавек з 7 208 пярвічных арганізацый. Гэта ў некалькі разоў больш, чым ва ўсіх дзеючых палітычных партыях краіны разам узятых. На мінулых парламенцкіх выбарах «Белая Русь» здолела правесці ў Палату прадстаўнікоў 63 сваіх прыхільнікаў, гэта значыць, больш за палову ад усяго дэпутацкага складу. Падчас тых жа выбараў «Белая Русь» накіравала 5 107 назіральнікаў — зноў жа больш, чым усе партыі і грамадскія аб'яднанні. Да гэтага можна дадаць, што многія члены арганізацыі — вядомыя і аўтарытэтныя людзі, а яе лідар Аляксандр Радзькоў займае пасаду першага намесніка кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

І ўсё ж новай партыі пакуль не будзе. Чаму? Прычын тут некалькі. Па-першае, наша заканадаўства не дае магчымасці аўтаматычна ператварыць грамадскае аб'яднанне ў партыю. Шлях стварэння пярвічак і рэгістрацыі прыйдзеца праходзіць па-новаму. Па-другое, гучыць шмат заяў, што будучая партыя стане цэнтрэскай. Але што гэта азначае на практыцы? З ідэалогіяй у «Белай Русі» пакуль істотныя клопаты. Па-трэцяе, неабходнасць у такой партыі не зусім відавочная — пра гэта неаднойчы казаў і Прэзідэнт Беларусі. Ва ўсялякім разе вопыт дзеяння «партый улады» ў іншых краінах не заўжды станючы — дастаткова ўзгадаць імклівае падзенне рэйтыngu «Адзінай Расіі» і тыя палітычныя праблемы, якімі гэта падзенне суправаджалася.

Аднак, калі меркаваць па настроях дэлегатаў з'езда, яны, хутчэй, гатовы прыняць рашэнне аб стварэнні партыі. Трэба толькі трохкі пачакаць, дапрацаваць асобныя дэталі, як кажуць, «падцягнуць хвасты». Што ж, пахвём-пабачым.

Вакол нас. Калі амерыканцаў паставілі перад выбарам паміж мармонам і афраамерыканцам, большасць выбрала апошняга. Як і прадказвалі многія, Барак Абама быў пераабраны на новы прэзідэнцкі тэрмін. У Злучаных Штатах вельмі дзіўныя выбары. Не будзе перабольшваннем сказаць, што гэта, хутчэй, імітацыя выбараў. Як гэта было неаднаразова раней, кандыдаты ад дзвюх вядучых партый спрачаюцца (трэба адзначыць, вельмі шчыра і з запалам) па пытаннях, якія можна аднесці, хутчэй, да разрады другога плана: лячыцца па абавязковай страхоўцы ці не, дазваляць аднаполыя шлюбы альбо пачакаць, легалізаваць абарты ці забараніць іх. Калі браць палітычныя і эканамічныя праграмы кандыдатаў, то яны амаль аднолькавыя, адрозніваюцца толькі ў рыторыцы і расставленні акцэнтаў.

ПАЧАТАК СУВЕРЭНІТЭТУ

Рэальную апазіцыю да паўнаважнага ўдзелу ў выбарах не дапусцілі. Рэспубліканцы і дэмакраты — гэта два крылы адной кіруючай партыі, якая моцна трымае ўладу ў Вашынгтоне і ва ўсіх штатах. Цікава назіраць, як некаторыя са здзіўленнем адкрываюць для сябе, што ў выбарах прымалі ўдзел і іншыя кандыдаты. А два з іх — Гэры Джонсан ад Лібертарыянскай партыі і Джыл Стайн ад «залежных» — маглі нават мець шанец на поспех... Маглі, калі б іх дапусцілі да тэледабатаў, калі б не арыштоўвалі некалькі разоў у час выбарчай кампаніі, калі б суды ўсур'ёз разглядалі іх скаргі. Такіх «калі» — некалькі дзясяткаў. Частка з іх знайшла адлюстраванне ў папярэдняй справаздачы назіральнай місіі АБСЕ. Аднак, нягледзячы на шматлікія парушэнні дзеючага заканадаўства, на архаічнасць самой выбарчай сістэмы ў Злучаных Штатах, пры якой грамадзяне «самай вялікай дэмакратыі» ў свеце не маюць магчымасць напруга выбараў свайго прэзідэнта, выбары былі прызнаны місіяй АБСЕ законнымі і справядлівымі. Што тут скажаш? Застаецца прывесці толькі словы Мусаліні: «Сябрам — усё, ворагам — закон». Злучаныя Штаты не проста сябры кіраўніцтва АБСЕ — яны іх гаспадары.

З перамогай вас, спадар Абама!

3 гісторыі. «Чырвоныя» ў горадзе! Менавіта такі покліч, які ў савецкіх фільмах выкрывалі заўзятых белгвардзейцаў, прыходзіць у галаву, калі святкуюцца 7 лістапада — Дзень Кастрычніцкай рэвалюцыі.

Як і раней, ускладваюцца кветкі да помнікаў Леніна. Як і раней, збіраюцца групкі ветэранаў і віншуюць адзін аднаго. Зразумела, маштаб святкавання ўжо не той, і ўсё ж: Беларусь застаецца адзінай краінай на постсавецкай прасторы, у якой 7 лістапада — «чырвоны» дзень календара. Правільна гэта ці не, кожны павінен вырашаць для сябе аса-

біста, але пэўная гістарычная справядлівасць тут ёсць. Без Кастрычніка 1917 года не было б сучаснай незалежнай і суверэннай Беларусі. Беларускі нацыянальны рух у пачатку XX стагоддзя быў слабы. Прыход да ўлады бальшавікоў стаў у літаральным сэнсе выратавальнай саломінкай для лідаў нацыянальных арганізацый. Бальшавікі былі зацятымі праціўнікамі рускага вялікадзяржаўнага шавінізму, які атаясамліваў з самаўладдзем, таму абвясцілі права на самавызначэнне для ўсіх народаў. Дарэчы, адной з першых атрымала незалежнасць Фінляндыя. 7 лістапада там не святкуюць на дзяржаўным узроўні, але памятных шылды і музей Леніна захоўваюць.

Ледзьве не на наступны дзень пасля стварэння савецкага ўрада Сталін, які стаў наркамам па справах нацыянальнасцяў, сустрэўся з прадстаўнікамі беларускага руху. Разам з тым, у Мінску існавала бальшавіцкая група Мяснікова-Кнорына-Ландара, якая выступала супраць самавызначэння беларускага народа. Аднак і гэтыя людзі пад неверагодным ціскам з Масквы вымушаны былі ў канцы 1918 года пайсці на ўступкі і прыняць абвясчэнне БССР. Без паслядоўнай пазіцыі Леніна і Сталіна на публіцы савецкай дзяржаўнасці ў Беларусі ніякай БНР, ніякія гурткі і арганізацыі не здолелі б прывесці да стварэння суверэннай беларускай дзяржавы. Яны папросту не мелі такіх уладных рэсурсаў і магчымасцяў.

Сапраўды, Савецкая ўлада — гэта харчовая дыктатура і «чырвоны тэрор», жудасная калектывізацыя і антырэлігійныя ганенні. Аднак, калі мы вызнаем у якасці каштоўнасці нацыянальную дзяржаўнасць, то нельга не прызнаць значныя заслугі той палітычнай сілы, што прышла да ўлады 95 гадоў таму.

Цікаваць да супрацоўніцтва з'яўляецца ўзаемнай. У час беларуска-бангладэшскага бізнэс-форуму, які адбудзецца 11—13 лістапада 2012 года ў Бангладэш, плануецца стварэнне Савета дзелавога супрацоўніцтва «Беларусь — Бангладэш». Падобная структура неабходная для развіцця супрацоўніцтва дзвюх эканомік на пастаяннай аснове. Тое, што патэнцыял для супрацоўніцтва маецца вялікі, пацвярджае і склад беларускай дэлегацыі, у які ўваходзяць прадстаўнікі найбуйнейшых беларускіх прадпрыемстваў. Прэм'ер-міністр Беларусі Міхал Мясніковіч, які ўзначальвае дэлегацыю, сустрэнецца з прэзідэнтам і прэм'ер-міністрам Бангладэш, а таксама з ключавымі міністрамі ў эканамічнай сферы. Умовы для супрацоўніцтва палепшацца ў выніку падпісання пагаднення паміж урадам Рэспублікі Беларусь і ўрадам Народнай Рэспублікі Бангладэш аб садзейнічання ажыццяўленню і ўзаемнай абароне інвестыцый.

Някепскія перспектывы складаюцца і ў ваенна-тэхнічным супрацоўніцтве. Яго развіццё звязваецца са спецыяльным пагадненнем паміж Рэспублікай Беларусь і Народнай Рэспублікай Бангладэш, якое дазволіць не толькі палепшыць умовы для гандлю, але і кааперавацца для працы на рынку трэціх краін.

Надае аптымізму і знешнепалітычнае супрацоўніцтва. Беларусь і Бангладэш супрацоўнічаюць у рамках «Руху недалучэння». Бангладэш таксама стала членам «Групы сяброў» створанай па ініцыятыве Беларусі ў лютым 2010 года для барацьбы з гандлем людзьмі. У кастрычніку 2011 года Бангладэш выступіла суаўтарам беларускай рэзалюцыі «Забарона распрацоўкі і вытворчасці новых відаў зброі масавага знішчэння і новых сістэм такой зброі: даклад Канферэнцыі па раззбраенні», прадстаўленай пазней для разгляду Генеральнай Асамблеі ААН. Зыходзячы з ранейшага пазітыўнага вопыту супрацоўніцтва, у маі 2012 года Прэзідэнт Беларусі прапанаваў палітычнаму кіраўніцтву Бангладэш развіваць стасункі стратэгічнага партнёрства.

Сяргей КІЗІМА, загадчык кафедры міжнародных адносін Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь, доктар палітычных навук

■ Беларусь і свет

БАНГЛАДЭШ: ПЕРСПЕКТЫВЫ СУПРАЦОЎНІЦТВА

Бангладэш з'яўляецца перспектывым партнёрам для Беларусі. У 2011 годзе нашы краіны змаглі павялічыць тавараабарот у 2,5 раза ў параўнанні з 2010 годам, даўшы яго амаль да 140 мільёнаў долараў. Улічваючы, што насельніцтва Бангладэш перавышае 160 мільёнаў чалавек (хоць такая лічба і аспрэчваецца), гэтая краіна можа з часам закупаць большую колькасць беларускіх тавараў, чым цяпер.

Галоўным стрымальным фактарам на шляху беларускага экспарту з'яўляецца нізкая плацежаздольнасць насельніцтва. Валавы ўнутраны прадукт на душу ў Бангладэш амаль у восем разоў ніжэй, чым у Беларусі, што дазваляе грамадзянам купляць у асноўным толькі вельмі танныя тавары. У выніку імпорт тавараў з еўрапейскіх краін з высокім коштам працоўнай сілы мінімальны, асноўнымі экспарцёрамі тавараў у Бангладэш з'яўляюцца краіны з нізкім коштам працоўнай сілы — Кітай і Індыя. У выніку ўсё яшчэ вельмі дрэнна развіты знешні гандаль — тавараабарот Бангладэш ніжэй за беларускі прыкладна ў паўтара раза, пры тым, што насельніцтва ў гэтай краіне больш амаль у 17 разоў.

У эканоміцы Бангладэш дамінуе аграрны сектар з нізкай дабаўленай вартасцю. У той жа час краіна ў апошняй паўтара дзесяцігоддзя змагла дабіцца дастаткова высокіх тэмпаў развіцця эканомікі, што дазваляе разлічваць на сур'ёзныя перспектывы ў развіцці як сельскай гаспадаркі, так і прамысловасці. Менавіта тут Беларусь можа прапанаваць свае паслугі, улічваючы ў тым ліку паспяхова вопыт стварэння зборачных вытворчасцяў у Венесуэле.

У час майскага візіту міністра замежных спраў Народнай Рэспублікі Бангладэш Дзіпу Моні ў 2012 годзе прэм'ер-міністр Беларусі Міхал Мясніковіч заявіў пра гатоўнасць беларускага боку пабудаваць у Бангладэш некалькі заводаў па выпуску сельгастэхнікі. Танная і якасная беларуская тэхніка дапаможа мадэрнізаваць сельскую гаспадарку краіны, зрабіўшы яе больш сучаснай і павысіўшы рэнтабельнасць. Гэта асабліва актуальна для Бангладэш, улічваючы, што вялізнае насельніцтва краіны вымушана развівацца на тэрыторыі меншай, чым тэрыторыя Рэспублікі Беларусь, і сельская гаспадарка павінна быць вельмі сучаснай, каб скараціць імпорт прадуктаў.

Такога кшталту праекты могуць быць паспяхова рэалізаваны, улічваючы, што на тэрыторыі краіны ёсць свабодныя эканамічныя зоны з вельмі выгаднымі ўмовамі для замежных інвестараў. Акрамя гэтага, падобнае будаўніцтва можа садзейнічаць не толькі росту прамысловага патэнцыялу краіны, але і экспарту, паколькі Бангладэш мае льготныя ўмовы для доступу сваіх тавараў на асноўныя сусветныя рынкі. Беларуская прапанова з'яўляецца сучаснай, паколькі ў апошнія гады падобная цікавасць па развіцці прамысловых прадпрыемстваў на тэрыторыі Бангладэш выказана з боку Кітая, Індыі і шэрагу вядучых ісламскіх эканомік. Кітайскія прадпрыемствы на фоне росту зарплат у КНР прыходзяць у Бангладэш у пошуках таннай працоўнай сілы з вялікім энтузіязмам, і прыток кітайскіх інвестыцый з'яўляецца добрай падмогай для развіцця краіны і пазітыўным сігналам для іншых інвестараў.

Цікаваць да супрацоўніцтва з'яўляецца ўзаемнай. У час беларуска-бангладэшскага бізнэс-форуму, які адбудзецца 11—13 лістапада 2012 года ў Бангладэш, плануецца стварэнне Савета дзелавога супрацоўніцтва «Беларусь — Бангладэш». Падобная структура неабходная для развіцця супрацоўніцтва дзвюх эканомік на пастаяннай аснове. Тое, што патэнцыял для супрацоўніцтва маецца вялікі, пацвярджае і склад беларускай дэлегацыі, у які ўваходзяць прадстаўнікі найбуйнейшых беларускіх прадпрыемстваў. Прэм'ер-міністр Беларусі Міхал Мясніковіч, які ўзначальвае дэлегацыю, сустрэнецца з прэзідэнтам і прэм'ер-міністрам Бангладэш, а таксама з ключавымі міністрамі ў эканамічнай сферы. Умовы для супрацоўніцтва палепшацца ў выніку падпісання пагаднення паміж урадам Рэспублікі Беларусь і ўрадам Народнай Рэспублікі Бангладэш аб садзейнічання ажыццяўленню і ўзаемнай абароне інвестыцый.

Някепскія перспектывы складаюцца і ў ваенна-тэхнічным супрацоўніцтве. Яго развіццё звязваецца са спецыяльным пагадненнем паміж Рэспублікай Беларусь і Народнай Рэспублікай Бангладэш, якое дазволіць не толькі палепшыць умовы для гандлю, але і кааперавацца для працы на рынку трэціх краін.

Надае аптымізму і знешнепалітычнае супрацоўніцтва. Беларусь і Бангладэш супрацоўнічаюць у рамках «Руху недалучэння». Бангладэш таксама стала членам «Групы сяброў» створанай па ініцыятыве Беларусі ў лютым 2010 года для барацьбы з гандлем людзьмі. У кастрычніку 2011 года Бангладэш выступіла суаўтарам беларускай рэзалюцыі «Забарона распрацоўкі і вытворчасці новых відаў зброі масавага знішчэння і новых сістэм такой зброі: даклад Канферэнцыі па раззбраенні», прадстаўленай пазней для разгляду Генеральнай Асамблеі ААН. Зыходзячы з ранейшага пазітыўнага вопыту супрацоўніцтва, у маі 2012 года Прэзідэнт Беларусі прапанаваў палітычнаму кіраўніцтву Бангладэш развіваць стасункі стратэгічнага партнёрства.

Сяргей КІЗІМА, загадчык кафедры міжнародных адносін Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь, доктар палітычных навук

ЕЎРАКАМІСІЯ ПАНІЗІЛА ПРАГНОЗ РАЗВІЦЦЯ

Ацэнка дынамікі ВУП паніжана на наступны год для еўразоны, ЕС і, у прыватнасці, наймагутнейшай эканомікі рэгіёна — Германіі. Чацвёрка найбуйнейшых краін еўразоны стала выглядаць

горш з пункту гледжання прагнозу росту эканомікі. Прагнозы дынамікі беспрацоўя таксама несучаснальныя. У прыватнасці, Еўракамсіа панізіла ацэнку росту ВУП еўразоны на 2013 год

да 0,1% з 1%, ЕС — да 0,4% з 1,3%, Германіі — да 0,8% з 1,7%, Францыі — да 0,4% з 1,3%, Італіі — да падзення ў 0,5% з росту ў 0,4%, Іспаніі — да скарачэння на 1,4% супраць 0,3%.

ООО «Инсталл-Билдинг»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА по продаже имущества, принадлежащего ООО «Инсталл-Билдинг»

№ лота	Наименование имущества	Начальная цена лота, без НДС, руб.	Задаток 10%, без НДС, руб.
1	2	3	4
1	Экскаватор Варинский (гусеничный) К 606, 1988 г.в., двигатель дизель	14 720 000	1 472 000
2	Газ 52-1. Год выпуска – 1992 (Микроавтобус)	4 402 400	440 240

Организатор торгов: управляющий в деле о банкротстве ООО «Диспонтент»: г. Гомель, ул. Молодости, 5, тел. моб. (8029) 621 22 36.

Продавец: ООО «Инсталл-Билдинг», г. Гомель, ул. 5-я Техническая, 1а.

Задаток перечисляется до 26.11.2012 г. (включительно), на р/с 3012401232013 в ОАО «Приорбанк» г. Минск ЦБУ № 400, МФО 749, УНП 490421723.

Условия продажи – без условий.

Шаг аукциона в размере 10% от начальной цены.

После окончания торгов с победителем подписывается протокол и в течение 20 дней заключается договор. Победитель торгов обязан оплатить стоимость покупки в течение 30 дней после подписания протокола. Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену покупки.

В случае признания торгов несостоявшимися, в связи с подачей заявления на участие в них только одним участником, возможна продажа лота этому участнику при его согласии по

начальной цене, увеличенной на 5%.

Затраты на организацию и проведение торгов, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам торгов документации, необходимой для их проведения, возмещаются победителем торгов.

Для участия в аукционе необходимо подать письменное заявление установленной формы (подробности по тел.) с приложением: копии платежного поручения о внесении суммы задатка, для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей – заверенная копия свидетельства о гос. регистрации; для физ. лиц – копия паспорта либо иного документа, удостоверяющего личность.

Срок подачи заявления: с момента выхода настоящего объявления до 16.00 26.11.2012 года по адресу: г. Гомель, ул. Молодости, 5.

Дата, время, место проведения открытого аукциона: 27.11.2012 года в 12.00, г. Гомель, ул. Молодости, 5.

По вопросам участия в аукционе и приобретения имущества должника обращаться по телефонам: (8 029) 621 22 36 или тел./факс 8 0232 68 25 50.

Дополнительная информация: www.disponent.by

НА БЕЛЫМ ХУТКА «ЧЫРВАНЭКНІЖНІК» СВІСНЕ!

Вось які ён — шыракапалы вусач!

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

Нават старшыня райвыканкама Алег Морхат на некалькі гадзін адклаў усе важныя справы і прыехаў на бераг Беллага возера. Кіраўнік раёна лічыць, што Глыбоччыне выпалі адначасова і адказная, і ганаровая місія. Дасць Бог, з гэтых азёр пойдзе аднаўленне папуляцыі рака ў Беларусі. Хіба не падстава для гонару? А тыя, хто будзе наведвацца сюды адпачыць, уважліва пазнаёмяцца з інфармацыяй на ўсталяваных спецыяльных стэндах і далучацца да тых, хто пакідае пасля сябе чысціню і парадак, як гэта робіцца ва ўсім цывілізаваным свеце.

Адзін з удзельнікаў акцыі на Белым і Млічыне, бадай, лепшы знаўца тутэйшых прыродных багаццяў — начальнік глыбоцкай мікраённай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету Аляксей Протас заўважыў, што, нягледзячы на аддаленасць возера ад райцэнтра (а гэта добрая паўсотня кіламетраў), яно заўсёды ў полі зроку інспекцыі. Аляксей Віктаравіч запэўніў, што цяпер рэйды будуць адбывацца штодня. Бо ахвотных пераступіць межы закона, на жаль, яшчэ хапае.

Цікава і крыху нечакана атрымалася: начальнік інспекцыі і хлопчык, з якім разам выпускалі першых ракаў, аказаліся цёзкамі (і першы, і другі — Аляксей). Своеасабліва эстафета пераемнасці пакаленняў.

Анатоль КЛЯШЧУК.
Фота аўтара.

Менеджар праекта Уладзімір КАЛТУНОЎ і спецыяліст па сувязях з грамадскасцю Ірына НОВАК будуць усталяваць стэнд з інфармацыяй прыродаахоўнага зместу на возеры Белым.

Начальнік мікраінспекцыі Аляксей ПРОТАС і сямікласнік Зябкаўскай школы Аляксей АЛЕКСІЕНАК разглядаюць рака-перасяленца

ВЫЙШАЎ НА ТОНКІ ЛЁД? ЗАПЛАЦІШ ШТРАФ

Міністэрства па надзвычайных сітуацыях прапануе ўвесці адказнасць за выхад на лёд у перыяд лёдаўтварэння, ускрыцця рэк і вадаёмаў. Увадзенне штрафаў — да 10 базавых велічынь (да 1 мільёна рублёў) для першага падобнага парушэння — разам з узмацненнем растлумачальнай работы дазволіць папярэдзіць мноства трагедый, лічаць тут.

У дзейных «Правілах аховы жыцця людзей на водах Рэспублікі Беларусь» дакладна гаворыцца, што «выхад на лёд забараняецца падчас ледаставу, пакуль таўшчыня лёду не дасягне 7 сантыметраў, а таксама ў перыяд інтэнсіўнага раставання і разбурэння лёду». Аднак ці выконваецца гэтае патрабаванне на вадаёмах позняй восенню ці ўвесну? Міністэрства па надзвычайных сітуацыях канстатуе, што цяпер адказнасці за падобнае парушэнне няма. А тонкі лёд кожны год не вытрымлівае цяжару дзясяткаў безадказных грамадзян. Некага з іх атрымліваецца выратаваць, кагосьці, на жаль, не — іх целы дастаюць з вады спецыялісты АСВОДА і МНС. Прапануецца, што рашэнне аб забароне (спыненні забароны) выхаду на лёд будуць прымаць мясцовыя органы ўлады з улікам кліматычных умоў (інфармацыя пра таўшчыню лёду аператыўна размяшчаецца на сайце Рэспубліканскага гідраметэацэнтра). У гэтай сувязі Міністэрства па надзвычайных сітуацыях прапанавала аблвыканкамам і Мінгарвыканкаму, рэспубліканскім органам дзяржупраўлення выказацца па гэтай праблеме. На інтэрнэт-сайце міністэрства сваё меркаванне могуць выказаць і грамадзяне.

Сяргей РАСОЛЬКА.

У МІНСКІМ МЕТРО З'ЯВІЎСЯ НЕВЯДОМЫ ДУШЫЦЕЛЬ

Невядомы сярод белага дня ледзь не задушыў дзяўчыну ў пераходзе мінскага метро, паведамліў БЕЛТА ў РУУС Фрунзенскага раёна сталіцы. Інцидэнт адбыўся 31 кастрычніка каля 15.00 у падземным пераходзе станцыі метро «Маладзёжная». Невядомы ззаду накінуў на шыю дзяўчыны шалік і стаў яе душыць, пасля чаго з месца здарэння ўцёк. Дзеянні невядомага зафіксавалі камеры назірання ў пераходзе. Міліцыя разлічвае на тое, што здымкі дапамогуць апазнаць нападаўшага. Усе, хто валодае інфармацыяй аб анкетных звестках або месцазнаходжанні злачынцы, могуць паведаміць у міліцыю па тэлефоне (017) 252 02 02 або 102. Канфідэнцыяльнасць і ўзнагароджанне гарантуюцца.

Кар. БЕЛТА.

139 ТЫС. 889 ВАДЗІЦЕЛЯЎ

падрыхтавана за 9 месяцаў 2012 года ў навучальных арганізацыях рэспублікі. Гэта на 4,3% больш, чым за аналагічны перыяд 2011 года. Як паведамліў прэс-цэнтр Міністэрства транспарту і камунікацый, з агульнай колькасці падрыхтаваных 99 тыс. 626 чалавек (або 71,2%) складаюць вадзіцелі МТС катэгорыі «В» (легкавы аўтамабіль). Рост колькасці тых, хто прайшоў навучанне ў аўташколах, адзначаецца ў Брэсцкай вобласці (на 17,8%), Гродзенскай (на 10,5%), Мінскай (на 6,9%), Віцебскай (на 7%), Магілёўскай (на 5,8%), зніжэнне — у Мінску (на 6,8%) і Гомельскай вобласці (на 5,3%). Па стане на 1 кастрычніка падрыхтоўку, перападрыхтоўку і павышэнне кваліфікацыі вадзіцеляў механічных транспартных сродкаў ажыццяўлялі 513 навучальных арганізацый. У параўнанні з аналагічным перыядам 2011 года іх колькасць павялічылася на 12, або на 2,4%.

Андрэй ПЯТРОЎ, «Мінск—Навіны».

1,5 КГ РТУЦІ Ў ЖЫЛЛІ

У Брэсце жанчына ў сваёй кватэры знайшла паўтара кілаграма ртуці. Увечары ў службу МНС паведамлілі, што пры вынасе старой мэблі з жылля, размешчанага па праспекце Машэрава, у куце пакоя была знойдзена шклянная ёмістасць на 200 мл з рэчывам, падобным на ртуць... Выкліканыя работнікі МНС сапраўды забралі з кватэры ртуць вагой каля 1,58 кг і змясцілі яе на склад для далейшай утылізацыі. Забруджвання навакольнага асяроддзя і пацярпелых не было.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Мост дружбы

КОЛАСАЎСКАЯ ВОСЕНЬ У КІТАЙСКІМ ВЫКАНАННІ

У Літаратурна-мемарыяльным музеі Якуба Коласа падведзены вынікі конкурсу перакладаў паэзіі і прозы Янкі Купалы і Якуба Коласа.

Мэй Ханьчэн і сын Якуба Коласа — Міхась Міцкевіч.

Арганізатары творчага саборніцтва — Рэспубліканскі інстытут кітаязнаўства імя Канфуцыя БДУ і Інстытут Канфуцыя ў МДЛУ. Журы ўзначаліў першы сакратар па пытаннях адукацыі і культуры пасольства КНР у Рэспубліцы Беларусь Мэй Ханьчэн. Дастаткова шырокай была палітра абраных для перакладу твораў. Пераможцам у намінацыі «Паэзія» сталі студэнты лінгвістычнага ўніверсітэта Крысціна Гоцава і Яо Юань за пераклад верша Якуба Коласа «Лес».

Фотаздымкі Марыны БЕГУНКОВАЙ.

Узнагароды пераможцам уручае дырэктар Рэспубліканскага інстытута кітаязнаўства імя Канфуцыя БДУ Аляксандр Гарадзеі.

Другое месца — таксама ў студэнтаў МДЛУ Валерыі Навроў і Інь Сяашань, якія пераўвасобілі на мову Канфуцыя верш Янкі Купалы «Пакахай мяне, дзяўчынка». Прызёрам стала і студэнтка-міжнародніца БДУ Вольга Кулай. Журы адзначыла яе пераклад верша Янкі Купалы «Мая вера». Сярод перакладчыкаў прызічных тэкстаў лепшымі аказаліся студэнты МДЛУ Крысціна Марачкіна і Ліу Чжаоюань (за ўрывак з трылогіі Якуба Коласа «На ростанях»), Яна Радзілавец і Лі Мэнцзяа (іх таксама прывабіла палеская трылогія народнага песняра), Дар'я Супрановіч і Лі Цісюань, якія пераклалі алегарычную казку Якуба Коласа «Зло — не заўсёды зло».

Вечарына ў Коласаўскім музеі, якую ўпрыгожылі выступленні кітайскіх і беларускіх студэнтаў Акадэміі музыкі, Беларускага ўніверсітэта культуры і мастацтваў, сяродніца таксама музычнымі адкрыццямі Таленавітай моладзі. Відаць, запомніцца таксама музычнымі адкрыццямі Валерыі Навроў і піяніст Вэй Цзінь павязуць на радзіму лірыка-драматычны твор «Восень», асновай якога сталі радкі з неўміручай «Новай зямлі». І музыка да гэтай пранікнёнай беларускай песні напісана кітайскім кампазітарам.

А галоўны рэдактар часопіса «Польмя» Мікола Мятліцкі чытаў на вечарыне свае пераклады з кітайскай паэзіі — Ай Ціна і іншых класікаў прыгожага пісьменства з Паднябеснай. Дзякуючы падтрымцы Рэспубліканскага інстытута кітаязнаўства імя Канфуцыя Белдзяржуніверсітэта беларускі творца падрыхтаваў да выдання анталогію «Сто паэтаў Кітая». І яго праца, і здабыткі маладых перакладчыкаў — новая прастора беларуска-кітайскіх літаратурных стасункаў. Пра гэта гаварылі на сустрэчы ў доме Коласа і дырэктар музея Зінаіда Камароўская, і сын народнага песняра — Міхась Канстанцінавіч Міцкевіч.

Кастусь ЛАДУЦЬКА

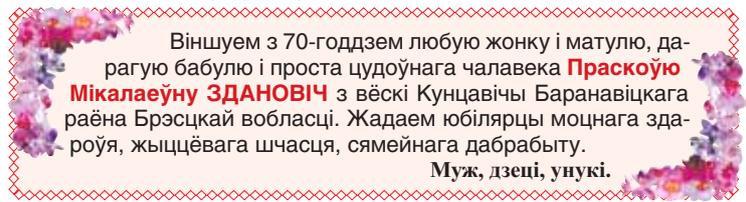
ВОСЕНЬСКІЯ АДКРЫЦЦІ

На гэтым тыдні ў сельскіх раёнах Магілёўскай вобласці адкрыліся новыя аб'екты, сацыяльныя і вытворчыя

Новая лінія з'явілася на хлебазаводзе ў Быхаве, адкрылася крама ў Клічаве. У Круглянскім раёне завяршылі будаўніцтва некалькіх фермаў, дзе на ўзбраенні сучаснага тэхналогіі, — а ў Клімавіцкім раёне здалі новы цэх у свінакомплекс «Сосны».

У Чэрыкаве адкрыўся дзіцячы дом сямейнага тыпу. Яго гаспадыня — Ірына Сцепаненка, якая выхоўвае 6 дзяцей, з іх 4 — дзеці-сіроты. У Магілёўскай вобласці гэты сямейны дзіцячы дом — 39-ты па ліку. Увогуле ў іх жывуць 258 дзяцей. Сёлета ў рэгіёне павінна стаць 40 такіх дамоў, калі яшчэ адзін дзіцячы дом сямейнага тыпу адкрыецца ў Круглым.

Ілона ІВАНОВА

Віншум з 70-годдзем любую жонку і матулю, да-рагую бабулю і проста цудоўнага чалавека **Праскою Мікалаеўну ЗДАНОВІЧ** з вёскі Кунцавічы Баранавіцкага раёна Брэсцкай вобласці. Жадаем юбілярцы моцнага здароўя, жыццёвага шчасця, сямейнага дабрабыту.

Муж, дзеці, унукі.

НАВІНЫ

ПАДЗЕЛ

ФАКТЫ

Саша ПАЎЛАВА:

«Я НЕ ЖАНЧЫНА З ВОКЛАДКІ»

ЧАСАМ здараецца так, што перад знаёмствам з цікавым чалавекам, пра якога раней толькі сустрэчы? Так было і са мной, калі збіралася на інтэрв'ю да Сашы Паўлавай. У маім уяўленні склаўся вобраз недасяжнай і распешчанай увагай «зоркі», а ў рэальнасці я ўбачыла жанчыну, якая скарае вяршыню за вяршыняй, але не збіраецца спыняцца на дасягнутым. У гэтым ёй дапамагае каласальная працаздольнасць і, у немалой ступені, шанцаванне. Магчыма, аснова поспеху Сашы Паўлавай у тым, што яна заўсёды рабіла толькі тое, што прыносіла ёй задавальненне, і не забывалася, што папулярнасць — рэч зменлівая: сёння яна ёсць, а заўтра — хто ведае...

— Быў час, калі вы з'язджалі з Беларусі, каб здзейсніць свае мары, потым вярталіся. Цяпер зноў у пошуку?

— У снежні мінулага года я сышла з тэлеканала АНТ і вырашыла падарыць сабе год адпачынку, каб паглядзець як мага больш новых краін, людзей. Каб сустрэцца з сябрамі ў Галандыі, з якімі даўно не бачылася. Таму зараз усё, чым я займаюся, — гэта падарожнічаю з сям'ёй, з маладым чалавекам і самастойна.

— Дзе пабывалі?

— Аб'ехалі ўсю Еўропу. Два разы былі ў Тайландзе. Там займаліся тайскім боксам. Цяпер збіраемся на Філіпіны, каб сустрэць канец свету святочна! (Смяецца).

— Верыце, што ён усё ж такі будзе?

— Веру. Я наогул веру ўсяму, што інтэрнэт піша. Ён жа не хлуціць. (Смяецца).

— Якія падарожжы пакінулі самым яркім ўражанні?

— Гэта Тайланд. Там вельмі цікавыя людзі. Заўсёды ўсміхаюцца і ківаюць галавой. Яны нават калі не разумеюць англійскай мовы, усё роўна табе ўсміхаюцца. Падабаюцца іх клімат, кухня. Пасля паездак у Тайланд у маёй дамскай сумачцы можна знайсці соус табаска. Ён не ўсюды ёсць, а мне падабаецца дадаваць яго ў стравы. Падабаецца тайскі бокс... Усё ў гэтай краіне мне па душы... Ну, акрамя цэн на білеты.

— А тайскім боксам даўно займаецеся?

— Пачала шмат гадоў таму, калі жыла ў Галандыі. Але паколькі мая сіла волі ўключаецца толькі ў пэўныя моманты, то зразумела, што сур'ёзна гэты намер змагу здзейсніць толькі ў Тайландзе. Бо там рэжым трэніровак, харчавання — усё па раскладзе.

— Калі вы вярнуліся ў Беларусь і пачалі працаваць на канал АНТ, ці паспрыяў вам вопыт працы на галандскім тэлебачанні?

— Вопыт — рэч заўсёды карысная. Асабліва гэта датычылася прамых эфіраў. Я не баялася, што, калі нешта пойдзе не так, другога дубля ўжо не будзе.

(Заканчэнне на 4-й стар. «ЧЗ».)

СТУДЭНЦКАЯ СТЫПЕНДЫЯ: каму, за што і ў якім памеры?

У прафсаюзе канстатуюць: ахоп стыпендыяльным забеспячэннем пачаў змяншацца

Па звестках Белстата, на пачатак 2011/2012 навучальнага года стыпендыю атрымліваў кожны другі студэнт дзённай бюджэтай формы навучання. Але пасля ўвядзення новых крытэрыяў для атрымання стыпендыі ахоп стыпендыяльным забеспячэннем стаў пакрысе змяншацца. А па некаторых установах адукацыі назіраецца нават даволі істотнае зніжэнне.

(Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ».)

У Беларусі пытанні стыпендыяльнага забеспячэння сёння рэгулююцца трыма дакументамі: Кодэксам аб адукацыі, Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 398 ад 6 верасня 2011 года «Аб сацыяльнай падтрымцы навучэнцаў» і «Інструкцыяй аб умовах, парадку прызначэння і выплаты стыпендыі і іншых грашовых выплатаў навучэнцам», зацверджанай сумеснай пастановай міністэрстваў адукацыі і фінансаў № 398 ад 22 верасня 2011 года.

Дарогі маладым

АД ДЭБАТАЎ ГУЛЬНЯВЫХ — ДА ДЭБАТАЎ САПРАЎДНЫХ

ВА ўсіх абласцях Беларусі неўзабаве будуць створаны маладзевыя палаты. Аб гэтым абвясціў старшыня Моладзевай палаты пры Мінскім гарадскім Савеце дэпутатаў Уладзімір Кавалёў на сустрэчы ўдзельнікаў II Дыпламатычнай школы. Апошняя праходзіць з шостага па адзінаццатага лістапада ў Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, з дэпутатамі Нацыянальнага сходу. У ёй удзельнічаюць маладыя парламентарыі і грамадскія дзеячы як з Беларусі, так і з астатніх краін СНД. Мерапрыемствы школы адбываюцца ў рамках III Міжнароднай моладзевай навукова-практычнай канферэнцыі «Навуковыя імкненні-2012».

— Другая Дыпламатычная школа праводзіцца Цэнтрам студэнцкіх навуковых ініцыятыў Савета маладых вучоных Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі. Сёлета ў ёй удзельнічае трыццаць адзін чалавек. Пераважная большасць — беларусы. Але ёсць пяцёра гасцей з іншых краін: Расіі, Украіны і Кыргызстана. Сярод іх — і школьнікі, і студэнты, і выкладчыкі, і маладыя вучоныя. Між іншым, да нас падыходзілі і ўдзельнікі іншых секцый навуковай канферэнцыі — эканомікі, паліталогіі, культуралогіі... Яны цікавіліся, як можна да нас патрапіць. На жаль, мы былі вымушаны часткова ім адмовіць, — распавядае адзін з каардынатораў праекта Аляксандр КЛІМАШЫН. — Справа ў тым, што рэгламент сустрэчы з палітычнымі і культурнымі дзеячамі прадугледжвае строгі спісачны састаў. Напрыклад, гэта датычыцца візіту ў Нацыянальны сход. Аднак кожны ахвотны можа прыняць удзел у таварыскай турнірнай гульні «Парламенцкія дэбаты».

Дарэчы, некаторыя ўдзельнікі II Дыпламатычнай школы, магчыма, хутка здолеюць дэбатаваць па-сапраўднаму. Бо ў перспектыве з'явіцца агульнарэспубліканскі моладзевы парламент, які будзе мець права дарадчага голасу. Намеснік старшыні Цэнтра студэнцкіх навуковых ініцыятыў пры Савеце маладых вучоных Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Анастасія ГВАРДЫЯН лічыць, што моладзі трэба даваць голас у палітыцы:

— Аб тым, што ў Беларусі патрэбны моладзевы парламент, казалі і старшыня Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Уладзімір Андрэйчанка, і старшыня Савета маладых вучоных НАН Беларусі Уладзімір Казбаняў. Пяць гадоў таму пры Мінскім гарадскім саветае была створана Моладзевая палата. За гэты час назапашаны багаты вопыт узаемадзеяння маладых і больш вопытных палітыкаў. Але ўжо трэба пераходзіць на новы, вышэйшы ўзровень. Трэба, каб да інтарэсаў маладых людзей больш прыслухоўваліся, бо за імі будучыня.

— Хоць фактычна Моладзевая палата мае права дарадчага голасу, але гэта выдатны шанц выказаць свой пункт погляду, каб яго пачулі, — лічыць прадстаўнік Кыргызстана Бектур Ібрагімаў.

Сярод іншага, удзельнікі Дыпламатычнай школы праслухалі лекцыі, прысвечаныя тэмам моладзевай палітыкі, парламенцкай дзейнасці, супрацоўніцтва краін СНД. А сёння яны здаюць залік, дзе і прадэманструюць атрыманыя веды.

Валяр'ян ШКЛЕННІК.

СТУДЭНЦКАЯ СТЫПЕНДЫЯ...

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

— Планка патрабаванняў пры прызначэнні стыпендыі узнялася, што не магло не адбіцца на колькасці іх атрымальнікаў, — патлумачыў сітуацыю намеснік старшыні ЦК Беларускага прафсаюза работнікаў адукацыі і навукі Раман ДАПІРА. — Скажам, у інструкцыі прадугледжана прызначэнне вучэбных стыпендыі студэнтам гуманітарных спецыяльнасцяў, будучым эканамістам, сацыяльным работнікам, педагогам, дызайнерам пры ўмове наяўнасці ў іх сярэдняга бала паспяховаасці не менш як 6,0. Раней неабходнай умовай быў мінімальны сярэдні бал 5,5. Для навучэнцаў прафесійна-тэхнічных навучальных устаноў абавязковай умовай прызначэння вучэбнай стыпендыі з'яўляецца цяпер наяўнасць сярэдняга бала як мінімум 4,0. Раней было 3,0. Імкненне матываваць навучэнцаў да паспяховай вучобы цалкам зразумела. Але ўся бяда ў тым, што ў розных ВНУ і на розных профілях навучання ў выкладчыкаў можа быць крыху рознае разуменне таго, за што студэнтам трэба выстаўляць 5, 6 або 7 балаў. А ў выніку церпяць студэнты.

Сацыяльная стыпендыя як крайняя мера

Акрамя вучэбных, існуюць таксама сацыяльныя, спецыяльныя стыпендыі, якія прызначаюцца пры адпаведных сацыяльных абставінах, а таксама стыпендыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, імяныя і персанальныя стыпендыі. Прызначэнне імянных, прэзідэнцкіх і персанальных стыпендыі заключаецца ў стымуляванні і заахвочванні самых яркіх студэнтаў за іх асаблівыя поспехі ў вучобе, навукова-даследчай, грамадскай і творчай дзейнасці. Таму і колькасць іх абмежаваная. Напрыклад, прэзідэнцкія стыпендыі могуць атрымліваць усяго 200 студэнтаў і курсантаў і 100 аспірантаў, але гэта сапраўды лепшыя навучэнцы.

Між іншым, галіновы прафсаюз таксама заснаваў свае выплаты для навучэнцаў, якія ўстанаўліваюцца штогадова напярэдадні Міжнароднага дня студэнтаў. Пэўны час было складана знайсці патрэбную колькасць прэтэндэнтаў, якія б адпавядалі ўсім патрабаванням (на працягу ўсяго навучання мелі ў залікоўках толькі выдатныя адзнакі, асаблівыя поспехі ў навукова-даследчай і творчай дзейнасці, а таксама, зразумела, мелі дасягненні ў прафсаюзнай працы і грамадскай дзейнасці). Але зараз гэта цалкам рэальна. Больш за тое, вядучыя ўстановы вышэйшай адукацыі ўжо неаднаразова прадстаўлялі адразу некалькі кандыдатур на выплаты. Гэта значыць, што сярэд прафсаюзнага актыву навучэнцаў дастаткова тых, хто здольны спалучаць, здаецца, неспалучальнае: паўсюдна паспяваць і ўсё рабіць на самым высокім узроўні.

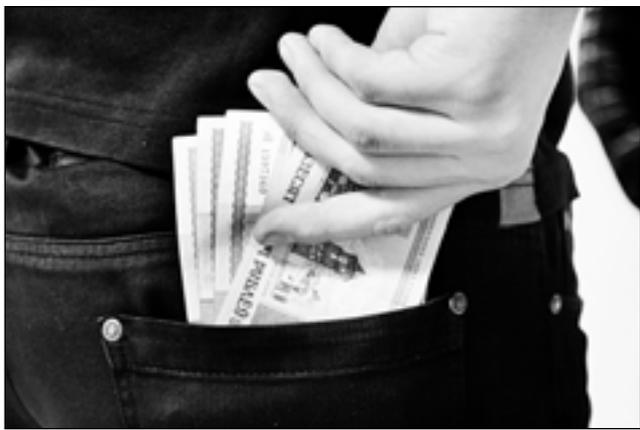
— **Шчыра кажучы, самым хвалярым пытаннем для нас з'яўляецца сёння прызначэнне сацыяльных стыпендыі,** — прызначае Раман ДАПІРА, — паколькі гэты від стыпендыі з'яўляецца формай сацыяльнай падтрымкі тых студэнтаў і навучэнцаў, паспяховаасць якіх не пакідае ім шанцаў прэтэндаваць на прызначэнне вучэбнай стыпендыі, але ў якіх няма акадэмічнай запазычанасці ці яна ліквідавана ў адпаведны тэрмін. Установа адукацыі разам з прафсаюзнай арганізацыяй павінны весці сумесны ўлік асобных катэгорый навучэнцаў, якім можа прызначацца сацыяльная стыпендыя. А гэта дзеці-сіроты, дзеці, якія засталіся без бацькоўскай апекі, асобы, якія страцілі апошняга з бацькоў у час атрымання адукацыі, інваліды, так званыя «чарнобыльцы», цяжарныя жанчыны і некаторыя іншыя катэгорыі.

Дарэчы, рэгулярнасць прызначэння сацыяльных стыпендыі па гэтых паказчыках не абмежаваная, наяўнасць адпаведнай заявы навучэнца не абавязковая, бо свой статус ён перыядычна пацвярджае праз прадстаўленне неабходных дакументаў. Такім чынам, гэтыя катэгорыі навучэнцаў абаронены ў пытаннях стыпендыяльнага забеспячэння. Тое ж датычыцца катэгорый, што маюць права на прызначэнне спецыяльнай стыпендыі. Праўда, калі памер ву-

чэбнай стыпендыі, якая можа быць прызначана навучэнцу па выніках атэстацыі, большы за памер спецыяльнай стыпендыі, на якую ён мае права ў адпаведнасці з заканадаўствам, тады яму прызначаецца вучэбная стыпендыя — гэта значыць, прызначаецца стыпендыя, памер якой большы.

Трэба мець на ўвазе, што на сацыяльную стыпендыю таксама могуць прэтэндаваць паспяваючы навучэнцы, якія знаходзяцца ў цяжкім матэрыяльным становішчы. **Галоўная праблема заключаецца ў тым, што многія кіраўнікі факультэтаў, аддзяленняў і г.д. не ведаюць, што трэба разумець пад «цяжкім матэрыяльным становішчам».** Гэтае паняцце ні ў якіх дакументах не вызначана. А значыць, што ва ўстановах адукацыі могуць яго трактаваць па-свойму? Насамрэч многія кіраўнікі проста не жадаюць браць на сябе адказнасць па аднясенні студэнтаў або навучэнцаў да катэгорыі тых, хто знаходзіцца ў цяжкім матэрыяльным становішчы.

— Ёсць меркаванне, што падтрымка студэнтаў — гэта галаўны боль іх бацькоў: маўляў, навошта перакладваць гэты клопат на плечы ўстановы адукацыі? Але я лічу, што фінансава падтрымліваць сваіх дзяцей — права, а не абавязак бацькоў. Калі ў іх ёсць такая магчымасць, яны абавязкова падтрымаюць сваё дзіця. А што рабіць, калі такой магчымасці няма? — дзеліцца сваім бачаннем сітуацыі Раман

Фота Марыны БЕГУНЬКОВЫ.

нізацыяй накіроўвае штомесячна грошы на арганізацыю дадатковага харчавання для студэнтаў з малазабяспечаных сем'яў. Талоны на харчаванне тут атрымліваюць прыблізна 60-70 чалавек кожны месяц.

— Разам з тым, у некаторых установах адукацыі крытэрыі да прызначэння матэрыяльнай дапамогі вызначаюцца настолькі жорсткія, што тая сума, якая выдзяляецца для матэрыяльнай падтрымкі навучэнцаў, цалкам не засвойваецца і гэтыя грошы вяртаюцца ў бюджэт. Мы катэгарычна супраць такіх крайнасцяў. Сродкі, якія выдзяляюцца з бюджэту на сацыяльную падтрымку, павінны накіроўвацца на сацыяльную падтрымку, — падкрэсліў Раман ДАПІРА. — У нас прадугледжаны таксама механізм матэрыяльнай падтрымкі навучэнцаў за кошт сродкаў, атрыманых ад пазабюджэтнай дзейнасці ўстановы адукацыі. Упэўнены, што гэтую дапамогу трэба прымяняць, у першую чаргу, да студэнтаў платнай формы навучання, паколькі іншыя фінансавыя крыніцы для іх падтрымкі не могуць быць выкарыстаны.

У бліжэйшы час мы плануем больш увагі надаваць рабоце нашых вучэбных камісій, створаных пры прафсаюзах. Менавіта яны павінны інфармаваць студэнтаў аб умовах прадастаўлення матэрыяльнай дапамогі, зніжак на навучанне, пераводу з платнай на бюджэтную форму навучання і гэтак далей.

Навучанне — работа, якая аплачваецца

Значным дасягненнем галіновы прафсаюз лічыць прывязку памеру стыпендыі да тарыфнай стаўкі першага разраду. Такі падыход значна спрадзіць парадак вылічэння стыпендыі і паспрыяў іх аператыўнаму пераразліку. У выпадку павышэння тарыфнай стаўкі першага разраду памер стыпендыі павялічваецца аўтаматычна.

Цяпер што тычыцца штомесячных даплатаў да стыпендыі, прадугледжаных Указам кіраўніка дзяржавы № 460 «Аб аказанні дзяржаўнай сацыяльнай падтрымкі навучэнцам». Згодна з гэтым дакументам, надбаўкі прадугледжаны для ўсіх навучэнцаў, якія атрымліваюць вучэбныя, імяныя, сацыяльныя, спецыяльныя і персанальныя стыпендыі і савета ўстановы вышэйшай адукацыі. Штомесячная даплата навучэнцам устаноў прафесійна-тэхнічнай адукацыі, навучэнцам і курсантам устаноў сярэдняй спецыяльнай адукацыі, студэнтам і курсантам устаноў вышэйшай адукацыі, дзецям-сіротам, дзецям, якія засталіся без апекі бацькоў, а таксама асобам з іх ліку, якія асвойваюць змест адукацыйнай праграмы падрыхтоўкі да паступлення ва ўстановы адукацыі Рэспублікі Беларусь, складае 65 працэнтаў ад стыпендыі. Для аспірантаў і дактарантаў штомесячная даплата ўстаноўлена ў памеры 30 працэнтаў ад стыпендыі. Пры гэтым названыя даплаты не ўлічваюцца пры вызначэнні сродкаў, якія накіроўваюцца на ўстанаўленне надбавак да стыпендыі за поспехі ў вучобе, навуковай і грамадскай рабоце і аказанне матэрыяльнай дапамогі.

У адпаведнасці з галіновым пагадненнем, вышэйназваныя выплаты ажыццяўляюцца па прадстаўленнях прафсаюмаў і камітэтаў БРСМ і з імі ўзгадняюцца адпаведныя загады. Праўда, у большасці устаноў адукацыі меркаванне студэнцкіх арганізацый ўлічваецца ці не ў апошнюю чаргу. Гэта толькі пацвярджае слушнасць той практыкі, якую сёння прапагандуюць Мінадукацыі і галіновы прафсаюз у сваім пагадненні.

Надзея НИКАЛАЕВА.

Памеры стыпендыі па стане на 1 верасня 2012 года.

- Вучэбныя стыпендыі:**
  - студэнтам ВНУ — ад 423,0 да 676,8 тыс. руб.;
  - навучэнцам ССНУ — ад 353,3 да 564,8 тыс. руб.;
  - навучэнцам прафтэхустановаў — 353,3 тыс. руб.
- Сацыяльныя стыпендыі:**
  - студэнтам ВНУ — 335,3 тыс. руб.;
  - навучэнцам ССНУ — 270,0 тыс.руб.;
  - навучэнцам прафтэхустановаў — 270,0 тыс. руб.
- Спецыяльныя стыпендыі:**
  - студэнтам ВНУ — 672,8 тыс. руб.;
  - навучэнцам ССНУ — 555,8 тыс. руб.;
  - навучэнцам прафтэхустановаў — 555,8 тыс. руб.
- Персанальныя стыпендыі:**
  - толькі студэнтам ВНУ — 740,3 тыс. руб.
- Імяныя стыпендыі:**
  - студэнтам ВНУ — 976,5 тыс. руб.;
  - навучэнцам ССНУ — 756,0 тыс. руб.;
  - навучэнцам прафтэхустановаў — 756,0 тыс. руб.
- Стыпендыі Прэзідэнта РБ**
  - толькі студэнтам ВНУ — 600,0 тыс. руб.

ДАПІРА. — Ды ўвогуле, як можна прапісаць у дакументах кожны індывідуальны выпадак ці жыццёвую сітуацыю, у якія можа трапіць малады чалавек? Таму, калі ёсць хадаініцтва студэнцкага прафсаюза і пярвічнай арганізацыі БРСМ аб прызначэнні таму ці іншаму студэнту сацыяльнай стыпендыі, кіраўнік установы адукацыі павінен пайсці ім насустрэч.

Для нас вельмі важна таксама, каб пры вырашэнні пытаньняў прызначэння стыпендыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, імяных і персанальных стыпендыі ўлічвалася меркаванне прафсаюзнай арганізацыі і пярвічнай арганізацыі БРСМ, бо, здараецца, паразуменне ў гэтым пытанні дзе-нідзе адсутнічае.

Кампенсацыя на здараўленне

Па словах Рамана ДАПІРЫ, апошнім часам стала часцей прымяняцца такая форма аказання матэрыяльнай падтрымкі навучэнцаў, як дапамога на здараўленне. Звязана гэта з дэфіцытам пуцёвак у здараўленчыя і санаторна-курортныя арганізацыі ў канікулярны час, таму многія студэнты вымушаны набываць пуцёўкі за поўны кошт. У гэтай сітуацыі ўстанова адукацыі бярэ на сябе кампенсацыю пэўнай часткі выдаткаў.

Матэрыяльная дапамога на здараўленне — гэта таксама і вітамінізацыя, і змяншэнне кошту харчавання ў студэнцкіх сталовых. У БДУІР, напрыклад, кіраўніцтва па ўзгадненні з прафсаюзнай арга-

На слыху Платныя адпрацоўкі ў ВНУ, або Колькі каштуе прагул

НЕКАЛЬКІ тыдняў таму Інстытут журналістыкі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта запанікаваў: на дэканацкім стэндзе з'явілася інфармацыя пра платныя адпрацоўкі прапушчаных заняткаў. Фотаздымак цыдулкі з «жахлівай» інфармацыяй (многія студэнты не проста супрацоўнічаюць, а ўжо працуюць у рэдакцыях) пусціўся ў «вольнае» плаванне па інтэрнэце. Адрозніваць студэнтам, якія ўжо працуюць? За што трэба будзе плаціць, а за што — не? І, наогул, як зараз пачуваюцца студэнты іншых ВНУ?

Пагрозы ці жорсткая рэальнасць?

Студэнты БДУ ўсё ж не губляюць надзеі на тое, што развітацца з «залатым» часам бясплатных адпрацовак ім не давядзецца. Каб правесці, як на самрэч ідуць справы, я накіравалася ў дэканат дзёнага аддзялення факультэта журналістыкі БДУ.

— Пакуль што ніякай інфармацыі ў нас няма, — паведамілі мне там лаканічна.

Тэлефаную ў прэс-цэнтр БДУ:

— **Ніякіх звестак пра платныя адпрацоўкі няма,** — пацвердзіла начальнік прэс-службы Вольга Шчадрына, — няма загаду і адпаведных дакументаў.

Або хадзі, або плаці

Першым платныя адпрацоўкі прапушчаных заняткаў увёў Беларускі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт. Гэта здарылася яшчэ ў 1990-я гады. А пачалося ўсё са звычайнага патакання студэнтам: наведванне лекцый зрабілі неабавязковым, гэта значыць, хадзіць на іх можна было па жаданні. І на пары народ амаль што перастаў хадзіць. Таму адміністрацыя ўніверсітэта вырашыла пайсці на кардынальныя меры і ўвела сістэму платных адпрацовак.

Цяпер медыкі плацяць за прапушчаныя заняткі. Прычым сума можа выйсці вельмі ўнушальная. Так, напрыклад, на старшых курсах у адзін дзень ставяць некалькі аднолькавых пар, і выкладчыкі часам ідуць на прынцып — прымушаюць плаціць за ўсе. Вось і губляе студэнт «кругленькую» суму за адзін прагул. Але затое і народу на занятках стала больш...

Практыку платных адпрацовак вырашылі выкарыстаць і іншыя ўніверсітэты — як сталічныя, так і рэгіянальныя. Беларускі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт, Мінскі інстытут кіравання, Беларускае дзяржаўнае ўніверсітэцкае інфармацыйнае і радыёэлектронікі, Гомельскі філіял «Міжнароднага інстытута працоўных і сацыяльных адносін» і некаторыя іншыя вышэйшыя навучальныя ўстановы ўжо выкарыстоўваюць платныя адпрацоўкі, каб «заахоўваць» студэнта хадзіць на заняткі. Чуткі пра адпрацоўкі за грошы пачалі «гуляць» і ў Гродзенскім медыцынскім ўніверсітэце з кастрычніка гэтага года.

Для каго і два мільёны — не грошы

У Беларускім дзяржаўным ўніверсітэце інфармацыйна-радыёэлектронікі платныя адпрацоўкі увялі ўжо даўно. Яўген Петруковіч, студэнт гэтай навучальнай установы, раскажа, як жывецца «інфарматыкам» з платнымі адпрацоўкамі:

— Сапраўды, адпрацоўкі ў нас платныя, калі прычына пропуску няўважлівая. Кошт розны, у залежнасці ад таго, што ты прапусціў. Ёсць людзі, якія бяжыць прагульваць 3-за такіх васьць адпрацовак, а ёсць такія, што і па два мільёны «адвальваюць»! Як гэтая сістэма ўплывае на наведванне ўвогуле — не магу сказаць дакладна... Але ў некаторых выкладчыкаў платныя адпрацоўкі становяцца сапраўдным фетышам: спазніўся на 5 хвілін — усё, платная адпрацоўка! Я, дарэчы, плаціў аднойчы за здачу «лабы». За 15 хвілін мне прыйшлося заплаціць 12 300 рублёў. А так адпрацаваць адну «лабу» (калі цэлая пара) каштуе 80 тысяч. А ўвогуле, будзеш ты плаціць ці не, залежыць ад выкладчыка і яго стаўлення да цябе.

У Мінскім інстытэце кіравання таксама дзейнічае сістэма платных адпрацовак.

— У нас за прапушчаныя практычныя заняткі прадугледжана адпрацоўка і аплата ў суме 80 тысяч рублёў, — раскажа студэнтка інстытута Ксенія, якая папрасіла не называць яе прозвішчам. — Натуральна, гэта вельмі шмат. Таксама ў нас платныя пераздачы залікаў (40 тысяч) і экзаменаў (80 тысяч). Паколькі я ўсё здаю з першага разу і пары не прагульваю, на мяне гэта ніяк не ўплывае. Але, лічу, аплата завышаная. Звычайна ўсе студэнты стараюцца наведваць пары, часам выкладчык можа пайсці на ўступку, калі была ўважлівая прычына. Але адпрацоўчаны матэрыял (некаторыя заданні, канспект) усё роўна падрыхтаваць трэба.

Надзея ЮШКЕВІЧ.

Выпрабавана на сабе

МОЛАДЗЬ З ЧЫРВОНЫМІ ПАВЯЗКАМІ, ЦІ ЯК МЫ САЧЫЛІ ЗА ПАРАДКАМ...

Вы, напэўна, паспелі заўважыць, як павялічылася на гарадскіх вуліцах і ў грамадскіх месцах колькасць тых, хто сочыць за правапарадкам. Відаць, прыгадалі савецкія кінастужкі, убачыўшы людзей з чырвонымі павязкамі на рукавах. Толькі гэта не кіназдымкі, і нават не флэшмоб. Дружыннікі — рэальныя «персанажы» нашага часу, якіх сёння называюць крыху інакш: члены моладзевых атрадаў аховы правапарадку (МАОП) БРСМ.

Нягледзячы на тое, што хлопцы і дзяўчаты сочаць за правапарадкам штодня, восень для іх — самы напружаны перыяд: нагадвае аб сабе пачатак новага навучальнага года, калі ўсе вяртаюцца з адпачынку. Невыпадкова ў гэтыя дні па ўсёй краіне праходзіць і акцыя «Разам за бяспеку і правапарадак».

На адным з такіх дзяжурстваў давялося пабываць і мне. Разам з актывістамі руху — студэнтам гістарычнага факультэта БДУ, камандзірам моладзевага атрада аховы правапарадку гэтай установы Яўгенам Раўдановічам і двума дружыннікамі — пайшлі ў РАУС Першамайскага раёна сталіцы, каб атрымаць чарговае заданне для іх і першае — для мяне. Супрацоўнікі міліцыі правялі кароткі інструктаж па мерах бяспекі, далажылі аб сітуацыі ў раёне, абзначылі нашы паўнамоцтвы.

...Субота. Цёплы восеньскі вечар. Бульвар Талбухіна. Мітусню машын на праспекце Незалежнасці заглушае гоман моладзі, якая патроху збіраецца на лавачках у парку. Вядома ж, выхадны!

Наша прысутнасць, відаць, не даспадобы тым, хто прыйшоў сюды адпачыць «на поўную катушку». Таму час ад часу лавімі асуджальныя позіркі ў наш бок... Маўляў, самі не адпачы-

ваеце і іншым не дазваляеце. А мы проста сядзім на лавачцы, размаўляем, смяёмся. Толькі вось чырвоныя павязкі з надпісам «дружыннік» нас выкрываюць: быццам папярэджаюць моладзь, з якімі мы тут мэтамі.

...Прайшла гадзіна-другая. Тыя, хто сядзеў побач, відаць, пайшлі шукаць іншае месца для адпачынку. Накіраваліся і мы ўглыб парку. Вось тут пасядзець часу ўжо не было. Не паспелі падысці да адной кампаніі, як з іншага боку пачуліся мацэрныя словы, звон бутэлек. Убачыўшы нас, хлопцы замаўчалі, кудысьці зніклі бутэлькі.

— Ці ведаеце, што нецэнзурная гаворка і распіццё алкагольных напояў у грамадскіх месцах забаронена? — звяртаемся да моладзі.

— Ды ў нас усё добра! Вам падалося, — пачалі апраўдвацца юнакі і дзяўчаты...

Не паспелі мы адысці, як схаваныя бутэлькі аказаліся на сметніку, а замест мацэрных пачуліся нармальныя словы.

Праўда, такія сумленныя кампаніі нам больш не трапляліся. Часцей на нашы заўвагі або не звярталі ўвагі, або... далёка «пасылалі». Для асабліва «бойкіх» мы выклікалі патруль. Далей з імі разбіралася міліцыя.

Асноўныя правапарушэнні, з якімі мы сутыкнуліся за вечар, — распіццё спіртнога, дробнае хуліганства і знаходжанне падлеткаў на вуліцы пазней за ўстаноўлены час. Нагадаю: тыя, каму яшчэ не споўнілася 16 гадоў, без суправаджэння дарослых не павінны знаходзіцца на вуліцы пасля 23.00.

А такіх, як аказалася, вельмі шмат. І прычына нават не ў тым, што бацькі не ведаюць пра забарону. Яшчэ як ведаюць! Толькі не пра тое, дзе знаходзіцца іх дзеці.

Так аказалася і з бацькамі васьмікласніка Сашы, якога мы сустрэлі ў тым жа парку. Ён разам з дарос-

лымі хлопцамі гуляў у карты. Калі мы спыталі, колькі яму гадоў, той шчыра адказаў:

— Чатырнаццаць.

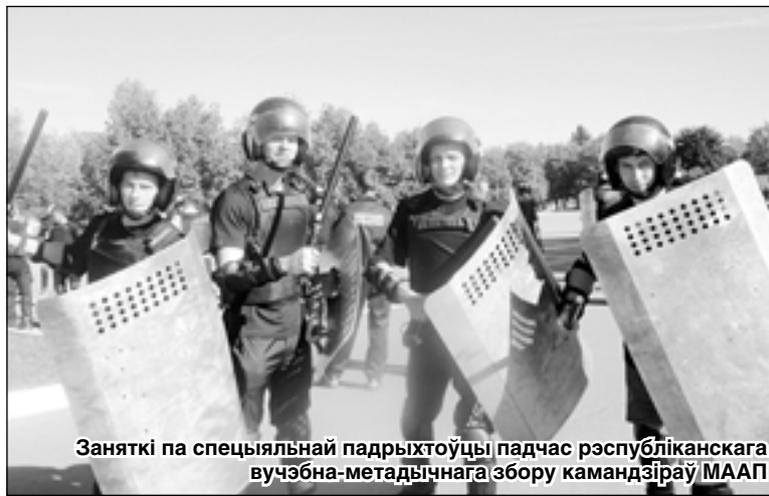
А на пытанне, ці ведаюць бацькі, дзе ён зараз знаходзіцца, усё з той жа шчырасцю дабавіў:

— Не!

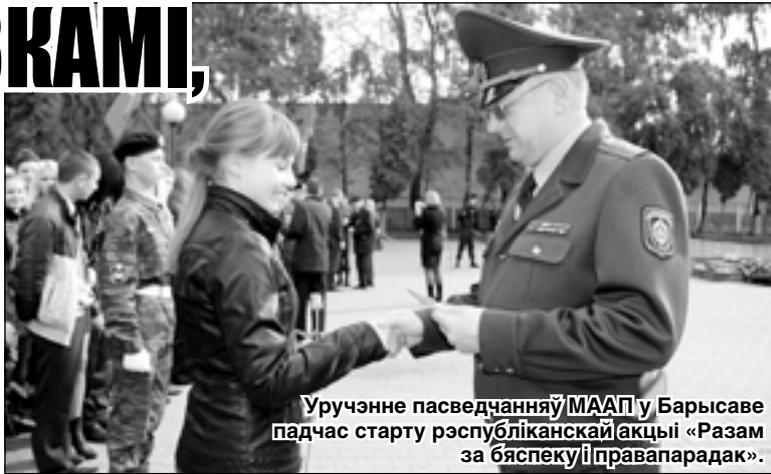
Мы даведаліся, дзе Саша жыве, і прапанавалі давесці яго дадому. Хлопчык згадзіўся.

Пакуль ішлі, ён прызнаўся, што падмануў бацькоў: сказаў, што будзе ў сябра, а сам знаходзіўся ў кампаніі старэйшага суседа. Мы растлумачылі, да чаго можа прывесці такі падман і знаходжанне на вуліцы ў позні час. Хлопчык зразумеў і паабяцаў, што такога больш не паўторыцца. Мы паверылі. Таму не праводзілі яго да самых дзвярэй, а развіталіся каля пад'езда.

...Стрэлка гадзінніка паказвала за поўнач. На гэтым вырашылі разысціся. Патэлефанаваўшы супрацоўніку міліцыі, за якім былі замацаваны, паведамлілі аб выкананні задання і абвясцілі, што сёння наша «праца» скончана. Атрымаўшы «добра», пайшлі.

Заняткі па спецыяльнай падрыхтоўцы падчас рэспубліканскага вучэбна-метадычнага збору камандзіраў МАОП

Уручэнне пасведчанняў МАОП у Барысаве падчас старту рэспубліканскай акцыі «Разам за бяспеку і правапарадак».

— Самае галоўнае, што дае рэспубліканская акцыя «Разам за бяспеку і правапарадак», — тое, што за гэты перыяд праходзіць цэлы комплекс мерапрыемстваў прафілактычнага і праваахоўнага кірункаў, — расказвае першы намеснік начальніка Рэспубліканскага штаба МАОП БРСМ Уладзімір ЦЮХАЙ. — Падчас гэтых мерапрыемстваў членамі атрадаў выяўляюцца правапарушэнні сярод моладзі. Не меншае значэнне мае і прафілактычная работа: юнакі і дзяўчаты пастаянна бачаць супрацоўніка міліцыі разам з нашымі дружыннікамі, што лішні раз засцерагае іх ад прыгод.

Прадстаўнікі моладзевых атрадаў

аховы правапарадку сваёй дзейнасцю стараюцца ахапіць усю сталіцу. Мяркуюць самі: штодня ў грамадскіх месцах кожнага раёна горада нясуць дзяжурства мінімум 8 сумесных нарадаў — амаль паўтары сотні чалавек! Такая ж дзейнасць вядзецца і ў рэгіёнах. Апошні рэйд з удзелам актыву МАОП Мінскага абласнога камітэта БРСМ адбыўся ў Слуцку і Салігорску, дзе правяралі месцы масавага адпачынку моладзі.

— Асноўная катэгорыя затрыманых — звычайна непаўналетнія, якім пасля адміністрацыйнага весяра знаходжанне на вуліцы і ў грамадскіх месцах без суправаджэння дарослых забаронена, — працягвае Уладзімір Цюхай. — На жаль, шмат і невярозай моладзі. Першым пагражае папярэджанне (калі гэта было аднойчы), другім — складанне пратакола, адміністрацыйная адказнасць і пастаноўка на прафілактычны ўлік. І як ні дзіўна, сярод затрыманых — большасць са звычайных нармальных сем'яў: магчыма, часта бацькі не знаходзяць часу на сваіх дзяцей, а гэта нярэдка прыводзіць да трагедыі.

Акцыя «Разам за бяспеку і правапарадак» — добрая нагода для юнакоў і дзяўчат праявіць сябе. Усяго за апошнія тры тыдні моладзевыя атрады аховы правапарадку папоўнілі звыш 1,5 тысячы маладых патрыётаў. Многія з іх ужо заступілі на сваё першае дзяжурства разам з супрацоўнікамі міліцыі...

Вераніка КАНЮТА.

Пакуль дзеці малыя, яны — кветкі жыцця. Глядзіш на іх — і не можаш нарадавацца... Аднак далей у іх пачынаецца пераходны ўзрост, і здаецца, часам яны зусім не ўсведамляюць таго, што робяць. Позірк — ваўчаняці, а лепшыя сябары — вуліца. А самае незарумелае — жорсткае стаўленне да некаторых сваіх аднагодкаў...

Кацярына ў першым класе трапіла ў асяроддзе дзяцей з сем'яў, дзе ніхто не дбаў пра тое, што і як робяць іх «чады». Ды і самі бацькі ўзорам выхаванасці і паспяховасці не былі. Што добра, а што дрэнна, што можна, а што нельга яны сваім дзеям патлумачыць не маглі, таму тыя раслі «пустапасам». А Кацярына атрымлівала добрыя адзнакі, а яны — не. А аднойчы здарылася такая гісторыя. Усім класам сабралі грошы і купілі класнаму кіраўніку падарунак на свята — вазу і паштоўку. Аднак паспелі так дапячы настаўніцу, што тая адмовілася ад падарунка, сказаўшы: «Я вазьму толькі паштоўку, бо яна падпісана рукой Каці». Абурэнне класа ў дачыненні да

ГРУПА РЫЗЫКІ

Быць іншым — не значыць быць горшым

дзяўчыны стала яшчэ мацнейшым.

Аднакласнікаў раздражнялі яе поспехі. І яны пастаянна і надакучліва кпілі з дзяўчыны. Цяпер, у сталым узросце, яна ўжо не памятае ўсіх падрабязнасцяў, аднак агульная атмасфера была вельмі цяжкай і прыгнята яе. Кацярына не разумела, што з ёю адбываецца, пастаянна вярталася дадому ў дрэнным настроі, зачынялася ў сваім пакоі. Бацькі не заўважалі нічога небяспечнага, бо дачка любіла займацца сваімі справамі саманасам — яны ёй і не дакучалі.

У атмасферы здзекаў Кацярына правучылася ўсю пачатковую школу. Змяняліся класныя кіраўнікі, якія нічога не заўважалі. Трывогу забіла толькі класны кіраўнік у пятым класе. Яна заўважыла, што здольная дзяўчынка з'яўляецца ізгоём сярод слабых вучняў. Настаўніца выклікала бацькоў і паведамліла, што калі яны тэрмінова не перавядуць дачку ў іншы клас, аднакласнікі яе проста «з'ядуць». Так у сярэдзіне навучальнага года Кацярына аказалася ў іншым калектыве. Яна прыгадвае, што тады ёй было вельмі нязвыкла: усе навокал да яе так добра ставіцца...

Такія выпадкі ў падлеткавым асяроддзі, на жаль, не рэдкасць. Бываюць і іншыя, з яшчэ большай жорсткасцю і сумным фіналам. Тэрапеўт псіхіятрычнага цэнтра г. Смаргонь Аксана Ціценка расказвае, што ў яе ўрачэбнай практыцы быў выпадак, калі дзяўчынка спрабавала атруціцца таблеткамі з-за здзекаў аднакласнікаў. Аднак замешана тут было яшчэ і няшчаснае каханне. Яна сустрэлася з хлопчыкам, а ён кінуў яе і расказаў усе падрабязнасці іх адносін аднакласнікам. А тыя, зразумела, не ўпусцілі нагоды пакпіць.

Псіхатэрапеўт адзначае, што звычайна падлеткі сваёй ахвярай выбіраюць таго, хто не такі, як усе. У першую чаргу, гэта дзеці з асаблівасцямі фізічнага развіцця. Часта не даюць жыцця яны і так званым «акулярыкам». Аднак неўзлюбіць дзеці могуць і тых, хто лепшы за іх: больш разумны, больш здольны, больш творчы. У групу рызыкі трапляюць як дзеці з незабяспечаных сем'яў, так і

Падлеткі сваёй ахвярай выбіраюць таго, хто не такі, як усе. У першую чаргу, гэта дзеці з асаблівасцямі фізічнага развіцця. Часта не даюць жыцця яны і так званым «акулярыкам».

з больш заможных у параўнанні з астатнімі.

Псіхатэрапеўт расказвае, што за кошт іншых падлеткі імкнуцца самасвердзіцца, даказаць сабе і ўсім, што яны — лепшыя. Дзеці дазваляюць сабе жорсткасць, таму што яшчэ не ведаюць забарон, не баяцца быць пакаранымі. Дарослыя паводзілі б сябе гэтаксама, каб іх не стрымлівалі законы і нормы, прынятыя ў грамадстве.

Як распазнаць, што ваша дзіця церпіць ад нападаў аднагодкаў? Яно вяртаецца дадому сцішаным, без настрою, ідзе і зачыняецца ў сваім пакоі. Яно замыкаецца ў сабе і не хоча расказваць, як прайшоў дзень, бо адчуванні ад гэтага дня далёка не з прыемных. Можа быць і адваротны варыянт: у знак пратэсту яны пастаянна сыходзяць і прападаюць на вуліцы, не хочуць падпарадкоўвацца бацькам. Яны могуць катэгарычна адмаўляцца ісці ў школу, бо школа ім проста ненавісная.

У такіх выпадках бацькам трэба быць вельмі тактоўнымі, не імкнуцца сілком дазнацца, што адбываецца. З дзіцем павінна размаўляць той з бацькоў, хто мае з ім больш

даверлівыя адносіны. Распытваць трэба ў спакойных абставінах, напрыклад, пайсці куды-небудзь паесці і там акуратна пацікавіцца, што насамрэч адбываецца. Калі дзіця не адкрываецца адразу, праз пар дзён спрабаваць зноў. Пастаянныя гутаркі — лепшы сродак у такой сітуацыі: дзіця не павінна трымаць усё ў сабе, а вам неабходна размаўляць з ім пра гэта столькі, колькі яму патрэбна.

Аксана Ціценка адзначае, што найбольш лёгка наладжваюць стасункі з аднагодкамі тыя, у каго ёсць браты і сёстры, а галоўнае, тыя, хто з самага ранняга ўзросту гуляў з іншымі дзецьмі. Таму, калі вы хочаце засцерагаць сваё малое ад праблем у стасунках з ровеснікамі ў будучыні, варта з маленства весці яго гуляць у агульную пясочніцу. З дзіцем нельга губляць пастаянную душэўную сувязь. Трэба тлумачыць яму, што быць іншым — не значыць быць горшым.

Сёння праблема жорсткага стаўлення падлеткаў да сваіх аднагодкаў — з'ява, характэрная не толькі для нашай краіны, да таго ж і масавая. Па словах дзяцей, што адказвалі на пытанні інтэрнэт-сайта KidsSho, пакутвалі ад агрэсіўных паводзін аднакласнікаў 48%, у тым ліку 15% — неаднаразова, а самі прыніжалі іншых 42%, прычым 20% — шматразова. У Амерыцы з'явілася адпаведная назва — булінг (ад англ. bully — задзіраць, пужаць). Азначае яна ганенні і прыніжэнні, якія пераносяць дзеці ў школе. Там з гэтай з'явай прынята змагацца: пісаць у спецыяльных паперах хто, калі і як цябе абразіў, хадзіць на гутаркі да псіхолага разам са сваім крывіўдзіцелем, звяртацца да кіраўнікоў школ. У нашай краіне ёсць бясплатныя кругласутачныя тэлефоны даверу для дзяцей і падлеткаў: 8 801 100 16 11. Дзейнічае таксама рэспубліканскі тэлефон даверу 8 017 246 03 03.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ.

На конкурс «Новы погляд»

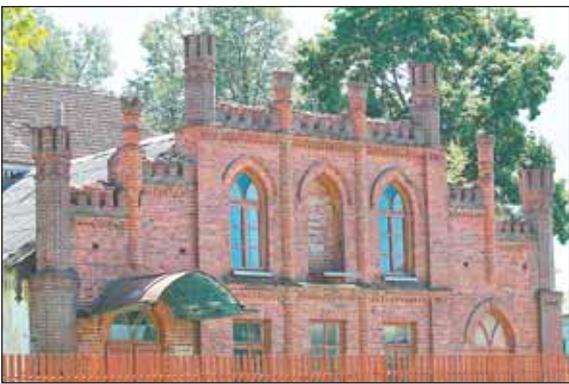
НАГАДАЕМ, што гэты конкурс — не для пасрэдных аўтараў, здольных хіба што на прымітыўнае інтэрв'ю з пытаннямі накшталт «Ну што ў вас новенькага?». Ён — для тых, хто хоча палюбіць журналістыку ўсур'ёз і надоўга: для неабаякавых, няўрымслівых, энергічных і крэатыўных. Для патэнцыяльных студэнтаў факультэтаў журналістыкі і будучых аўтараў «Чырвонкі»... Ад удзельнікаў конкурсу пад назвай «Новы погляд» мы чакаем не банальныя тэксты, а артыкулы з прэтэнзіяй на...

На геніяльнасць? На адкрыцці? На арыгінальнасць?.. Не будзем працягваць, паставім шматкроп'е. Далей — справа за вамі!

Траіх пераможцаў конкурсу, які будзе доўжыцца да 1 мая 2013 г., чакаюць прызы. У лепшага з іх ёсць шанец таксама атрымаць ад рэдакцыі накіраванне для паступлення на факультэт журналістыкі ВДУ. Дасылайце свае «пробы пера» на адрас «Звязды» (у тым ліку і электронны) з абавязковай паметкай: **на конкурс «Чырвонка». Новы погляд**. Памер артыкула — у межах разумнага.

АДНАЎЛЕННЕ З РОЗУМАМ АБО ЗАНЯПАД?

З дзяцінства памятаю адно падарожжа. Я вырасла наведзець Грушаўку — сядзібу, якая з XVII стагоддзя належала роду Рэйтанаў. З майго горада туды дабрацца не праблема — усяго паўгадзіны на «веліку». Я даўно не была ў гэтых мясцінах, таму пацікавілася ў мясцовых жыхароў, як знайсці сядзібу. Але яны не змаглі мне адказаць, бо «ніякіх Рэйтанаў не ведалі», а сам сядзібна-паркавы комплекс лічылі вясковай сметніцай. Як жа так? Як можна не ведаць гісторыю нават сваіх мясцін? Памятаю, як я, малая, не змагла зразумець і прыняць гэтую аб'якавасць. Мне тады было 10 гадоў...

На тэрыторыі Ляхавіцкага раёна чатырнаццаць старажытных сядзіб, і ўсе яны — звязаны з гісторыяй Беларусі часоў Вялікага Княства Літоўскага, Рэчы Паспалітай. Тадэвуш Рэйтан, Фларыян Бохвіц — гэтыя вядомыя людзі маюць прамое дачыненне да Ляхавічыны. Тут яны жылі, працавалі, пакінулі нашчадкаў напаміны пра сябе ў выглядзе сядзіб, таямнічых алей, паркаў... На жаль, цяпер амаль усе помнікі на Ляхавічыне знаходзяцца, мякка кажучы, у непрывабным становішчы, і кіраўніцтва раёна ніяк не можа знайсці сродкі, каб разабрацца з гэтым бязладдзем.

Напэўна, адзін з самых цікавых помнікаў, якія ёсць на Ляхавіцкай зямлі, — гэта сядзібна-паркавы ансамбль Грушаўка. Дамінік Рэйтан пабудоваў тут шыкоўны каменны дом, разбіў парк рэгулярнай планіроўкі. З гэтага роду паходзіць Тадэвуш Рэйтан — вядомы патрыёт Рэчы Паспалітай, удзельнік барскай канфедэрацыі.

У верасні 1773 года Т. Рэйтан быў абраны палом ад Наваградскага павета (куды ў тыя часы ўваходзіў Ляхавіцкі раён) на сейм Рэчы Паспалітай. Менавіта на гэтым сейме шляхта Рэчы Паспалітай павінна была прызнаць падзел часткі сваёй дзяржавы паміж Прусіяй, Расіяй і Аўстрыяй. Разам са Станіславам Багушэвічам і Самуілам Корсакам Тадэвуш Рэйтан плановаў, скарыстаўшыся правам забароны «ліберум вета», перашкодзіць падзелу дзяржавы. Але, на жаль, усё адбылося па-іншаму: сейм ператварыў у канфедэрацыю і рашэнне прымалася пад уплывам большай колькасці галасоў. Калі дакумент, які пацвердзіў падзел РП, быў падпісаны, Тадэвуш Рэйтан, са словамі «Тапчыце мяне, але не тапчыце Радзіму» лёг перад выхадам, не выпускаючы канфедэратаў з залы. Да слова, гэты момант адлюстраву польскія мастак Ян Матэйка ў карціне «Рэйтан — заняпад Польшчы». Пасля сейма Тадэвуш Рэйтан вярнуўся ў Грушаўку, сваё радавое ўладанне, і жыў у невялікім флігелі, які захавалася да сённяшніх дзён. Тут ён і скончыў жыццё самагубствам. Па афіцыйнай версіі, страціў псіхічнае здароўе. Але ёсць падставы лічыць, што ўсё было не так проста. Няма ніякіх дакументаў, якія б сведчылі аб вар'яцтве Рэйтана. Магчыма, што чалавек проста не мог абыякава глядзець на тое, як на яго вачах на кавалкі разрываюць Радзіму...

Для мяне Грушаўка — не толькі ўнікальны помнік архітэктуры і гісторыі. На тэрыторыі сядзібы Рэйтанаў стаяла хата, у якой нарадзіўся мой бацька. Там ён правёў усё сваё дзяцінства. У гэтай хаце знаходзілася адна цікавая рэч — дрэваапрацоўчы станок, куплены Рэйтанамі, на якім працаваў нехта з маіх продкаў. Так, мае сваякі працавалі на Рэйтанаў, і

лёс гэтага славутага шляхецкага роду нейкім чынам перакрываюцца з лёсам маёй сям'і. Некалькі гадоў таму дом майго бацькі знеслі, а дрэваапрацоўчы станок укралі.

З дзяцінства я памятаю, як тата вадзіў мяне па тэрыторыі былой сядзібы. Брук галоўнай алеі, сядзіба з распіснай столлю і фрэскамі на сценах, капліца, рэшткі бровара і лядоўні — усё мяне ўражвала...

Цяпер Грушаўка ў заняпадзе. Ад фрэсак на сценах і столі амаль нічога не засталася, у канюшні XIX стагоддзя трымаюць цялят (таму пах каля сядзібы — жудасны). У гумно, якое мае вельмі незвычайную пабудову, складваюць лён. Дарога да выязной алеі разбіта каласнай тэхнікай і забруджана, на тэрыторыі сядзібы закладваюць бурты з бульбай...

А між іншым у Грушаўку штодня прыязджаюць турысты з Беларусі, Польшчы, Германіі і іншых краін. З сядзібы Рэйтанаў можна было б зрабіць цікавы турыстычны аб'ект. Да слова, некалькі гадоў таму знайшоўся інвестар з Заходняй Еўропы, гатовы ўкласці ў рэканструкцыю Грушаўкі некалькі мільёнаў еўра. Тут планавалася зрабіць камфартабельную гасцініцу, аднавіць аўтэнтчнае афармленне сцен, столі. А з канюшні XIX стагоддзя — школу верхавой язды. Але гэтая справа не распачалася па банальнай прычыне: на культурна-гістарычны помнік XVIII стагоддзя пакуль няма аніякай дакументацыі.

Хутка Грушаўку можна будзе купіць за некалькі базавых велічынь — яе пераводзяць на баланс камунгаса. Мэта гэтага пераводу — зрабіць дакументы і падрыхтаваць сядзібу на продаж.

Сёння некаторыя сядзібы можна сапраўды набыць за невялікія грошы. Поўны спіс знаходзіцца на сайце Міністэрства культуры. Але адразу ўзнікае пытанне: якім будзе далейшы лёс выкупленых

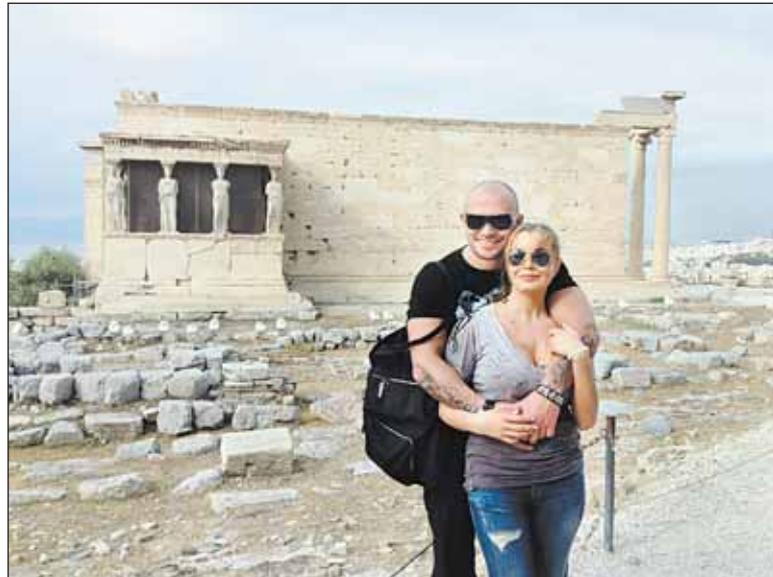

маёнткаў? І ці не ўзнікнуць новыя праблемы? Напрыклад, у Ляхавіцкім раёне выкуплены маёнтак Фляр'янава (былая ўласнасць Бохвіцаў). Многае з таго, што робіць новы гаспадар, пайшло на карысць сядзібе: устаўлены новыя вокны, рамантуецца дах, вывезена смецце, выкашана трава і г.д. Але калі новы гаспадар бярэцца за знешняе афармленне будынка або робіць нейкія змены ў ландшафтным дызайне паркавай зоны сядзібы, ці не дапускае ён памылак? Напрыклад, пры былых гаспадарках перад домам была створана назіральная пляцоўка, якая арганічна ўваходзіла ў кампазіцыю парку. Менавіта перад гэтай пляцоўкай, на спавітай плюшчом верандзе, з якой адкрываўся маляўнічы пейзаж, амаль кожны вечар збіраліся госці сядзібы Бохвіцаў. Тут Эліза Ажэшка і Уладзіслаў Рэймант наладжвалі знакаміты «флар'янаўскі тэатрык». Сёння на гэтым месцы высаджалі 100 дубоў у шахматным парадку. Ці хто падумаў пра кампазіцыю, якая б стварыла пэўны настрой і прыгажосць, якімі некалі так славіўся флар'янаўскі парк? Вакол будынка ўзводзіцца звычайны вясковы плот. На фасадзе, на ўзроўні другога паверха, прымацавана пластмасавая скрыня, у якой пасаджана елка...

Мне, пэўна, скажуць, што ўсё гэта лепш за разбурэнне і заняпад. Але чаму зноў робім усё так, быццам жывём адным днём? Чаму адразу не рабіць, як трэба, з розумам, без мітусні і ўсялякага глупства?

Марына ЖАБІК.

«Я НЕ ЖАНЧЫНА З ВОКЛАДКІ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

Плюс шэраг розных рабочых момантаў, якім звычайна трэба вучыць новага чалавека на тэлебачанні. Прысутнічалі таксама розныя смешныя эпізоды, калі было складана перайсці з англійскай мовы на рускую. Не тыя інтанацыі, паўзы.

— **А чым вас прывабіла перспектыва паўдзельнічаць у здымках «Плэйбой»?**

— Ва ўсіх краінах, калі ты здымаешся для «глянцу», то за гэта плацяць табе, а не наадварот, як гэта распаўсюджана ў Беларусі. У краінах, дзе існуе якаснае тэлебачанне, тваё з'яўленне на вокладцы выклікае да цябе павышаную цікавасць, дазваляе быць больш дарагім «таварам». Гэта дае больш шанцаў, што цябе запрасяць працаваць вядучай. Я разумела, што прыйсці на галандскае тэлебачанне з рускім акцэнтам — раўназначна правалу. А калі ў цябе за спінай не адна вокладка, акцёрская школа, медыя-акадэмія для вядучых, перамога ў тым жа «Апошнім героі», то задача спрашчаецца. Таму гэта быў стратэгічны крок.

— **Некаторыя лічаць, што, каб адбыцца ў жыцці, дыплом зусім не абавязковы. Ці падзяляеце гэта меркаванне?**

— А ў мяне беларускага дыплама і няма — толькі не завершаная вышэйшая адукацыя. Але на маёй рабоце гэта ніяк не адбіваецца. Добра ведаю, напрыклад, што ў Галандыі не ўладкуешся на працу без дыплама. У маім асяродку ёсць людзі, якія маюць па дзве вышэйшыя адукацыі, але яны не змаглі знайсці сябе ў жыцці. А ёсць і такія, хто наогул скончыў толькі школу, але зараз многага дасягнуў. Таму, лічу, што розум і поспех нашмат важней, чым дыплом.

— **Вы шмат чаго паспрабавалі ў жыцці, пабывалі ў розных месцах. Як бы апісалі свой стыль жыцця?**

— Шчаслівы. У мяне добрыя адносіны з бацькамі. Цудоўны брат. Усё жыццё я магла дазволіць сабе займацца толькі тым, што мне падабалася, не пераступаючы цераз сябе. Не хацела звязваць сябе непатрэбнымі адносінамі і знаёмствамі. Ніколі не даводзілася нешта чарпець і да нечага прызвычаівацца. У гэтым, на мой погляд, і заключаецца шчасце — калі ты пражываеш жыццё так, як хацеў, і не шкадуеш пра гэта.

— **Калі вашы бацькі разышліся, вы перасталі бачыцца з татам. Не змаглі яму штосьці дараваць?**

— Як пра бацьку нічога дрэннага сказаць не магу. Мы ўвесь час нечым займаліся — хадзілі на паляванне, ездзілі на рыбалку. Ён быў строгім у нейкіх сітуацыях. Сваё дзяцінства, дзе ў мяне былі тата і мама, я памятаю гадоў да дванаццаці. Потым яны разышліся. І тым самым маці дала мне ўрок жыцця: калі нешта паміж дваімі не складваецца, лепш дараваць і адпусціць. Не мае сэнсу захоўваць сям'ю толькі дзеля дзіцяці, якое будзе бачыць бацькоў няшчаснымі.

— **Неяк вы казалі, што каханне — гэта цуд, якога трэба дачакацца. У вашым жыцці здарыўся цуд?**

— Ведаеце, казаць усё пра гэта не хачу, бо ніколі не ведаеш наперад, як будзе складацца. Зараз я шчаслівая ў тых адносінах, якія маю, і мяне ўсё цалкам задавальняе. Калі праз нейкі час вы ўбачыце мяне і я буду чакаць дзіця, то гэта і будзе азначаць цуд.

— **Вы і Паша Сыраежкін перамаглі ў гэтым годзе як «Love story года». Гэта той самы цуд?**

— Гэта іншае. Я даведлася пра нашу перамогу, калі была ў Амстэрдаме. Трэба адрозніваць адносіны ў жыцці і адносіны ў працоўным кантэксце, асабліва калі гэта тычыцца шоу-бізнэсу. Мне не патрэбная зараз нікая рэклама, але калі мае адносіны з кімсьці здольны дапамагчы гэтаму чалавеку працаваць сябе ў добрым сэнсе, то няхай будзе так.

— **А закуліссе шоу-бізнэсу — якое яно з вашага досведу?**

— Усё залежыць ад таго, як падасі сябе. Нехта ставіць сябе ў гэтай сферы пафасна і лічыць, што ён на вяршыні свету, таму што яго паказваюць па тэлебачанні... Я сутыкалася толькі са станоўчым закулісsem, дзе не было ніякіх інтрыг. А вось з зазнайствам і фанабэрыстасцю даводзілася сутыкнуцца менавіта ў беларускім шоу-бізнэсе.

— **Складана быць жанчынай з вокладкі?**

— Я заўсёды ўмела раздзяляць працу за грошы на публіку і асабістае жыццё. І калі нехта не можа выйсці ў крану ненафарбаваным, то гэта не пра мяне. Проста ніхто не адмяняе догляду за сабой. Выглядаць так, быццам ты ўвесь час пад святлом сафітаў, — гэта залішне.

— **А эксперыменты са знешнасцю — частая з'ява ў вашым жыцці?**

— Маладым заўсёды хочацца многае паспрабаваць. Здаралася рознае. І падраныя джынсы, і сто кос, якія мама заплятала, а потым расплётала па некалькі гадзін. Але любыя эксперыменты былі заўсёды пад наглядом мамы, таму нейкіх кардынальных змен у абліччы я не магла сабе дазволіць.

— **Нейкія «фішкі» самапрэзентацыі маеце?**

— Не, ніколі не імкнулася паказаць сябе ў выгадным святле. Я такая, якая ёсць. Калі казаць пра працу, то тут мяне заўсёды выручае «дэмка», своеасаблівае партфоліа. А што датычыцца асабістых адносін, то тут існуюць два варыянты: або людзі разгледзяць маю сутнасць, або проста гэта не мае людзі, якія мяркуюць пра чалавека толькі па глянцавай вокладцы.

Алена ДРАПКО.

Сяргей МАЦІН:

АПОШНІ ДЗЕНЬ ДРЭВА

(казка з элементамі рэчаіснасці)

Дрэва стаяла на ўскрайку поля. Дакладней, тое, што ад яго засталася пасля ўдару маланкі, — корч у паўтара метра. Дождж, які то сціхаў, то змяняўся на сонца, а то спрабаваў зрабіцца снегам і пераўтварыць лістапад у снежань, знішчаў надзею дрэва на хуткае кананне.

— Няўжо мне прыйдзеца тухлець не адзін год? — распачна думала дрэва.

З калгаса выехаў аўтамабіль, які вёз малако ў галоўны горад гэтага раёна — Дзяржынск, альбо Койданава, каму як падабаецца. Праехаў паштальён на ровары. Прабег нейкі сабака. Дрэва самотна назірала за гэтым, усё менш і менш спадзеючыся на цуд.

Як вядома, час ад часу цуды ўсё ж здараюцца. Так адбылося і цяпер. З-за павароту з'явіўся юнак, які прыгінаўся пад цяжарам вялікага заплетніка. Па ўсім відаць: ён кіраваўся на лешчына (халера яго ведае, чаго). Юнак падышоў да дрэва і спыніўся побач, думаючы аб чымсьці сваім.

— Спалі мяне!.. — прашаптала дрэва.

Хлопец аж скалануўся ад нечаканасці.

— Хто тут? — усклікнуў ён.

— Я гэта, вішня знявечаная маланкай. Спалі мяне!

— Ты размаўляеш? Ніколі б не падумаў...

— ...Спалі мяне! — у трэці раз выгукнула дрэва і змоўкла.

Хлопец яшчэ раз паглядзеў на рэшткі дрэва.

— Да хаты не так і блізка... Цяжавата будзе, але

я здолею, данясу. Трэба дапамагачь тым, каму рэальна можа дапамагчы. Нават калі тое, што адбылося хвілінай раней, — галоўцынацыя, выкліканая нейкімі хімічнымі рэчывамі ў знявечаным дрэве.

Хістаючы корч сюды-туды, юнак выцягнуў яго з зямлі. Крыху павагаўшыся, узяўся за камельчык левай рукой і пакрочыў па дарозе. Прайшоў крыху. Спыніўся. Перахапіў корч правай рукой. Пакрочыў далей. Шмат разоў ён перакладаў корч з адной рукі ў другую. На чарговай спробе хлопец адчуў, якімі цяжкімі зрабіліся рукі і як кожны рух адклікаецца болем ва ўсіх пальцах.

— Спыніся, адпачні, потым падкажу, што рабіць далей... — прашаптаў той жа таямнічы голас.

— Дык ты існуеш на самой справе? — здзівіўся юнак.

— Так... А цяпер глядзі: знізу я маю выступ нахшталь нагі. Перакульваючы з яго канца на пачатак, ты й дацягнеш мяне да патрэбнага месца.

Хлопец паслухмяна выканаў загад былой вішні. Сапраўды, так стала і лягчэй, і зручней спраўляцца з карчом.

— Можаш пакінуць мяне гадзіны на паўтары тут і зняцца сваімі справамі... — у гэты раз шэпт меў больш цёплую і спакойную інтанацыю.

Юнак паслухаўся. Адчыніўшы схованку для інструментаў, ён узяў рыдлёўку. Нацягнуў на ногі боты замест кедаў, а на рукі — гумовыя пальчаткі замест скураных.

Крыху падумаўшы, выцягнуў з кута нейкую ёмістасць.

Праз некаторы час хлопец вярнуўся да дрэва-карча. Павагаўшыся, зайшоў у лазню і ўзяў там сякеру.

— Не хацеў я на ноч заставацца, але калі ўжо такая справа...

Сякера лёгка рассякала драўніну на кавалкі, якія ўжо можна было скарыстаць у якасці паліва. Неба патроху цямнела, але ніводнага агеньчыка не было відаць навокал: які дурань паедзе сюды перад самым пачаткам зімы?

— Дзякуй... — ледзь чутна шаптала дрэва. — Большы кавалак спаліш у каміне, а найцярдзейшы — у печцы. Першы — маё сэрца, другі — камень, які ляжаў на ім усё жыццё.

— Так і зраблю, — адказаў юнак.

Хлопец занёс дровы ў хату і выйшаў на двор, каб схаваць сякеру і зачыніць лазню.

Калі юнак упэўніўся, што ўсё ў парадку, ён развярнуўся спінай да лазні і паглядзеў навокал. Ён убачыў цёмную прастору і лёгкія сняжынкі, што пачыналі ўжо няспынна хаваць пад сабою ўсё жывое і мёртвае.

— Надыходзіць зіма... — прамовіў юнак, звяртаючыся немаведама да каго. — Заўтра раніцай паеду адсюль, і вецер замяжэ мае сляды. Потым — вясна, калі сон-

ца пачне каціцца ўгару, да росквіту, лета — трохмесячны прыпынак, новая восень... Што б ні адбылася ў людскім асяродку — нязменнае кола прыроды працягне свой бясконцы шлях. Нават вайна не спыніць гэтае кола. І так будзе бадай што вечна — прынамсі, калі вымяраць навакольныя падзеі чалавечымі, а не касмічнымі маштабамі.

Скончыўшы імправізаваную прамову, юнак зайшоў у хату і пачаў распальваць агонь. Дзесьці праз пару гадзін ад дрэва засталіся толькі дзве ўзгаданыя вышэй часткі. Тэмпература ў пакоі з пяці градусаў паднялася да сямнаццаці — цалкам прыстойная тэмпература. На пліце закіпеў імбрык, які хлопец тут жа паставіў на стол.

— А цяпер — спалі маю астатнюю частку!.. — прагучаў ледзь улоўны шэпт.

— Хто ж ты ўрэшце? — у чарговы раз запытаўся хлопец.

— Зараз даведаешся. Палі!

Юнак рашуча адчыніў дзверцы грубі і закінуў туды драўляны камель. Зачыніўшы дзверцы, асцярожна ўзяў у рукі найбольшы кавалак вішні — сэрца невядомай істоты, і паклаў яго ў камін, дзе яшчэ заставаліся маленькія вугельчыкі.

Некалькі імгненняў нічога не адбывалася. Раптам

успыхнула полымя, не чырвонае, як зазвычай, а памяранцава-сіняе. У паветры запахла вішняй.

Раптам нешта выбухнула ў каміне, і юнак міжволі падумаў, што не трэба было калісьці хаваць там берталетава соль. Але аднекуль прыйшло разуменне: толькі што адбыўся не хімічны, а магічны працэс.

З іскарак памяранцава-сіняга агню ўзнікла дзяўчына гадоў дваццаці, быццам сатканая са святла. Валасы ў яе былі чарнавата-рудымі, а вочы — цёмна-карычневымі з залатымі водбліскамі. Вытанчаны твар нагадваў штосьці ўсходняе.

— Я — Сакура. Дзякуй табе за тое, што даў мне зараз увасобіцца.

— Адкуль ты з'явілася тут? — толькі і здолеў вымавіць юнак.

— У мінулым жыцці я была даволі папулярнай сявачкай. Гледачы пачыналі авацыі, ледзь пабачыўшы мяне. Маладыя людзі, студэнты трызнілі мною ў салодкі снах, ды і больш сталыя мужчыны марылі пра мае вішнёвыя вусны ўпотаікі ад жонкаў. Уласная прыгажосць і давала мяне да бяды...

— І што ж здарылася, Сакура?

— Мяне ўкраў кіраўнік мясцовай групыкі якудза — стары вычварэнец, нашмат старэйшы за мяне. Не буду пералічваць загадаў, якія я

прымусова выконвала, але адзін з іх настолькі абразіў мяне, што я задавілася шнуром ад тэлевізара. Толькі б больш ніколі не бачыць пыхлівага твару гвалтаўніка з разуменнем уласнай усемгутнасці. Я памерла...

— Калі табе не цяжка, Сакура, калі ласка, распавядзі пра той свет!

— Не магу. Калі я раскрыю нейкую таямніцу, то я не ўвасоблюся больш ніколі. Такі ўжо закон Сусвету.

— Хоць крышанку распавядзі, Сакура! — пачаў прасіць хлопец. — Інакш я ўсё жыццё буду пакутаваць ад думкі, што не здолеў дазнацца пра тагасвецце ад сведкі...

— Той, Хто Размяркоўвае душы, сказаў мне: «Ты памерла ў дваццаць год, хаця лёсам табе было наканавана радаваць людзей уласным талентам яшчэ столькі ж часу. Тваё пакаранне — жыццё, якое ты не захочаш доўжыць, але прыйдзеца. Жыццё вішні — еўрапейскай сакуры. Як бачыш, я маю пачуццё гумару...»

Сакура горка ўздыхнула.

— На тым месцы, дзе ты знайшоў мяне, я прарасла якраз дваццаць год таму. Навокальныя дрэвы за некалькі гадоў навучылі мяне разумець жывую гаворку, таму я жыла больш-менш асэнсавана. А потым — маланка, маё пакаранне... Хлопец, што з табой?

Ён бязгучна плакаў.

— Дарэчы, як цябе зваць?

— Павел... — ціха адказаў той. — Я звычайны студэнт.

— Помні, Павел, — усклінула Сакура, — табе наканавана сустрэцца са мною яшчэ раз!

— І... мы пакахаем адно аднаго? — з надзеяй у голасе прашаптаў Павел.

— Дурань! — раздражнёна выгукнула Сакура. — Як ты не разумееш, што каханне — гэта зусім не тое, калі ты прыдумляеш сабе прынцэсу і чакаеш ад яе ўзаемнасці. Каханне — гэта звычайная дзяўчына, з якой ты шчаслівы без усялякіх слоў. Нават адзін яе пяшчотны і шчыры дотык варты для цябе цэлай пазмы!

— Праўда?

— Навошта ж мне хлусіць цяпер, Павел, перад пераўвасабленнем? А што тычыцца нашай сустрэцы — то ўсё яшчэ наперадзе.

Ізноў штосьці выбухнула. Павел інстынктыўна засланіўся рукою. Святло знікла, і толькі вішнёвы пах нагадваў пра тое, што адбылося раней. Набліжалася світанне.

— Трэба прайсці свой шлях... — паўтарыў Павел словы Сакуры. — Я не ведаю, што яшчэ мяне на ім чакае, але адно ўсвядоміў дакладна: хаця б дзеля гэтай таямнічай дзяўчыны трэба жыць як належыць, як патрабуе сумленне...

Павел паглядзеў у акно. Пачынаўся новы дзень. Першы для пераўвасобленай Сакуры і пераасэнсаваны — для ўзрушанага Паўла. А ўрэшце — светлы для абайх.

ТРЫ ПЫТАННІ ДА АЎТАРА

— Што для вас казка?

— Твор, у якім ёсць элементы фантазіі і фантастыкі, — рэчы, якія ніяк не ўпісваюцца ў навуковую карціну свету, — але нашмат больш наіўны. Галоўнае адрозненне казкі ад згаданых жанраў у тым, што яе фінал заўсёды добры. Гэта і для мяне самае галоўнае ў казцы. Чаму казкі пішуць менавіта для дзяцей? Трэба, каб новыя жыхары свету, якія толькі прыйшлі ў яго, паверылі, што ўсё будзе добра, і праз жыццё неслі спадзяванкі на лепшае. У казках для дарослых узнікае патрэба тады, калі чалавецтва пачынае губляць веру. Напэўна, так.

— Ці верыце вы ў цуд?

І што магло б стаць

цудам сёння

асабіста для вас?

— Напэўна, калі б адбылося штосьці нахшталь таго, што апісана ў маім апавяданні, гэта было б сапраўдным цудам. Навука з цягам часу здолее патлумачыць усё, але сутнасць яе воль у чым: кожны адказ, які яна дае, спараджае новыя пытанні. Да той пары, пакуль кожная новая расшыфровка загадкі спараджае новую, часам яшчэ большую загадку, можна быць упэўненымі: цуд — рэч невычарпальная. У выніку чалавецтва пачне верыць у цуды нанова — як верылі ў іх нашы продкі.

— Ці марыце вы быць

вядомым пісьменнікам?

Калі так, то што

для гэтага робіце?

— Я працую зараз над двума даволі вялікімі пражайчымі творамі. Адзін з іх утрымлівае ў сабе фантастычныя элементы, але фантастыка ў ім выкарыстана як абгортка — асноўная частка ўсё ж рэалістычная. Калі

гаварыць каротка, то гэта... альтэрнатыўная гісторыя. А другі твор — пра тое, як я ў гэтым ліпені працаваў правадніком на расійскай чыгуначы. Безумоўна, гэта рэалізм, фактычна — дакументалістыка, бо нават імёны і прозвішчы герояў сапраўдныя. Праўда, гэтую рэч я пішу па-руску. Увогуле, для сваіх твораў я часам выбіраю рускую мову, і раблю гэта таму, што спрабую паказаць Беларусь цікавай не толькі рускамоўным беларусам, але і чытачам іншых краін, дзе размаўляюць па-руску. Такім чынам, імкнуся прасунуць беларускі кантэкст. А ў творы пра чыгунку, так сталася, шмат жаргоннай лексікі, якая па-беларуску будзе гучаць недарэчна. Я пішу і вершы. Вось яны ствараюцца выключна на беларускай мове.

Што раблю для таго, каб стаць пісьменнікам? Імкнуся апісваць падзеі рэалістычна. А калі апісваю рэальнасць, то з вострым жаданнем зрабіць адлюстраванне дакладным да дробязяў. Гэта складана, але час ад часу атрымліваецца. На мой погляд, каб быць вядомым пісьменнікам, трэба быць шчырым.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ	
Наименование (описание) имущества и стоимость	<p>Лот № 1. Капитальное строение, инв. № 200/С-81240 (здание центрального склада) общей площадью 194,3 кв. м, одноэтажное кирпичное здание с кирпичными стенами и железобетонными перекрытиями, 1979 года постройки, условный земельный участок с кадастровым номером 24010000002007001, площадью 468 м². Местонахождение объекта: г. Витебск, ул. Ленинградская, д. 170, корп. 1.</p> <p>Капитальное строение, инв. № 200/С-81239 (здание дома быта) общей площадью 279,3 кв. м, одноэтажное здание со сборно-щитовыми стенами и деревянными перекрытиями, условный земельный участок с кадастровым номером 24010000002007001, площадью 706 м². Местонахождение объекта: г. Витебск, ул. Ленинградская, д. 170.</p> <p>Имеется доступ автомобильного транспорта.</p> <p>Начальная стоимость лота 380 040 000 рублей.</p>
Собственник (владелец) имущества	КУП ОБУ «Витрайбыт» (г. Витебск, ул. Ленинградская, 4, УНП 300064006).
Наличие обременений	Залог ОАО «Белинвестбанк».
Место (адрес), дата и время проведения торгов	Хозяйственный суд Витебской области, г. Витебск, ул. «Правды», 32, 30 ноября 2012 г. в 11.00.
Справочная информация	Хозяйственный суд Витебской области, 210101, г. Витебск, ул. «Правды», д. 32, каб. 324 http://vitebsk.court.by Судебный исполнитель Халков Дмитрий Вячеславович, тел./факс: 80212491342, 80291502410. Старший судебный исполнитель Бородулин Алексей Александрович, тел. 80212491340
Условия и порядок проведения торгов	<p>1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством.</p> <p>2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества на депозитный счет хозяйственного суда Витебской области № 3642903002094 в 200 филиале ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Витебск, код 635, УНН 300007670 не позднее 11.00 30.11.2012.</p> <p>Минимальная величина первого шага торгов – 5% стоимости лота.</p> <p>В соответствии с пунктом 1 Указа Президента Республики Беларусь от 05.05.2009. № 232 «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги.</p>

Минский районный исполнительный комитет 14 декабря 2012 года проводит открытый аукцион на право заключения договоров аренды земельных участков в Минском районе

	Лот 1	Лот 2
1 Адрес земельного участка	Минский район, г. Заславль, ул. Тихая, 15а	Минский район, г. Заславль, ул. Тихая, 23
2 Кадастровый номер	623650100001004657	623650100001004658
3 Площадь земельного участка	0,1500 га	0,1500 га
4 Срок аренды (лет)	99	99
5 Целевое назначение	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома
6 Инженерная инфраструктура *	электричество, водопровод	электричество, газ, водопровод
7 Расходы по подготовке документации (рублей)	3 109 986	3 109 986
8 Начальная цена права заключения договора аренды	18 278 долларов США	18 278 долларов США
9 Затяток (рублей)	31 000 000	31 000 000

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 8. Дата проведения: **14.12.2012 г. в 10.30.** Заявления на участие и необходимые документы принимаются с 8.00 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 8, к. 416. Окончание приема заявлений и документов: **10.12.2012 г. в 17.00.** Контактный телефон: 204 11 62.

Задаток за участие в аукционе на Лоты 1–2 перечисляется на расчетный счет № 3641621200079 Заславского горисполкома, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600012999.

К участию в аукционе допускаются лица, подавшие в комиссию в указанные сроки соответствующее заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в объявлении расчетный счет задаток (затяток) в размере, порядке и сроки, определенные в извещении.

Граждане, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из предметов аукциона.

Документы, необходимые для участия в аукционе:

1. Заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков.
2. Документ, подтверждающий внесение суммы задатка (затяток) на текущий (расчетный) счет с отметкой банка.
3. Гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования (ксерокопия паспорта);
- 3.1 представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность.

При подаче документов на участие в аукционе гражданами Республики Беларусь предъявляются паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан – документ, удостоверяющий личность.

Все желающие могут ознакомиться с документацией и земельным участком в соответствующем сельисполкоме.

Аукцион признается несостоявшимся в случаях, если: ни один из участников аукциона в соответствии с решением комиссии не был признан победителем; заявление об участии в аукционе подано менее чем двумя участниками аукциона (в этом случае земельный участок предоставляется в аренду единственному участнику несостоявшегося аукциона, при его согласии, с внесением платы за предмет аукциона в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов).

Внесение платы за предмет аукциона и возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, осуществляются в установленном порядке победителем аукциона в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона.

Местный исполнительный комитет не позднее 2 рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за предмет аукциона, возмещения затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, и выполнения условий, предусмотренных в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона, заключает с ним договор аренды земельного участка, выдает ему выписку из названного решения, а также один экземпляр протокола о результатах аукциона.

* В разделе «инженерная инфраструктура» указаны коммуникации, к которым возможно подключение в указанном населенном пункте.

Закрытое акционерное общество «Припутник»

(г. Минск, пр. Рокоссовского, д. 1)

сообщает, что 27 ноября 2012 года в 17 часов 00 минут по адресу: г. Минск, ул. Смоленская, д. 25, 5 этаж, ком. 5.15 СОСТОИТСЯ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ СО СЛЕДУЮЩЕЙ ПОВЕСТКОЙ ДНЯ:

1. Аннулирование 9 615 акций, выкупленных Обществом на баланс.
2. Об уменьшении уставного фонда ЗАО «Припутник».
3. О внесении изменений и дополнений в устав ЗАО «Припутник». Утверждение новой редакции Устава Общества.

Собрание проводится по решению Наблюдательного совета Общества, оформленного протоколом от 30 октября 2012 года № 10, на основании его собственной инициативы, в смешанной форме. Форма голосования — открытая по всем вопросам повестки дня (с учетом полученных бюллетеней для голосования).

Время начала регистрации: 16 часов 40 минут. Время окончания регистрации: 16 часов 55 минут.

Адрес, по которому заполненные бюллетени могут направляться по почте или переданы лично членам наблюдательного совета Общества: Республика Беларусь, 220088, г. Минск, ул. Смоленская, д. 25, к. 601.

Дата окончания приема бюллетеней: 23 ноября

2012 года.

Дата составления списка лиц, имеющих право на участие в Собрании: **01 ноября 2012 года.**

Акционеры могут ознакомиться с информацией (материалами) по вопросам повестки дня, а также получить бюллетени для голосования по адресу: г. Минск, ул. Смоленская, д. 25, к. 601 в рабочие дни с 14 часов 00 минут до 17 часов 00 минут.

Для регистрации участнику Собрания необходимо предъявить:

- акционеру Общества — паспорт,
- представителю акционера — паспорт, доверенность.

Телефон для справок: /017/284 68 98.

ИНФОРМАЦИЯ о проведении повторного аукциона без условий по продаже недвижимого имущества

Адрес объекта и его наименование	- здание деревообрабатывающего цеха, общей площадью 1509,8 м ² с инвентарным № 630/С-42263; начальная стоимость 536 129 531 рубль без учета НДС адрес: г. Молодечно, ул. Молодежная, 8А. Шаг аукциона в размере 5% от предыдущей цены.
Порядок оплаты	Оплата в размере цены продажи объекта (за вычетом задатка) в течение 15 календарных дней на р/с Продавца с момента заключения договора купли-продажи, который будет заключен с Победителем в течение 15 календарных дней после проведения аукциона
Сумма задатка	10 % от начальной цены на р/с 3012190930030 в отделении 932 ОАО «Белинвестбанк», г. Молодечно, код 739, УНП 600182305, ОКПО 04064333, получатель: Коммунальное Строительно-инвестиционное унитарное «СтройСанТехКомплекс»
Продавец	Открытое акционерное общество «Молодеченское агропромэнерго»
Организатор аукциона	Коммунальное Строительно-инвестиционное унитарное предприятие «СтройСанТехКомплекс» г. Молодечно, ул. Мира, 15, каб. 1
Документы, представляемые для участия в аукционе	Заверенную банком копию платежного документа, подтверждающего внесение задатка; юридическим лицам – копию учредительных документов и свидетельства о регистрации, индивидуальным предпринимателям – свидетельство о государственной регистрации, физическим лицам – паспорт или иной документ, удостоверяющий личность
Информация по земельному участку	Объект находится на земельном участке площадью 0,4314 га с кадастровым номером 623850100002004119, расположенном по адресу: Минская обл., г. Молодечно, ул. Молодежная, назначение – земельный участок для размещения объектов обрабатывающей промышленности- содержания и обслуживания деревообрабатывающего цеха
Конечный срок и адрес приема заявок	21.11.2012 до 16⁰⁰ , г. Молодечно, ул. Мира, 15, каб. 1, Коммунальное Строительно-инвестиционное унитарное предприятие «СтройСанТехКомплекс», тел.: (8-0176) 73-00-13, 75-16-09; (факс) 75-19-20; 8-044 710-74-60
Дата, время и место проведения аукциона	27.11.2012 в 15⁰⁰ , г. Молодечно, ул. Мира, 15, каб. 1, Коммунальное Строительно-инвестиционное унитарное предприятие «СтройСанТехКомплекс»
Условия проведения аукциона	Продавец имеет право отказаться от проведения аукциона не позднее чем за три дня до даты его проведения

г. ВИТЕБСК 14.12.2012 ИЗВЕЩЕНИЕ О ПОВТОРНОМ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ ПО ПРОДАЖЕ ОБЪЕКТОВ ГОСУДАРСТВЕННОЙ СОБСТВЕННОСТИ

№ лота	Наименование предмета аукциона	Характеристика предмета аукциона	Начальная цена предмета аукциона, рублей	Сумма задатка, рублей
Начальная цена продажи объектов недвижимости снижена на 80 процентов				
1.	Неиспользуемое здание отделения связи, расположенное по адресу: Витебская обл., Городокский р-н, Стодольский с/с, д. Канаши, ул. Почтовая, 4.	Характеристика объекта недвижимости: капитальное строение с инв. № 201/С-10073 (здание специализированное связи) с двумя сенями дощатыми, сараем и уборной дощатыми, одноэтажное щитовое, облицованное силикатным кирпичом, общей площадью 62,9 кв.м, 1976 г. постройки, фундамент бетонный, перекрытия дощатые, крыша – шиферная, отопление печное. Земельный участок: с кадастровым номером 221880409201000042, площадью 0,0176 га для размещения объектов связи, сроком аренды 99 лет.	11 154 495	2 230 800
2.	Неиспользуемое здание связи, расположенное по адресу: Витебская область, Россонский р-н, Альбрехтовский с/с, аг. Двориче, пер. Солнечный, д. 3А.	Характеристика объекта недвижимости: капитальное строение с инв. № 253/С-493428 (здание специализированное связи) с пристройкой, одноэтажное кирпичное, общей площадью 51 кв.м, 1975 г. постройки, фундамент бетонный, перекрытия деревянные, крыша – шиферная. Земельный участок: с кадастровым номером 224280702601000002, площадью 0,0141 га, для обслуживания строений и сооружений Россонского районного узла почтовой связи, сроком аренды 50 лет.	6 711 266	1 342 200
Начальная цена продажи объектов недвижимости снижена на 50 процентов				
3.	Неиспользуемое почтовое отделение связи, расположенное по адресу: Витебская область, Витебский район, Новкинский с/с, д. Комары, ул. Придорожная, д. 3	Характеристика объектов недвижимости: капитальное строение с инвентарным номером 200/С-47250 (здание специализированное связи) одноэтажное бревенчатое облицованное кирпичом, фундамент – бетонный ленточный, перекрытия – дощатые, крыша шиферная, общей площадью 33,5 кв.м, 1957 года постройки с холодной пристройкой, сараем, уборной. Земельный участок: с кадастровым номером 221287008601000023, площадью 0,0284 га, для обслуживания отделения почтовой связи, сроком аренды 50 лет.	11 571 282	2 314 200

1. **ОРГАНИЗАТОР** – фонд «Витебскоблмущество», г. Витебск, ул. «Правды», 38, контактные телефоны в г. Витебск: (0212) 476096, сайты www.gki.gov.by, www.fondgosim.vitebsk.by, e-mail: volfondgi@tut.by.

2. **Аукцион состоится 14 декабря 2012 г.** в 15 часов в здании фонда «Витебскоблмущество» по адресу: г. Витебск, ул. «Правды», 38.

3. Заявления на участие в аукционе принимаются в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00, последний день приема документов 13.12.2012 до 17.00 по адресу: г. Витебск, ул. «Правды», 38, кабинет 308. Заключительная регистрация участников 14.12.2012 с 14.00 до 15.00. К участию в торгах не допускаются участники, не прошедшие заключительную регистрацию.

4. Сумма задатка перечисляется до подачи заявления на участие в аукционе на расчетный счет № 3642903027026 в Региональной дирекции № 200 ОАО «БПС-Банк», БИК 153001369. Получатель – фонд «Витебскоблмущество», УНП 300002495.

5. Участник, ставший победителем аукциона (претендентом на покупку), после окончания аукциона обязан: подписать протокол аукциона; не позднее 10 рабочих

дней после утверждения в установленном порядке протокола аукциона возместить затраты на организацию и проведение аукциона, включая расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения, формированием земельных участков и государственной регистрации в отношении этих земельных участков; не позднее 12 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола аукциона подписать договор купли-продажи недвижимости и договор аренды земельного участка.

6. **В соответствии с частью третьей пункта 7 Декрета Президента Республики Беларусь от 7 мая 2012 г. № 6 земельный участок предоставляется в аренду покупателю имущества без проведения аукциона и без взимания платы за право заключения договора аренды.**

7. Подробная информация об условиях участия в аукционе и условиях продажи предметов аукциона опубликована ранее в газете «Звезда»: по лоту № 1 от 17.05.2012 № 92, по лоту № 2 от 16.05.2012 № 99, по лотам №№ 1, 2 от 25.08.2012 № 164 от 3.10.2012 № 191, по лоту № 3 от 17.07.2012 № 135, от 26.09.2012 № 186.

г. ВИТЕБСК 14.12.2012 ИЗВЕЩЕНИЕ О ПОВТОРНОМ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ ПО ПРОДАЖЕ ОБЪЕКТОВ ГОСУДАРСТВЕННОЙ СОБСТВЕННОСТИ С ОДНОВРЕМЕННОЙ ПРОДАЖЕЙ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА НАЧАЛЬНАЯ ЦЕНА ПРОДАЖИ ОБЪЕКТОВ НЕДВИЖИМОСТИ СНИЖЕНА НА 50 ПРОЦЕНТОВ

№ лота	Наименование предмета аукциона	Характеристика предмета аукциона	Начальная цена предмета аукциона, рублей	Сумма задатка, рублей
4	Неиспользуемые здания, сооружения, расположенные по адресу: Витебская область, г. Полоцк, пер. Троицкий 5-й, 47, и право заключения договора аренды земельного участка	Характеристика объектов недвижимости: капитальное строение с инв. № 250/С-11327 (здание административно-хозяйственное) с двумя основными пристройками, диспетчерской, крыльцом бетонным, одно-двухэтажное кирпичное, 1975 г. постройки, фундамент бетонный, крыша шиферная, перекрытия деревянные, общая площадь 302,3 кв.м; капитальное строение с инв. № 250/С-11328 (здание специализированное транспорта – ремонтная мастерская) с тремя пристройками, одно-двухэтажное кирпичное, 1978 г. постройки, фундамент бетонный, крыша рулонная, перекрытия – железобетонные плиты, общая площадь 871,2 кв.м; капитальное строение с инв. № 250/С-11329 (здание специализированное автомобильного транспорта – гараж-мастерская) с пристройкой, материальным складом, котельной, дымовой трубой, ограждением (бетонные плиты, металлическая сетка), воротами, мощением (асфальтовое, бетонное), осветительной вышкой одноэтажное кирпичное, 1975 г. постройки, фундамент – бетонные блоки, крыша рулонная, совмещенная, перекрытия – железобетонные плиты, общая площадь 695,8 кв.м; капитальное строение с инв. № 250/С-11330 (здание специализированное транспорта – навес на 24 сельскохозяйственные машины) со стоянкой для машин, одноэтажное кирпичное, 1975 года постройки, фундамент бетонный, крыша рулонная, перекрытия – железобетонные плиты, общая площадь 1428,5 кв.м; капитальное строение с инв. № 250/С-30037 (сооружение специализированное водохозяйственного назначения – водопроводные сети) с трубопроводом напорным, 4 колодцами водопроводными, протяженностью 417 м; капитальное строение с инв. № 250/С-30038 (сооружение специализированное водохозяйственного назначения – канализационная сеть) с трубопроводом безнапорным, 3 колодцами канализационными, протяженностью 116 м. Земельный участок: с кадастровым номером 243500000005000038, площадью 3,5203 га для содержания и обслуживания производственной базы, сроком аренды 25 лет. Ограничение (обременение) прав: охранная зона магистрального трубопровода, площадью 0,1518 га, охранная линия ЛЭП, напряжением свыше 1000 В, площадью 0,0644 га.	1 493 949 998	298 789 900

ОРГАНИЗАТОР – фонд «Витебскоблмущество», г. Витебск, ул. «Правды», 38, контактные телефоны в г. Витебск: (0212) 476096, 488704, сайты www.gki.gov.by, www.fondgosim.vitebsk.by, E-mail: volfondgi@tut.by.

Аукцион состоится 14 декабря 2012 года в 15 часов в здании фонда «Витебскоблмущество» по адресу: г. Витебск, ул. «Правды», 38.

1. Заявления на участие в аукционе принимаются в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00, последний день приема документов 13.12.2012 до 17.00 по адресу: г. Витебск, ул. «Правды», 38, кабинет 308. Заключительная регистрация участников 14.12.2012 с 14.00 до 15.00. К участию в торгах не допускаются участники, не прошедшие заключительную регистрацию.

Сумма задатка перечисляется до подачи заявления на участие в аукционе на расчетный счет № 3642903027026 в Региональной дирекции № 200 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК 153001369. Получатель – фонд «Витебскоблмущество», УНП 300002495.

2. Участник, ставший победителем аукциона (претендентом на покупку), после окончания аукциона обязан: подписать протокол аукциона; не позднее 10 рабочих дней после утверждения в установленном порядке протокола внести плату за право заключения договора аренды земельного участка, возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, расходы, связанные с формированием земельного участка и изменением земельного участка в результате такого формирования, в том числе с государственной регистрацией в отношении этого участка; не позднее 12 рабочих дней после утверждения в установленном порядке протокола заключить договор купли-продажи недвижимости и договор аренды земельного участка.

3. Подробная информация об условиях участия в аукционе и условиях продажи предметов аукциона опубликована ранее в газете «Звезда» от 24.08.2011 № 160, от 05.10.2011 № 190, от 15.11.2011 № 217, от 26.09.2012 № 186.

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении 14 декабря 2012 года торгов по продаже имущества, на которое обращается взыскание в счет неисполненного налогового обязательства, неуплаченных пеней

Предмет торгов (наименование и характеристики продаваемого имущества)	ПРЕДМЕТ ТОРГОВ № 1	ПРЕДМЕТ ТОРГОВ № 2
Двухэтажное кирпичное административно-бытовое здание общей площадью 378,2 кв.м (инв. н. 200/С-60413)		Сооружение специализированное складов, хранилищ (стройдвор) с составными частями и принадлежностями: подкрановый путь; ограждение; ворота № 1; ворота № 2; емкость для хранения цемента № 2; площадь площадки 3459,0 кв.м (инв.н. 200/С-60416)
Местонахождение имущества	Витебская обл., г. Витебск, ул. Полярная, 2	Витебская обл., г. Витебск, ул. Полярная, 2
Начальная цена	659 092 500 рублей	1 645 785 000 рублей
Сумма задатка	65 000 000 рублей	164 000 000 рублей
Организатор аукциона	УП «Минский городской центр недвижимости», ул. К. Маркса, 39, ком. 10, 220030, г. Минск	
Балансодержатель (должник)	ОАО «Трест Белстрремонт», г. Минск, ул. Янки Мавра, д. 51	

Торги проводятся в соответствии с Положением о порядке учета, хранения, оценки и реализации имущества, изъятого, арестованного или обращенного в доход государства, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 04.09.2006 № 559, и порядком проведения аукциона, утвержденным организатором аукциона.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, предоставившие организатору аукциона следующие документы: заявление на участие в аукционе (по форме, определенной организатором аукциона); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, определенной организатором аукциона); копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах); заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка, документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет № 3012104971019 в региональной дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369; получатель – УП «Минский городской центр недвижимости», УНП 190398583.

Торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов.

Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона осуществляется победителем торгов. Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется в течение срока, указанного в протоколе о результатах аукциона.

Аукцион проводится **14 декабря 2012 года в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются с **12.11.2012 по 12.12.2012 включительно** в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 18.00 (в пятницу – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефон для справок: (017) 327 48 36 – УП «Минский городской центр недвижимости».

Извещение о проведении аукциона по продаже земельных участков в частную собственность гражданам Республики Беларусь

11 января 2013 г. в 10.00 в здании Гродненского районного исполнительного комитета (г. Гродно, ул. Горького, 51) состоится аукцион по продаже в частную собственность гражданам Республики Беларусь земельных участков для строительства и обслуживания жилых домов.

Номер лота	Кадастровый номер и адрес земельного участка	Площадь земельного участка, га	Целевое назначение земельного участка	Начальная цена предмета аукциона, бел. руб.	Подлежащие возмещению расходы, связанные с проведением аукциона, подготовкой документации, необходимой для его проведения, бел. руб.	Инфраструктура и условия инженерного развития земельных участков
1	422084500050000046, Гродненская область, Гродненский район, Коптевский с/с, д. Коробчицы, м-н «Коробчицы», У – 1015	0,1495	Для строительства и обслуживания жилого дома (земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома) с объектами обслуживания)	26 733 020	3 000 000	возможность подключения централизованного: - газоснабжения; - водоснабжения; - водоотведения
2	422084500050000047, Гродненская область, Гродненский район, Коптевский с/с, д. Коробчицы, м-н «Коробчицы», У – 1016	0,1505	Для строительства и обслуживания жилого дома (земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома) с объектами обслуживания)	26 912 150	3 000 000	возможность подключения централизованного: - газоснабжения; - водоснабжения; - водоотведения
3	422084500050000048, Гродненская область, Гродненский район, Коптевский с/с, д. Коробчицы, м-н «Коробчицы», У – 1017	0,1282	Для строительства и обслуживания жилого дома (земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома) с объектами обслуживания)	22 928 640	3 000 000	возможность подключения централизованного: - газоснабжения; - водоснабжения; - водоотведения
4	422084500050000049, Гродненская область, Гродненский район, Коптевский с/с, д. Коробчицы, м-н «Коробчицы», У – 1020	0,1418	Для строительства и обслуживания жилого дома (земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома) с объектами обслуживания)	25 359 690	3 000 000	возможность подключения централизованного: - газоснабжения; - водоснабжения; - водоотведения
5	42200000003000189, Гродненская область, Гродненский район, Коптевский с/с, д. Коробчицы, м-н «Коробчицы», У – 1021	0,1263	Для строительства и обслуживания жилого дома (земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома) с объектами обслуживания)	22 587 440	3 000 000	возможность подключения централизованного: - газоснабжения; - водоснабжения; - водоотведения

Для участия в аукционе гражданин (лично либо через своего представителя) со дня опубликования настоящего извещения и до **17.00 28.12.2012 г.** представляет в комиссию по организации и проведению аукциона по адресу: **г. Коптевка, ул. Победы, 60**, документы:
заявление на участие в аукционе с указанием кадастрового номера и адреса земельного участка;
копию платежного поручения о внесении задатка в размере 10% от начальной цены предмета аукциона (для земельного участка № У – 1015 – 2 673 302 белорусских рубля, для земельного участка № У – 1016 – 2 691 215 белорусских рублей, для земельного участка № У – 1017 – 2 292 864 белорусских рубля, для земельного участка № У – 1020 – 2 535 969 белорусских рублей, для земельного участка № У – 1021 – 2 258 744 белорусских рубля) на расчетный счет ГУ МФ РБ по Гродненской области, Коптевский сельсовет, № 3600514050103 в филиал № 400 АСБ «Беларусбанк» г. Гродно, код 752, назначение платежа 04901, УНН – 500563252, с отметкой банка о его исполнении;

гражданин – копию документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования; представитель гражданина – нотариально удостоверенную доверенность.

При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь, предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан – документ, удостоверяющий личность.

К участию в аукционе допускаются лица, подавшие в комиссию в указанный в извещении срок соответствующее заявление с приложением необходимых документов и внесшие задаток в размере, порядке и сроки, определенные в настоящем извещении.

Осмотр земельных участков осуществляется претендентами на участие в аукционе в сопровождении члена комиссии по организации и проведению аукциона в любое согласованное рабочее время в течение установленного срока приема заявлений.
Контактные телефоны: **(8-044) 79 49 306, (8-0152) 915 232, (8-0152) 915 242.**

Аукцион проводится при наличии не менее двух участников. Аукцион проводится в порядке, определенном Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже зе-

мельных участков в частную собственность, утвержденными постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 г. № 462.

Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на предоставление ему земельного участка в частную собственность с внесением платы за земельный участок в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на пять процентов, обязан:

в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо после признания его несостоявшимся, внести плату за земельный участок на расчетный счет ГУ МФ РБ по Гродненской области, Коптевский сельсовет, № 3600514050103 в филиал № 400 АСБ «Беларусбанк» г. Гродно, код 752, назначение платежа 04901, УНН – 500563252, а также возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы связанные с изготовлением и предоставлением документации, необходимой для его проведения (суммы, указанные в графе б подлежат корректировке исходя из фактических затрат), на расчетный счет ГУ МФ РБ по Гродненской области, Коптевский сельсовет, № 3600514050103 в филиал № 400 АСБ «Беларусбанк» г. Гродно, код 752, назначение платежа 04616, УНН – 500563252;

осуществить в двухмесячный срок со дня получения выписки из решения о предоставлении земельного участка победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона государственную регистрацию права на земельный участок в РУП «Гродненское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» (г. Гродно, ул. Захарова, 27);

после государственной регистрации права на земельный участок, до начала строительства жилого дома, получить техническую документацию на его строительство;

приступить к занятию земельного участка в течение одного года со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство жилого дома;

после государственной регистрации права на земельный участок, до начала строительства жилого дома, получить техническую документацию на его строительство.

Шаг аукциона – 10% от предыдущей цены, называемой аукционистом.

ОАО «Технолит Полоцк»

ИЗВЕЩАЕТ АКЦИОНЕРОВ О ПРОВЕДЕНИИ 23 ноября 2012 г. в 14.00 ВНЕОЧЕРЕДНОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ по адресу: г. Полоцк, ул. Октябрьская, 47 (актовый зал ОАО «Технолит Полоцк»).

ПОВЕСТКА ДНЯ ВНЕОЧЕРЕДНОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ: 1. О вхождении в состав холдинга «Бобруйскагроماش».

С материалами по вопросам повестки дня собрания акционеры могут ознакомиться по адресу: г. Полоцк, ул. Октябрьская, 47 (кабинет председателя НС) в рабочие дни (понедельник – пятница), начиная с **16 ноября 2012 г. с 9.00 до 16.00.**

Регистрация участников собрания будет производиться с **12.45 до 13.45** в день и по месту проведения собрания на основании: акционер – паспорт; представитель – паспорт и доверенность, оформленная в соответствии с постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 30 августа 2006 г. № 1093 «Об утверждении Инструкции о порядке регистрации доверенностей, предусматривающих передачу прав, удостоверенных акциями».

Список акционеров Общества, имеющих право на участие в собрании, составлен на основании данных реестра акционеров по состоянию на **6 ноября 2012 г.**
УНП 300083521 *Наблюдательный совет ОАО «Технолит Полоцк»*

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении аукциона с применением метода понижения начальной цены по продаже объектов республиканской собственности

Лот № 1. Предмет аукциона, место нахождения имущества, информация о земельном участке	Капитальное строение, инв. № 440/С-10164, расположенное по адресу: Гродненская обл., Ошмянский р-н, г. Ошмяны, ул. Кольцевая, д. 33 б, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 024545010000000226 площадью 0,1368 га, срок аренды земельного участка 50 лет
Начальная цена предмета аукциона – 240 895 501 руб., минимальная цена предмета аукциона – 48 179 100 руб.	
Продавец недвижимого имущества: Учреждение образования «Ошмянский государственный аграрно-экономический колледж», контактные телефоны: (8 01593) 4 41 77, 4 44 77	
Сведения об объектах недвижимости: одноэтажное кирпичное здание тира 1983 г. п. общ. пл. 362,8 кв. м, асфальтобетонное дворовое покрытие 1983 г. п. пл. 113 кв. м	
Условия использования недвижимого имущества*: вовлечение в хозяйственный оборот в течение двух лет с момента заключения договора купли-продажи	
Условия использования земельного участка: осуществление в двухмесячный срок после принятия решения райисполкома о предоставлении земельного участка, государственной регистрации права на земельный участок; получение в установленном порядке разрешения райисполкома на проведение проектно-изыскательских работ и разработку строительного проекта на строительство (реконструкцию) объекта в срок, не превышающий двух лет; осуществление строительства (реконструкции) объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией	

Лот № 2. Предмет аукциона, место нахождения имущества, информация о земельном участке	Капитальное строение инв. № 450/С-1714, расположенное по адресу: Гродненская обл., г. Слоним, ул. Гидаша, д. 3, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 0245450100001006857 площадью 0,1339 га, срок аренды земельного участка 50 лет
Начальная цена предмета аукциона – 252 872 394 руб., минимальная цена предмета аукциона – 50 574 479 руб.	
Продавец недвижимого имущества: Департамент охраны Министерства внутренних дел Республики Беларусь, контактный телефон: (8 0152) 41 78 96	
Сведения об объектах недвижимости: двухэтажное кирпичное здание производственного корпуса с двумя пристройками, 1949 г. п., общей пл. 684,1 кв. м; асфальтовое покрытие 2000 г. п., пл. 253 кв. м; водопроводная сеть стальная 1949 г. п., протяженность 42,5 п. м	
Условия использования земельного участка*: вовлечение в хозяйственный оборот в течение двух лет с момента заключения договора купли-продажи	
Условия использования земельного участка: получение в установленном порядке разрешения райисполкома на проведение проектно-изыскательских работ и разработку строительного проекта на строительство объекта в срок, не превышающий 2 года; осуществление строительства объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией; осуществление в двухмесячный срок после принятия решения райисполкома о предоставлении земельного участка государственной регистрации права на земельный участок	

Организатор аукциона: Гродненская областная территориальная фонд государственного имущества (фонд «Гродноблимущество»), 230023, г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39 (время работы с 8.30 до 13.00 и с 14.00 до 17.30, кроме выходных и праздничных дней), тел.: (8 0152) 77 29 15, 72 25 18; www.region.grodno.by, www.gki.gov.by

* В случае невыполнения покупателем условий аукциона продавец вправе расторгнуть в одностороннем порядке договор купли-продажи в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь без возмещения победителю аукциона затрат, расходов, убытков, связанных с его расторжением.
1. Аукцион состоится **13 декабря 2012 года в 11.00** по адресу: 230023, г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39.
2. Аукцион является открытым, его участниками могут быть граждане, юридические лица и индивидуальные предприниматели Республики Беларусь, а также иностранные инвесторы (иностранное государство, объединения, международные организации, иностранные юридические лица, иностранные граждане, граждане Республики Беларусь, имеющие постоянное место жительства за границей, и лица без гражданства).
Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи объектов республиканской собственности на аукционах с применением метода понижения начальной цены, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 8 августа 2009 года № 1049 «О мерах по реализации Указа Президента Республики Беларусь от 7 мая 2009 г. № 238», с учетом норм Декрета Президента Республики Беларусь от 7 мая 2012 года № 6 «О стимулировании предпринимательской деятельности на территории средних, малых городских поселений, сельской местности».

Земельный участок предоставляется победителю аукциона (претенденту на покупку) в аренду без проведения аукциона и без взимания платы за право заключения договора аренды.
3. Заявления на участие в аукционе принимаются Организатором аукциона **по 6 декабря 2012 года до 16.00**, по адресу: г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39, кабинет 6.

Лицо, желающее принять участие в аукционе: уплачивает задаток в размере 24 500 000 руб. путем перечисления денежных средств на расчетный счет организатора аукциона – фонда «Гродноблимущество» № 364290000187, МФО 152101752 в филиале 400 Гродненского областного управления ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Гродно, УНП 500044549; внесение задатка дает право на участие в аукционе по всем выставленным на аукцион лотам;

подает организатору аукциона заявление на участие в аукционе; заключает с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

При подаче заявления на участие в аукционе и заключении данного соглашения организатору аукциона предъявляются: представитель юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя;

физическим лицом – документ, удостоверяющий личность физического лица;

представителем физического лица – нотариально заверенная доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя;

представителями юридических лиц просьба иметь при себе учредительные документы.

К заявлению прилагаются следующие документы: заверенная банком копия платежного поручения о перечислении задатка на расчетный счет Организатора аукциона. юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь: копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица;

юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь: легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения;

документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;

представителем иностранного гражданина – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность. Всем желающим предоставляется возможность ознакомиться с объектами продажи в рабочее время по согласованию с аукционной комиссией.

Заявления на участие в аукционе принимаются **по 7 декабря 2012 г. включительно** по адресу: г. Дятлово, ул. Ленина, 20, землеустроительная служба Дятловского райисполкома в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00. Телефоны для справок: 8 01563 21778, 8 01563 24041.

Аукцион проводится при наличии двух или более участников в отношении предмета аукциона.
Регистрация участников аукциона будет производиться **10 декабря 2012 г. с 8.00 до 10.50** по адресу: г. Дятлово, ул. Ленина, 20, землеустроительная служба Дятловского райисполкома.

Участник аукциона имеет право до начала аукциона письменно отозвать заявление об участии в нем. Невяка участника аукциона на аукцион признается отказом в его участии.
Председатель И.И. Крохмальчик

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА НА ПРАВО ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРОВ АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В ДЯТЛОВСКОМ РАЙОНЕ ГРОДНЕНСКОЙ ОБЛАСТИ

Дата, время, место проведения аукциона	Аукцион состоится 10 декабря 2012 года в 11.00 по адресу: г. Дятлово, ул. Красноармейская, 3 в зале заседаний			
	Организатор аукциона – Дятловский районный исполнительный комитет			
Номер лота	1	2	3	4
Адрес земельного участка	Гродненская область, Дятловский район, г.п. Новоевляна, ул. Октябрьская, 1	Гродненская область, Дятловский район, г.п. Новоевляна, ул. Ленина, 26 Б	Гродненская область, Дятловский район, г.п. Новоевляна, ул. Октябрьская, 1а	Гродненская область, Дятловский район, Жукковский сельский Совет, д. Нагородовичи, 59
Кадастровый номер	422356300002000348	422356300002000564	422356300002000331	422382401002000042
Площадь участка, га	0,0050	0,0050	0,0036	0,0101
Целевое назначение	установка торгового павильона	установка торгового павильона	установка торгового павильона	установка торгового павильона
Срок аренды	5 лет	5 лет	5 лет	5 лет
Характеристика расположенных на земельном участке инженерных коммуникаций и сооружений	возможность подключения централизованного водоснабжения, газоснабжения	возможность подключения централизованного водоснабжения, газоснабжения	возможность подключения централизованного водоснабжения, газоснабжения	возможность подключения централизованного газоснабжения
Начальная цена предмета аукциона (руб.)	183467	147441	226239	16580
Сумма задатка (руб.)	18340	14740	22620	16580
Затраты на организацию и проведение аукциона (без учета расходов по размещению извещения о проведении аукциона в СМИ), (руб.)	590671	600621		6564628
Условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона	внесения победителем аукциона платы за право заключения договора аренды земельного участка; возмещения победителем аукциона расходов, связанных с проведением аукциона и подготовкой документации, необходимой для его проведения; заключения победителем аукциона с Дятловским районным исполнительным комитетом договора аренды земельного участка и осуществления в двухмесячный срок после принятия решения райисполкома о предоставлении ему земельного участка, государственной регистрации права на земельный участок; получения победителем аукциона в установленном порядке разрешения райисполкома на проведение проектно-изыскательских работ в случае изменения функционального назначения объекта; осуществления строительства объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией			

Для участия в аукционе гражданин, индивидуальный предприниматель или юридическое лицо подает заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков, которые предполагается получить в аренду по результатам аукциона, а также заверенную копию платежного поручения о внесении задатка, задатков на расчетный счет 3602515000056 в филиале № 413 АСБ «Беларусбанк» г. Лида ЦБУ 407 г. Дятлово, код 696, УНП 500049290, код платежа 4002, назначение платежа – внесение задатка на аукцион, получатель платежа – финансовый отдел Дятловского районного исполнительного комитета.

Граждане, индивидуальные предприниматели и юридические лица, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из предметов аукциона.

Кроме того, в комиссию предоставляются: гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования;

индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования;

представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;

представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе)

либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык.

представителем иностранного гражданина – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность.

Всем желающим предоставляется возможность ознакомиться с объектами продажи в рабочее время по согласованию с аукционной комиссией.

Заявления на участие в аукционе принимаются **по 7 декабря 2012 г. включительно** по адресу: г. Дятлово, ул. Ленина, 20, землеустроительная служба Дятловского райисполкома в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00. Телефоны для справок: 8 01563 21778, 8 01563 24041.

Аукцион проводится при наличии двух или более участников в отношении предмета аукциона.
Регистрация участников аукциона будет производиться **10 декабря 2012 г. с 8.00 до 10.50** по адресу: г. Дятлово, ул. Ленина, 20, землеустроительная служба Дятловского райисполкома.

Участник аукциона имеет право до начала аукциона письменно отозвать заявление об участии в нем. Невяка участника аукциона на аукцион признается отказом в его участии.
Председатель И.И. Крохмальчик

вернуть эти номера организатору аукциона.
5. Продавец обеспечивает возможность заинтересованных лиц предварительно ознакомиться с объектами продажи.

6. Организатор аукциона имеет право снять объект республиканской собственности (единичный предмет аукциона) с аукциона в любое время до объявления его проданным.

7. Аукцион начинается с оглашения аукционистом правил проведения аукциона, шага аукциона, который устанавливается комиссией в пределах от 5 до 15 процентов от предыдущей названной аукционистом цены объекта республиканской собственности (единого предмета аукциона).

Аукцион по каждому отдельно взятому объекту республиканской собственности начинается с объявления аукционистом его наименования, места нахождения, краткой характеристики, начальной и минимальной цен объекта республиканской собственности (единого предмета аукциона).

После оглашения данной информации аукционист объявляет начальную цену объекта республиканской собственности (единого предмета аукциона).

При наличии двух участников аукциона и более, желающих приобрести объект республиканской собственности (единичный предмет аукциона) по начальной цене, аукционист повышает начальную цену в соответствии с шагом аукциона и называет номер участника аукциона, который первым поднял аукционный номер. Затем аукционист в соответствии с шагом аукциона объявляет новую цену. Аукцион продолжается до тех пор, пока по новой объявленной аукционистом цене аукционный номер поднимет только один участник аукциона. Аукционист называет новую цену объекта республиканской собственности (единого предмета аукциона) и номер этого участника аукциона трижды и объявляет его победителем аукциона.

Если после объявления аукционистом начальной цены объекта республиканской собственности (единого предмета аукциона) аукционный номер поднял только один участник аукциона, то аукционист называет номер такого участника аукциона трижды и объявляет его победителем аукциона.

Если после объявления начальной цены объекта республиканской собственности (единого предмета аукциона) на один из участников аукциона не поднял свой номер, аукционист понижает начальную цену в соответствии с шагом аукциона, объявляя новую цену. Начальная цена понижается в соответствии с объявленным шагом до момента, когда один из участников аукциона согласится приобрести объект республиканской собственности (единичный предмет аукциона) по объявленной аукционистом цене, но не ниже минимальной.

Если после очередного понижения начальной цены объекта республиканской собственности (единого предмета аукциона) одновременно подняли свои номера два участника аукциона и более, в результате чего победителя определить невозможно, комиссия (организатор аукциона) принимает решение о снятии объекта республиканской собственности с аукциона.

По завершении аукциона по каждому отдельно взятому объекту республиканской собственности аукционист объявляет о продаже данного объекта республиканской собственности (единого предмета аукциона), трижды называя цену, по которой продан объект республиканской собственности (единичный предмет аукциона), и номер участника аукциона, ставшего победителем аукциона.

При отсутствии участников аукциона, готовых купить объект республиканской собственности (единичный предмет аукциона) по минимальной цене, аукционист называет эту цену трижды, после чего данный объект республиканской собственности снимается с аукциона.

Аукцион по конкретному объекту республиканской собственности признается несостоявшимся, если: заявление на участие в аукционе подано менее чем двумя лицами;

ни один из участников аукциона в соответствии с решением комиссии не был признан победителем аукциона.

В случае признания аукциона несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, объект республиканской собственности (единичный предмет аукциона продается) такому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов. Согласие либо отказ лица приобрести объект республиканской собственности (единичный предмет аукциона) по начальной цене, увеличенной на 5 процентов, отражается в протоколе аукциона.

8. Победитель аукциона (претендент на покупку) обязан возместить сумму затрат на организацию и проведение аукциона в течение 10 рабочих дней со дня утверждения организатором аукциона протокола о результатах аукциона.

9. После совершения указанных действий (не позднее 2 рабочих дней) в установленном порядке с победителем аукциона (претендентом на покупку) продавцом заключается договор купли-продажи объекта республиканской собственности.

10. Оплата стоимости приобретенного объекта республиканской собственности осуществляется в установленном законодательством порядке: победителем аукциона (претендентом на покупку) в течение 30 календарных дней с даты заключения договора купли-продажи.

■ Падзея «Лістапада»

Сяргей ЛАЗНИЦА:

«БЫКАЎ — ВЕЛЬМІ ВАЖНЫ ПІСЬМЕННІК»

(Заканчэнне.
Пачатак
на 1-й стар.)

Таму і сам факт таго, што паводле аповесцяў Васіля Быкава можна здымаць сучаснае, актуальнае і зразумелае не толькі нам кіно, не дзіўны: гэта прадэманстраваў рэжысёр Сяргей Лазніца. Яго фільм «У тумане» сёлета

быў паказаны на бадай самым прэстыжным у свеце Канскім кінафестывалі і атрымаў прыз FIPRESCI. Радасны сам факт, што фільм, дзе на самым пачатку даецца спасылка на беларускага пісьменніка, аўтара аповесці, быў высока ацэнены ў свеце. Але не менш радасна, што існуе вялікая ўвага беларускага глядача: на ўсіх паказах у рамках кінафестывалу «Лістапад» залы былі поўныя. Значыць, у нас ёсць цікавасць не проста да ваеннай тэмы, а да быкаўскай тэмы вайны ў душы чалавека, вайны, якая неабавязкова звязана з ваеннымі дзеяннямі і войскамі, абаронай гагосці ці чагосці. У нас ёсць цікавасць да таго, як і ў залежнасці ад чаго чалавек робіць свой выбар. А гэта тэма вечная. І вельмі беларуская. Таму што Васіль Уладзіміравіч пісаў найперш пра псіхалогію герояў, якія паходзілі з таго народу, які ён добра ведаў.

Беларускі выбар — тэма яшчэ вельмі актуальная. Думалася пра гэта пасля прагляду фільма «У тумане», які зроблены вялікімі прафесіяналамі ў аператарскай справе, з вельмі цікавым натуральна-беларускім гукавым радам (рыпціць снег, ламаюцца трэскі, шуміць вецер, скрыпіць дрэва), з акцэрамі, якія адпавядаюць беларускаму тыпажу. Рэжысёр, які паходзіць з Беларусі, здолеў ухапіць вобраз тае зямлі, якая гэтых герояў нарадзіла. Ён жа вельмі тонка, але з халодным, дакладным разлікам, здолеў перадаць думку пра тое, з чым чалавек не можа жыць на свеце. І чаму ён не можа жыць... Насамрэч галоўны герой Сушчэня — чалавек вельмі шчыры. Але яго казалі б цяпер — не змагар. Змагар паспрабаваў бы выжыць, можа быць, даказаць, можа быць, «крывіць змыц» няхай і несправядлівае абвінавачанне. Ён бы імкнуўся, ён бы

хацеў. Але яго шчырасць і беларускі розум прывялі яго да самазнішчэння. Мы ў фільме за гэтым назіраем нібыта збоку, нібыта не ўдзельнічаючы ў яго лёсе. Не хвалючыся за яго, не перажываючы, нібыта староннія назіральнікі: гэта яго самазнішчэнне...

Акцёр Уладзімір СВІРСКІ, уладжэнец Беларусі. Але рэжысёр знайшоў яго ў Маскве:

— Я сядзеў у сталюцы ў ГЦІСе. Сам пра сябе казаў: «Госпадзі, дай мне такую ролю, каб можна было патраціцца.» Падыходзіць да мяне Рыгор Дабрыгін, які сыграў ролю ў фільме «Як я правёў гэтым летам» і атрымаў за яе прыз на Берлінскім фестывалі. Ён кажа: «Вова, не галі бараду, ёсць для цябе роля». Ён у Берліне сустрэў Сяргея Лазніцу, які сказаў, што шукае акцёра на ролю Сушчэні. Ён сказаў, што ведае такога хлопца... Потым Сяргей прыехаў у Маскву. Мы сустрэліся. Доўга гаварылі. Сяргей мяне фатаграфавалі, нічога не рэпэціравалі. Я гаварыў пра сябе, як я жыву, чым я жыву, што раблю. Потым мне казалі: «Да сустрэчы...»

Пасля мне захацелася перачытаць аповесць. Безумоўна, фільм, як бы ён ні быў якасна зроблены, не можа перадаць таго аўтарскага псіхалагізму, які ёсць у словах. Аповесць і фільм — усё-такі два розныя творы. Але ёсць і там, і там тое галоўнае, пра што хацелася думаць пасля, і што можа быць ішло ад самога аўтара, які вельмі добра ведаў беларусаў: праблема выбару, якая пераходзіць у праблему самазнішчэння, калі не хочацца жыць з тым, што ёсць, але і па-іншаму немагчыма. І тады прасцей прыйсці да думкі, што жыць немагчыма наогул. Прызнанне таго, што выйсця няма, — у нейкім сэнсе беларускі выбар. Таму што на паверхні, сам нібыта прасіцца. Для таго, хто па натуре «не змагар», але хоча быць шчырым і чыстым перад усімі, думаючы пра будучыню сям'і, дзіцяці. Абгрунтаванне для таго, каб не быць, таксама можна знайсці.

Паглядзеўшы і перачытаўшы наноў аповесць, я адкрыла для сябе нашмат больш, чым проста выбар асобных герояў. Не ведаю, ці ставіў пра гэта свой фільм рэжысёр і ці ўкладваў гэтую думку аўтар. Але Быкаў сапраўды вялікі пісьменнік, таму што яго можна асэнсоўваць бясконца ў кантэксце як агульнага беларускага, так і проста чалавечага выбару...

Рэжысёр Сяргей Лазніца казаў пра блаславенне ад Быкава на здымкі фільма:

— На мой погляд, гэта вельмі важны пісьменнік, і аповесць мяне настолькі ўсхваля-

два гады таму, ужо перад тым, як здымаць карціну.

Бюджэт карціны склаў 2 мільёны 100 тысяч еўра — гэта ніякі не сакрэт. Менавіта таму да ўдзелу і далучаны 5 краін. Я раблю ўжо другую карціну разам з міжнароднай групай. Над стварэннем фільма «У тумане» працавалі грамадзяне 9 краін. Самая вялікая частка грашовага ўнёску — з боку Германіі. Акрамя таго — апаратура, асвятляльнікі і г. д. Але вось такі супольны ўдзел, калі грошы ідуць з розных краін, дае магчымасць зрабіць карціну. Роля Беларусі ў стварэнні гэтага фільма такая ж, як роля Германіі ці Расіі. Калі вы складаеце бюджэт, то там кожная частка важная. Гэта першае. І другое, мне было вельмі важна, каб Беларусь прымала ўдзел у гэтай карціне. Можаце вы ўявіць фільм паводле Быкава без удзелу нашай краіны? Я думаю, што гэта важна і для Беларусі.

Пра атмасферу на здымачнай пляцоўцы:

— Калі я толькі вучыўся рэжысуры, мне выкладчык казаў: «Фільм патрэбны толькі табе, і гэта будзе шчасце, калі

нас была атмасфера творчага адзінства: усе хацелі зрабіць фільм. Таму ў нас атрымалася зрабіць карціну за кароткі тэрмін — усяго за 28 здымачных дзён. Гэта вельмі хутка. Але гэтак папярэднічала сур'ёзная падрыхтоўка, мы дастаткова доўга рэпэціравалі — 2 месяцы доўжыўся гэты перыяд... Здымалі ў Латгаліі — гэта тэрыторыя, па якой прайшлі немцы. У Першую сусветную вайну там доўга стаяў фронт. І дагэтуль засталіся снарады на паверхні. Зямля параненая...

Пра рускую мову фільма:

— Тут ёсць некалькі прычын. Я хоць і нарадзіўся ў Беларусі, але вырас у Кіеве, не вельмі добра валодаю беларускай мовай. Акрамя таго, ёсць пытанне акцэраў. Неабходна, каб была індустрыя, каб былі добрыя акцёры і ім не патрэбна было вучыць мову. Ёсць яшчэ пытанне тэрыторыі пракату: расійская тэрыторыя — гэта 250 мільёнаў глядачоў.

Пра выбар акцэраў:

— Анджэй Вайда казаў, што рэжысёр двойчы перад

каб прадумаць карціну, а ўсё астатняе было справай тэхнікі, вопыту, трэнінгу і г. д.

Пра экзістэнцыяльны выбар:

— Калі ўзгадаць філосафаў-экзістэнцыялістаў, то К'еркегор гаварыў пра выбар, а Ніцшэ казаў пра волю. У нашым выпадку, калі разглядаць сітуацыю, у якую трапляюць героі «У тумане», — варта ўзгадаць К'еркегора: так, тут пытанне выбару. Не ведаю, ці экзістэнцыйны я рэжысёр?.. Але аповесць пра гэта — пра выбар. Пра стрыхань. І што важна для мяне — герой не філосаф, ён не задае сабе такіх пытанняў. Ён такі па сваёй прыродзе.

Гэта, па сутнасці, прытча. Прытча кажа нам пра тое, што невядомае — невядома. Гэта паводле Кафкі. Што тычыцца героя, то я скажу, што ў яго не было іншага шляху. З тым характарам, так, як ён быў напісаны, іншае выйсце немагчыма. Нехта, хто жыве зараз, можа высці. Ён не можа высці. Але і з гэтым жыць не можа. Але і разумее, што даказаць таксама нічога немагчыма.

Я стараўся захаваць думку аўтара, якая гучыць у аповесці. І я абсалютна згодны з гэтай канцэпцыяй. Лічу, што трэба ставіць кропку і што адкрыты фінал увогуле немагчымы. Інакш вы згубіце думку. Інакш вы згубіце сэнс фільма. Тут вельмі цікавая рэч: адзін гук робіць думку. Калі ўбраць яго — будзе іншая думка.

Пра гукавы фон:

— Музыка тут не патрэбна. На мой погляд, яна гучала б як каментарый, таму што музычная тэма ёсць моцны складнік. Тут абсалютна непатрэбны каментарый. Мне не патрэбна такая эмоцыя: яна пазбаўляе вас пачуцця і магчымасці мець больш глыбокую эмоцыю, аблягае вашу наканаванасць як глядача. Я б гэтага не хацеў рабіць.

Пра тое, што герой нясе параненага як свой крыж:

— Я не магу сказаць, што не думаў пра гэта. Але магу сказаць, што не гэта рабіў...

Пра тое, ці не думае здымаць далей паводле Быкава:

— Наступная карціна ў мяне іншая. Але так, я думаю...
Запісала Ларыса ЦІМОШЫК

Уладзімір СВІРСКІ:

— За час здымкаў я выкапаў 27 магіл. Некалькі разоў мы мянялі чаранок для рыдлёўкі. Ён пастаянна ламаўся. Адзін раз я ўдарыў у нешта сталёнае, як падалося — паяцелі іскры. Мы выскочылі з магілы, у розныя бакі разбегліся. Выклікалі мінёраў. Падалося, што гэта снарад. Але ў выніку гэта аказаўся камень, але вельмі згладжаны, што здавалася абалонкай снарада...

ты сустрэнеш аператара, які будзе думаць гэтак жа, як ты, і будзе гэтак жа хацець зняць карціну». Я сустрэў не толькі аператара, я сустрэў мастака-пастаноўшчыка, мантажора, мастака па касцюмах. Я сустрэў групу цудоўных людзей, выдатных акцэраў. У

тым, як рабіць карціну, павінен папрасіць парады ў Госпада Бога. Першы раз — калі выбірае тэму. І другі раз — калі выбірае акцёра на галоўную ролю. Гэта два самыя складаныя пытанні. Таму што астатняе я ведаў — што і як я хачу рабіць. У мяне было дастаткова часу,

НАЗВАЛІ НАЙЛЕПШЫЯ ФІЛЬМЫ

А тым часам сталі вядомыя вынікі асноўных конкурсаў XIX МКФ «Лістапад»

Такім чынам, Гран-пры «Золата «Лістапада», якое прысуджала журы асноўнага конкурсу гульнявога кіно на чале з Андрэем Звягінцавым, дасталася стужцы «У тумане» (Германія-Расія-Беларусь-Латвія-Нідэрланды), рэжысёр — Сяргей Лазніца. Прыз «За найлепшую рэжысуру» — Васілю Сігараву (фільм «Жыць», Расія). Прыз «За найлепшую аператарскую працу імя Ю. Марухіна» — Аадэлю Надэх-Фарахані (фільм «Крутая Колка», Латвія, рэж. Юрыс Пошкус) за візуальную магію ўвасаблення рэальнасці. Спецыяльны прыз журы — за бліскучае адкрыццё новага вымярэння ў жанры камедыі — фільму «Расказы» (Расія) рэжысёра Міхаіла Сегала.

(Заканчэнне на 6-й стар.)

БАЛЬ! БАЛЬ! БАЛЬ!

Шляхецкі баль у Віцебску.

Сёння ў Нясвіжскім палацы ўпершыню з часоў Радзівілаў адбудзецца сапраўдны баль. Галоўныя ініцыятары гэтага балю — Міністэрства культуры і Нацыянальны гісторыка-культурны музей-запаведнік «Нясвіж» — пазіцыянуюць незвычайнае мерапрыемства як адраджэнне традыцыі палацавага балю ў Беларусі.

— Палацавыя балі на Беларусі праводзіліся з XVII ст. традыцыйна пры палацах, сядзібах і былі пачынам культурнага жыцця. Сцэнарый правядзення балю ў розныя эпохі меў свае асаблівасці, — распавядае першы намеснік міністра культуры Уладзімір КАРАЧЭУСКІ. — Абавязковым атрыбутам была бальная карта танцаў, якая ўключала вальс, паланэз, кацільён, французскую кадрылю. У перапынку праводзіліся гульні, чытанні вершаў, музыцыраванне, фурштэт і зноў танцы. Ставіліся спектаклі, запрашаліся знакамтыя музыканты з Італіі, Францыі, Германіі. Славіліся балі, якія ладзіў у Нясвіжы Караль Станіслаў Радзівіл (Пане Хаханку). Баль у Нясвіжы стане цудоўным працягам адраджэння бальнай традыцыі ў Беларусі. Наўздагон балям, якія ладзяцца ў нашым Оперным тэатры.

(Заканчэнне на 6-й стар.)

БАЛЬ! БАЛЬ! БАЛЬ!

(Заканчэнне. Пачатак на 5-й стар.)

Удзел у балі возьмуць больш за 15 творчых калектываў і 170 артыстаў з Беларусі, Расіі, Украіны, Германіі, Ірландыі. Гэта вядомыя дзевяці культуры і мастацтва: салісты Вялікага Тэатра Оперы і балета Беларусі і Расіі. У праграме — беларускія інструментальныя і танцавальныя калектывы: сімфанічны аркестр Беларускага дзяржаўнага акадэмічнага музычнага тэатра, заслужаны аматарскі фальклорна-этнографічны калектыў «Неруш», сярэднявечны вулічны тэатр «Дэбрыза», ансамбль «Тутэйшая шляхта», студыя гістарычнага танца «Версаль», квартэт «Асторыя», музычны дом «Класіка», школа старадаўняга танца «Залаты двор», Нясвіжскі тэатр імя Уршулі Радзівіл, а таксама папулярны расійскі калектыў «Кватра» і нямецкая кавер-група Sculer Cover Band (Берлін). Але, відаць, найбольшае здзіўленне і захапленне (у каго што) выклікалі імёны вядучых балю ў Нясвіжы. Імі стануць Аліна Краўцова (Беларусь) і Марат Башараў (Расія). Дапамагаць вядучым будуць Міс Беларусі-2008 Вольга Хіжынькова і Міс Свету, мадэль і актрыса з Ірландыі Rosanna Davison. Цудоўна, безумоўна, што вядомыя людзі з-за мяжы будуць прысутнічаць на нашым балі. Няхай гэта будуць музыканты, італьянскія кухары (дарочна, менавіта яны будуць адказваць за кухню на нясвіжскім балі). Але ўсё-такі хочацца, каб гэта быў менавіта беларускі баль — з беларускай мовай, беларускімі традыцыямі і беларускімі «зоркамі» на чале.

Сярод іншых ганаровых гасцей балю будуць вядомыя рэжысёры — народны артыст Беларусі Аляксандр Яфрэмаў і народны артыст Расіі Станіслаў Гаварухін; акцёры — народны артыст Беларусі Віктар Манаеў і народны артыст Расіі Дзмітрый Харацян; сусветна вядомыя балерыны — народная артыстка Беларусі Вольга Гайко і заслужаная артыстка Расіі Анастасія Валачкова.

У рамках Палацавага балю ў Нясвіжы пройдзе дабарачынная акцыя па зборы сродкаў на рэстаўрацыю Навагрудскага замка. Дарэчы, наконт сродкаў. Для таго, каб патрапіць на гэты баль, вам спатрэбіцца нямаля грошай. І хаця ў Мінкультуры паабяцалі, што будуць прадугледжаны і бюджэтыны варыянты, але іх цэны пакуль невядомыя. А асноўны кошт вагаецца ад 1,5 млн да 8,5 млн руб. на чалавека. Таму, напэўна, не ва ўсіх аматараў традыцый беларускай культуры будзе магчымасць патрапіць на баль, пра які яны, магчыма, марылі ўсё жыццё.

У сувязі з правядзеннем балю ў Нясвіжы я не магла не прыгадаць цудоўных людзей з Віцебска, якія вольна ўжо некалькі гадоў займаюцца адраджэннем беларускай бальнай культуры на

лакальным узроўні. Кіраўнік клуба культурна-гістарычнай рэканструкцыі «Паўночная вежа» пры цэнтры народных рамёстваў і мастацтваў «Залатое кола Віцебска «Дзвіна» Эла ПЕТРАЧЭНКА і Хрысціна БОНДАРАВА — каардынатары праекта «Шляхецкі баль» у Віцебску. Паўнаважаны бальны сезон, зладжаны дзяўчатамі, упершыню адкрыўся ў 2011 годзе. Восенню адбылося адкрыццё бальнага сезона 2012—2013 гг.

Дзяўчаты ладзяць бюджэтыны балі (з вельмі невялікім коштам уваходнага квітка) у Віцебскай філармоніі, у фаятэ атра лялек або ў зале цэнтры «Дзвіна». І, трэба сказаць, патанчыць у Віцебск з'яджаюцца аматары з усёй Беларусі.

— Мы імкнёмся аднавіць усе формы правядзення вольнага часу XIX стагоддзя, — распавядае Эла, — на жаль, у нашым грамадстве амаль страчана культура танца. А, між іншым, танец — гэта не проста ўменне прыгожа рухацца. Гэта выхаванне музыкай, рухамі, традыцыямі, гісторыяй. Танец — гэта тая нітка, якая звязвае разам наша мінулае, сучаснасць і будучыню.

Для таго, каб нашыя чытачы выпраўляліся на баль падкаванымі карыснымі звесткамі, «Звязда» пацікавілася ў Элы Петрачэнка, што яна ведае пра бальную традыцыю ў Беларусі. Цяпер гэта будзеце ведаць і вы.

— Што такое беларускі баль і адкуль ён бярэ свой пачатак?

— Вельмі складана адказаць на гэтае пытанне сцісла, нягледзячы на тое, што інфармацыя пра беларускую бальную культуру амаль няма. Некалькі гадоў таму, калі я пачала цікавіцца гэтай тэмай, то сутыкнулася з недахопам інфармацыі не толькі пра бальную культуру як частку шляхецакага побыту. Інфармацыя пра беларускую шляху як клас, яе побыт, перакананні, памкненні вельмі мала. Прыходзіцца збіраць усюсную звесткі, якія дазваляюць стварыць больш-менш поўную карціну. Напрыклад, вядома, што Пётр I выдаў загад праводзіць асамблеі. Дваране тады збіраліся на гэтыя «меропрыемствы» неахвотна, спачатку не вельмі разумеючы іх сэнс. І толькі з часам была заўважана іх карысць і прызначэнне. На беларускіх землях такіх загадаў ніхто не выдаваў. М'яне гэта спачатку засмуціла, а потым я зразумела, што такога дакумента ў нас і не магло быць. У нас музыка і танец ішлі побач. І навошта заканадаўча замацоўваць тое, што шырока распаўсюджана. Гэтую думку даказвае шырока вядомы «Полацкі шшытак» — помнік шведскай музыкі XVII ст. У ім даволі шмат кампазіцый

Шляхецкі баль у Віцебску. У цэнтры — галоўная натхняльніца Эла ПЕТРАЧЭНКА.

маюць звычайную назву «танец». Можна меркаваць, што гэта не таму, што нашы продкі не ведалі назваў таго, што танцавалі, а якраз наадварот: гэтая танцавальная музыка была настолькі распаўсюджана, што лёгка пазнавалася і не патрабавала дадатковых тлумачэнняў. Можна ўзгадаць і «Дыярыуш» Самуіла Маскевіча, у якім аўтар параўноўвае побыт маскоўскіх баяр і сваіх суйчыннікаў канца XVI-XVII ст. Многае яго здзіўляла, асабліва тое, што ў Маскве падчас піроў і застолляў зусім не танцоўць. У мемуарнай літаратуры шмат звестак пра шыкоўныя балі, якія ладзіліся Радзівіламі ў Нясвіжы. Пра асаблівае баўлення вольнага часу на Беларусі расказвае П. Шпілеўскі ў кнізе «Падарожжа па Палессі і беларускім краі»: «Ладзяць у Мінску на Высокім рынку ў доме Гайдучэвіча касіны, то бок танцавальныя сходы». Танцы былі важным элементам шляхецакага побыту XIX стагоддзя. І акрамя балю — самай урачыстай танцавальнай імпрэзы, існавалі рэдэты, кантракты, касіны. У гэтым і заключаецца асабліваць бальнай культуры Беларусі.

— Дзе праводзіліся балі?

— Месяца правядзення балю залежала ад саслоўнай прыналежнасці гаспадара і ад часу, пра які мы гаворым. Найбольш поўна бальная традыцыя ў Беларусі аформілася ў XIX стагоддзі, і таму лагічна сцвярджаць, што баль, як самая ўрачыстая і цырыманіялізаваная імпрэза, праводзіўся ў дамах дваран або ў так званых «афіцэрскіх зборнях».

— Якая гуцла музыка?

— У XIX стагоддзі танцавалі звычайна пад аркестр. У залежнасці ад танцавальнай моды баль мог адкрывацца рознымі танцамі. Найбольшае распаўсюджанне атрымаў паланэз — танец-шэсце, які выконваў прэзентацыйную функцыю.

— Якім быў бальны дрэс-код?

— Дрэс-код залежаў ад тагачаснай моды і ад тэматыкі, канцэпцыі балю. Напрыклад, да балю-маскараду прад'яўляліся адны патрабаванні, а да тэматычнага балю — зусім іншыя.

Вольга ЧАЙКОЎСКАЯ.
Фота з архіва Элы ПЕТРАЧЭНКА.

НАЗВАЛІ НАЙЛЕПШЫЯ ФІЛЬМЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 5-й стар.)

Міжнароднае журы кінапрэсы, якое сёлета ўзначальвала Сусанна Аруцэян, мастацкі кіраўнік Ерэванскага міжнароднага кінафестывалю «Залаты абрыкос», уручыла «Серабро Лістапада» ў намінацыі «Фільм як з'ява мастацтва» стужцы «За ўзгоркамі» румынскага рэжысёра Хрысціяна Мунджу і спецыяльны дыплом журы «За актуальнасць тэмы і дакладнасць кінамовы» стужцы «Пасля Лусіі» мексіканца Мічэля Франка. Прыз за акцёрскі ансамбль атрымала латвійская стужка «Крутая Колка» Юрыса Пошкуска; «За найлепшую жаночую ролю» — актрысы Вольга Лапшына і Яна Траянава за ролі ў фільме Васіля Сігаравы «Жыць», «За найлепшую мужчынскую ролю» — Міхаіл Месхі (фільм «Апякун», рэж. Заза Урушадзе, Грузія).

Па выніках глядацкага галасавання з рэйтынгавым балам 3,78 перамагла польская стужка «Веласпед майго бацькі» (рэж. Петр Тшаскальскі). Акурат гэты фільм атрымаў трэці — самы галоўны прыз кінафестывалю — «Бронза Лістапада».

Прызны конкурсу гульнявога кіно «Малодосць на маршы», журы якога ўзначальвала амерыканская актрыса і прадзюсар Крысцін Уокер, атрымалі дзве стужкі. Прыз «За найлепшы фільм конкурсу гульнявога кіно «Малодосць на маршы» імя народнага артыста СССР кінарэжысёра Віктара Турава» дастаўся стужцы «Лора» (Аўстралія, Германія, Вялікабрытанія), рэж. Кейт Шортленд. Спецыяльны дыплом журы атрымала стужка «Пасля Лусіі» (Мексіка), рэж. Мічэль Франка.

У асноўным конкурсе дакументальнага кіно Гран-пры «За найлепшы дакументальны фільм» атрымаў фільм «Вёска без жанчын» (рэж. Срджан Саранач, Сербія). Спецыяльны прыз журы — фільм «OUTRO» (рэж. Юлія Панасенка, Расія). Таксама журы конкурсу дакументальнага кіно на чале з Галінай Адамовіч уручыла некалькі спецыяльных дыпламаў: «За найлепшы кароткаметражны дакументальны фільм» — фільму «Папарацы» (рэж. Пётр Бернаш, Польшча); «За найлепшы дакументальны фільм-партрэт» — «Мой сябра Манчэстэр Юнайтэд» (рэж. Стэфан Валдобраў, Балгарыя); «За найлепшы фільм пра каханне» — «Наасфера» (рэж. Арчыл Хетагур, Ілеана Станкулеску, Румынія); «За высокую дакументальную зтыку» — «24 вядры, 7 мышэй, 18 гадоў» (рэж. Марыус Якаб, Румынія).

Падрабязней пра фільмы-пераможцы чытайце на старонках нашай газеты ў аўторак.

Вольга ЧАЙКОЎСКАЯ.

У ЧЫМ ТАЯМНІЦА БЕССМЯРОТНАСЦІ ЗЛА?

Варыянт адказу з 3D-эфектамі ад стваральнікаў оперы «Кашчэй Бессмяротны»

Калі хто не ведае ці ўжо забыўся, пра што Мікалай Рымскі-Корсакаў напісаў твор, то ёсць нагода паслухаць оперу ў новай рэдакцыі на сцэне Вялікага тэатра Беларусі, якая будзе прадстаўлена 10 лістапада.

...Дачка Кашчэя закахалася. Яна пакутуе і раўнуе Івана-каравіча да Царэўны. І калі ён застаецца з ёй, то Царэўну адпусцяць на волю. Але ўсё гэта пагражае Кашчэю Бессмяротнаму: страціўшы галаву з-за каханьня, дачка можа выдаць самую галоўную яго таямніцу: дзе ж смерць Кашчэя?

Музыка Рымскага-Корсакава адначасова казачная, але стварае атмасферу рэальнага зла, якога дастаткова ў свеце. Але адразу вызначыць яго немагчыма: яно можа хавацца пад маскі розных прыемных спакус. Але ўсё жавана пераадолець, у гэтым пераконвае аўтар оперы і стваральнікі спектакля, сярод якіх дырэжор-пастаноўшчык Іван Касцянін і рэжысёр-пастаноўшчык Галіна Галкоўская, якая лічыць, што жыццё — гэта бясконца барацьба добра са злом як у вонкавым асяроддзі, так і ва ўласнай душы. А таму опера ва ўсе часы актуальная і зразумелая.

Прэм'ера гэтага спектакля адбылася ў 2008 годзе. Але час ідзе, у тэатра новыя магчымасці, у тым ліку тэхнічныя, якія могуць дапоўніць працу мастацкі Любові Сідзельнікавай і зрабіць гэтую казку больш інтрыгуючай. Чым «браць» сучаснага глядача, акрамя вечнага супрацьстаяння добра са злом? А вось хоць бы сучаснымі 3D-эфектамі. Засталося даведацца: на чым баку яны будуць — добра ці зла?

Ларыса ЦІМОШЫК.

ИЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ по продаже находящегося в государственной собственности недвижимого имущества с установлением начальной цены продажи, равной одной базовой величине, определенной законодательством

Наименование недвижимого имущества	Капитальное строение
Местонахождение недвижимого имущества	Брестская область, Ганцевичский р-н, д. Шашки, ул. Советская, 28
Продавец недвижимого имущества	Республиканское унитарное предприятие электросвязи «Белтелеком», тел. (0162) 20 28 88, 22 10 66, (01646) 2 12 31
Сведения о недвижимом имуществе и информация о земельном участке	Здание АТС-1-этажн., 1979 г.п., площадь — 136,6 кв. м. Земельный участок площадью 0,05 га использовать для размещения промышленного производства, общественного питания, торговли, услуг; срок аренды — 30 лет
Обязательные условия аукциона	- осуществление покупателем предпринимательской деятельности не менее трех лет с даты заключения договора купли-продажи, в том числе начало осуществления — не позднее 12 месяцев с даты заключения договора купли-продажи (в случае сноса покупателем приобретенного объекта недвижимости — не позднее 12 месяцев с момента ввода в эксплуатацию вновь построенного объекта); - право покупателя на снос приобретенного объекта недвижимости и строительство нового объекта для осуществления предпринимательской деятельности не позднее трех лет с даты заключения договора купли-продажи, а также на снос отдельных объектов, входящих в состав приобретенного имущества, которые не могут быть использованы им для осуществления предпринимательской деятельности; - запрет на отчуждение приобретенного объекта до выполнения покупателем условий договора купли-продажи.
Условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка	- осуществить государственную регистрацию права на земельный участок в течение двух месяцев со дня подписания договора аренды земельного участка; - в случае изменения назначения недвижимого имущества получить в установленном порядке разрешение районного исполнительного комитета на проведение проектно-изыскательских работ, архитектурно-планировочное задание на проектирование и технические условия для инженерно-технического обеспечения объекта строительства и разработать строительный проект на строительство (реконструкцию) объектов в срок, не превышающий двух лет; - до окончания срока аренды земельного участка совместно с районным исполнительным комитетом решить вопрос его дальнейшего использования.
Начальная цена недвижимого имущества (в базовых величинах)	1
Размер задатка (в базовых величинах)	1
Организатор аукциона	Фонд «Брестоблимушество», г. Брест, ул. Ленина, 11, тел. (0162) 23 12 63, 23 44 06, 23 44 78 www.brest-region.by

Аукцион проводится 11 декабря 2012 года в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Ленина, 11, каб. 524 (здание облисполкома).

Для участия в аукционе представляются:

Заявление на участие в аукционе по установленной форме, к которому прилагаются следующие документы:

документ, подтверждающий внесение суммы задатка, с отметкой банка на р/с 3642941148018 дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Брестской области, код банка 739, получатель платежа — фонд «Брестоблимушество», УНП 200020538; срок внесения суммы задатка — до подачи заявления на участие в аукционе.

негосударственным юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь — копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования;

иностранным юридическим лицом — копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованные в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык;

иностранным гражданином или лицом без гражданства — документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованный в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык;

представителем заявителя (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель) — доверенность, выданная в установленном законодательством порядке, при необходимости легализованная в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов заявителем (его представителем) предъявляется документ, удостоверяющий личность, а руководителем юридического лица — также документ, подтверждающий его полномочия.

К участию в аукционе допускаются негосударственные юридические лица, индивидуальные предприниматели Республики Беларусь, а также иностранные юридические лица, подавшие в указанный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке задаток, заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, по установленной форме, получившие билет участника аукциона.

Победитель аукциона (претендент на покупку) обязан: подписать протокол в день аукциона; в течение 10 рабочих дней после утверждения в установленном порядке протокола возместить затраты на организацию и проведение аукциона, включая расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, формированием земельного участка и изменением земельного участка в результате такого формирования, в том числе с государственной регистрацией в отношении этих участков, и выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка и предоставленные победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона, которые подлежат выполнению до обращения за государственной регистрацией в отношении земельного участка, представить организатору аукциона, продавцу, и в местный исполнительный комитет копии платежных документов, но не позднее 2 рабочих дней в установленном порядке в соответствии с условиями аукциона заключить с продавцом договор купли-продажи недвижимого имущества, и с местным исполнительным комитетом — договор аренды земельного участка.

Порядок проведения аукциона определен Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже находящегося в государственной собственности недвижимого имущества с установлением начальной цены продажи, равной одной базовой величине, определенной законодательством, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 11 марта 2010 г. № 342.

Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми документами принимаются по адресу: г. Брест, ул. Ленина, 11, каб. 404, 405, 413, фонд «Брестоблимушество» по рабочим дням с 8.30 до 13.00 и с 14.00 до 17.30 по 10 декабря 2012 года включительно.

Считать недействительными страховую полис ФСОО «Белкоопстрах» по добровольному страхованию от несчастных случаев на время поездки за границу формы 2РН, 2РП серии БМ № 0439645, квитанцию о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии КС № 0894584. УНП 100706519

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ КОНКУРСА

по продаже находящегося в собственности г. Минска предприятия как имущественного комплекса 26 декабря 2012 г. в 15.00 по адресу: г. Минск, пр-т Независимости, 8, каб. 310. Организатор конкурса – Минский городской исполнительный комитет, г. Минск, пр-т Независимости, 8. На конкурс выставляется:

Полное и сокращенное наименование государственного унитарного предприятия	Производственное коммунальное унитарное предприятие «Аурум», УП «Аурум»
Место нахождения государственного унитарного предприятия	220073, г. Минск, ул.Ольшевского, 10
Начальная цена продажи предприятия как имущественного комплекса, рублей	3 392 033 188
Сроки предъявления претензий кредиторами	20 календарных дней с даты публикации информационного сообщения
Общая сумма обязательств государственного унитарного предприятия, рублей	574 103 161
Численность работников государственного унитарного предприятия, человек	56
Условия продажи предприятия как имущественного комплекса	Сохранение профиля деятельности предприятия в течение 5 лет; сохранение 56 рабочих мест (с продлением трудовых отношений с работниками) в течение 5 лет; погашение новым собственником кредиторской задолженности, образовавшейся на момент подписания акта приема-передачи, в течение 30 календарных дней от даты его подписания
Размер задатка, подлежащего внесению для участия в конкурсе, рублей	339 203 310

Заявления на участие в конкурсе с прилагаемыми к ним документами принимаются по адресу: г. Минск, пр-т Независимости, 8, каб. 227 с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00 по будним дням. Последний день приема заявлений – 10 декабря 2012 года включительно.

Для участия в конкурсе представляются: заявление на участие в конкурсе по установленной форме;

юридическими лицами – резидентами Республики Беларусь – копии устава (учредительного договора – для коммерческой организации, действующей только на основании учредительного договора), имеющего штамп, свидетельствующий о проведении государственной регистрации, и свидетельства о государственной регистрации и их подлинники для заверения копий организатором конкурса, доверенность представителю юридического лица (если юридическое лицо представляет не руководителя) или документ, подтверждающий полномочия руководителя юридического лица (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор);

юридическими лицами, иными организациями – нерезидентами Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее 6 месяцев до даты подачи заявления) или иное равнозначное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык, легализованная в установленном порядке доверенность представителю юридического лица, иной организации или другие легализованные в установленном порядке документы с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык;

индивидуальными предпринимателями – резидентами Республики Беларусь – копия свидетельства о государственной регистрации и подлинник для заверения копии организатором конкурса;

индивидуальными предпринимателями – нерезидентами Республики Беларусь – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык;

представителями граждан Республики Беларусь, индивидуальных предпринимателей – резидентов Республики Бела-

рус – нотариально удостоверенная доверенность; представителями иностранных физических лиц, индивидуальных предпринимателей – нерезидентов Республики Беларусь – легализованная в установленном порядке доверенность с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в конкурсе физические лица, индивидуальные предприниматели, представители физических лиц, индивидуальные предпринимателей, юридических лиц, иных организаций предъявляют оригинал документа, удостоверяющего личность, и представляют его копию, которая заверяется организатором конкурса.

В случае, если заявление на участие в конкурсе подано одним участником и его предложение соответствует условиям конкурса, продажа объекта приватизации этому лицу (далее – единственный участник конкурса) производится на предложенных им условиях.

С участником конкурса заключается договор о задатке по установленной форме. Задаток перечисляется в срок не позднее 20.12.2012 на р/с 364200000015 в ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, код 153001795, УНП 100048181 Минского городского территориального фонда государственного имущества, назначение платежа – задаток для участия в конкурсе. Документ с отметкой банка, подтверждающий внесение суммы задатка на расчетный счет, указанный в информационном сообщении, предоставляется в течение одного рабочего дня со дня перечисления задатка.

При прохождении заключительной регистрации участники конкурса уведомляются о сумме затрат на организацию и проведение конкурса, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения, подлежащей возмещению победителем конкурса либо единственным участником конкурса в течение 3 рабочих дней с даты проведения конкурса.

Договор купли-продажи заключается в течение 20 календарных дней с даты проведения конкурса с участником конкурса, выигравшим конкурс, подписавшим протокол о результатах конкурса и возместившим затраты на организацию и проведение конкурса, либо с единственным участником конкурса, подписавшим протокол о продаже объекта приватизации единственному участнику конкурса и возместившим затраты на организацию и проведение конкурса. Срок оплаты имущественного комплекса не позднее 30 рабочих дней со дня заключения договора купли-продажи.

Получить дополнительную информацию можно по тел. (8017) 200 20 89.

УВАЖАЕМЫЕ АКЦИОНЕРЫ ОАО «РАПС»

УНП 600068480

27 ноября 2012 года состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Рэпс», расположенного по адресу: Минская обл., Минский район, аг. Крупица, ул. Садовая, д. 20, ОАО «Рэпс» (бухгалтерия) с 19 по 26 ноября 2012 года (время работы с 14.00 до 16.00) либо 27 ноября 2012 года по месту проведения собрания.

С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться по адресу: Минская обл., Минский район, аг. Крупица, ул. Садовая, д. 20, ОАО «Рэпс» (бухгалтерия) с 19 по 26 ноября 2012 года (время работы с 14.00 до 16.00) либо 27 ноября 2012 года по месту проведения собрания.

Повестка дня собрания:

1. Об утверждении решения о выпуске дополнительных акций ОАО «Рэпс».
2. Об увеличении размера уставного фонда Общества.
3. О внесении изменений в Устав ОАО «Рэпс».
4. О даче согласия на увеличение доли Минского района в уставном фонде ОАО «Рэпс».
5. Об уменьшении размера кредитной линии по крупной сделке.
6. Об изменении целевого назначения кредита по крупной сделке.
7. О продаже жилых домов (квартир), построенных (реконструированных, приобретенных) с привлечением льготных кредитов, полученных в открытом акционерном обществе «Белгрупппромбанк».

Регистрация участников собрания с 10.00 до 11.00 по месту проведения собрания. Начало работы собрания – 27 ноября 2012 г. в 11.00. Список акционеров для участия в собрании будет составлен по состоянию реестра на 15 ноября 2012 года.

Для регистрации при себе иметь следующие документы: акционеру Общества – паспорт, представителю акционера – паспорт и доверенность, заверенную в установленном порядке!

Справки по тел. 8(017) 506 94 14, 8(017) 506 93 41.

Открытое акционерное общество «Дорожно-строительный трест № 3» — продавец (организатор аукциона)

20 ноября 2012 года проводит повторный открытый аукцион по продаже имущества

№ л/п	Сведения о предмете аукциона	Начальная цена предмета аукциона, бел. руб.	Место нахождения имущества	Сумма задатка, бел. руб.
Лот № 1	Трансформаторная подстанция Асфальтовое покрытие Станция пожаротушения Сети газоснабжения Сети газоснабжения Забор из ж/б плит Административное здание Весовая Котельная	457 885 754	г. Чаусы, ул. Красноармейская	45 788 575

1. Наименование продавца — организатора аукциона, его место нахождения и контактные телефоны: ОАО «ДСТ № 3», г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, тел. 23 64 24, 28 41 00.

2. Дата, время и место проведения аукциона: 20.11.2012 г. в 11.00 по адресу: г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, каб. 34.

3. Порядок, в соответствии с которым проводится аукцион: Положение о порядке, организации и проведении аукционов по продаже имущества от 28.05.2009 г. При подаче заявления лицо, желающее принять участие в аукционе, подписывает с ОАО «ДСТ № 3» соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

4. Реквизиты текущего (расчетного) счета, на

который должна быть перечислена сумма задатка: р/с 3012119241011 в региональной дирекции № 600 ОАО «БПС-Сбербанк», код 369, УНП 700049607, ОКПО 03454762.

5. Место, дата и время окончания приема заявлений на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами: г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, кабинет 33; дата: 19.11.2012 г.; время: 17.00.

6. Срок возможного снятия имущества с аукциона: за 3 дня до даты проведения аукциона.

7. Сроки подписания договора купли-продажи: в течение 10 рабочих дней после проведения аукциона.

8. Извещение о проведении открытого аукциона по продаже имущества ОАО «ДСТ № 3» опубликовано в газете «Звязда» № 181 от 09.09.2012 г.

ГОМЕЛЬСКИЙ ГОРОДСКОЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

13 декабря 2012 г. проводит открытый аукцион на право заключения договоров аренды земельных участков в г. Гомеле

№ лота	Адрес земельного участка: г. Гомель	Кадастровый номер участка	Площадь, га	Целевое назначение – строительство	Качество земли	Характеристика расположенных на участке инженерных коммуникаций, строений, сооружений, инженерно-технических условий. Инженерно-геологические условия будут определены на стадии производства проектно-изыскательских работ	Срок аренды (лет)	Начальная стоимость, бел. рублей	Сумма задатка, бел. рублей	Затраты на подготовку документации, бел. рублей
1	ул. Комиссарова, 11-13	34010000001005309	0,0013	эксплуатация и обслуживание торгового киоска (объекта розничной торговли)	к землям сельскохозяйственного назначения не относятся	Ограничения в использовании в связи с расположением в водоохранной зоне р.Сож, охранный зона сетей и сооружений канализации.	5	864 200	172 840	3 995 898
2	площадка в районе центрального пляжа №1	340100000001005306	0,0020	организация мелкорозничной сезонной торговли		Ограничения в использовании в связи с расположением в прибрежной полосе р. Сож, охранный зона сетей и сооружений водоснабжения – 0,0003 га.	5	813 820	162 000	3 803 282
3	площадка в районе центрального пляжа №2	340100000001005307	0,0020	организация мелкорозничной сезонной торговли		Ограничения в использовании в связи с расположением в прибрежной полосе р. Сож.	5	813 820	162 000	3 790 500
4	площадка в районе центрального пляжа №3	340100000001005308	0,0020	организация мелкорозничной сезонной торговли		Ограничения в использовании в связи с расположением в прибрежной полосе р. Сож.	5	813 820	162 000	3 792 788
5	в районе улиц Физкультурная-Технологическая	340100000002003825	0,1745	строительство и обслуживание магазина продовольственных товаров		Ограничения в использовании: охранный зона сетей и сооружений канализации – 0,0525 га, охранный зона сетей и сооружений газоснабжения – 0,0184 га.	50	299 758 800	59 951 000	3 204 123
6	район усадебной застройки Прибор, на пересечении улиц Телешовской и Тереничской (участок № 19 по ул. Телешовской и № 15 по ул. Тереничской)	340100000006004751	0,2566	строительство и обслуживание здания специализированного розничной торговли (объекта розничной торговли)		Ограничений в использовании нет.	50	43 440 890	8 688 000	2 424 551
7	в районе усадебной застройки "Романовичи" (позиция № 5 по генплану, первая очередь застройки)	340100000008003691	0,1814	для строительства и обслуживания здания специализированного для бытового обслуживания населения (объект бытового обслуживания населения)		Ограничений в использовании нет.	50	129 978 570	25 995 714	2 721 985
8	в районе усадебной застройки "Романовичи" (позиция № 2 по генплану, первая очередь застройки)	340100000008003688	1,1656	для строительства и обслуживания многофункционального комплекса с объектами культурно-просветительского и зрелищного назначения, физкультурно-оздоровительного и спортивного назначения, включая объекты общественного питания и торговли (объект неустановленного назначения)		Ограничений в использовании нет.	50	835 187 640	167 037 520	3 294 224
9	в районе усадебной застройки "Романовичи" (позиция № 10 по генплану, первая очередь застройки)	340100000008003692	0,1533	для строительства и обслуживания здания специализированного розничной торговли (магазин смешанной торговли на 100 кв.м торговой площади), (объект розничной торговли)		Ограничений в использовании нет.	50	109 844 100	21 968 820	2 976 175
10	в районе усадебной застройки "Романовичи" (позиция № 4 по генплану, первая очередь застройки)	340100000008003690	0,2117	для строительства и обслуживания здания специализированного общественного питания (объект общественного питания)		Ограничений в использовании нет.	50	151 689 450	30 337 890	2 823 210
11	в районе усадебной застройки "Романовичи" (позиция № 3 по генплану, первая очередь застройки)	340100000008003689	0,7277	для строительства и обслуживания здания специализированного розничной торговли (универсам), (объект розничной торговли)		Ограничений в использовании нет.	50	521 419 040	104 283 808	3 207 824
12	ул. 1-я Луначарского	340100000008003732	1,1337	для строительства и обслуживания многофункционального торгового комплекса (объекта розничной торговли)		Ограничения в использовании – водоохранная зона р. Сож.	50	2 191 460 270	438 292 000	7 026 614
13	ул. Павлова, в районе жилого дома № 9	340100000006004744	0,0038	для размещения торгового павильона (объекта розничной торговли)		Ограничений в использовании нет.	10	3 044 760	608 000	5 501 954
14	ул. Мазурова (в районе жилого дома № 42)	340100000001005354	0,0012	для установки и обслуживания торгового павильона (объекта розничной торговли)		Условия: соблюдение противопожарных разрывов, согласования проектно-сметной документации с филиалом межрайонного производственного управления "Гомельмежрайгаз", выноса кабеля ДКПТУП "Гомельгорсвет", согласования с жилищно-эксплуатационным участком выпуск канализации, выдержки нормы обложения с сетями Гомельского городского узла электроснабжения.	5	709 050	141 000	3 076 990

1. Организатор аукционных торгов – управление коммунальной собственности и приватизации горисполкома.

2. Объекты выставляются на аукционные торги в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов на право заключения договоров аренды земельных участков, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 г. № 462. Всем желающим предоставляется возможность предварительно ознакомиться с документами по каждому объекту.

3. Аукцион состоится 13 декабря 2012 г. в 15.00 в Гомельском городском исполнительном комитете по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 16, при наличии не менее двух участников на каждый лот. Если заявление на участие подано только одним гражданином, юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем, право аренды земельного участка предоставляется этому лицу при его согласии с внесением платы за право аренды в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов.

4. К участию в аукционе допускаются лица, подавшие в комиссию следующие документы: заявление по установленной форме; документ, подтверждающий внесение суммы задатка за каждый лот в размере, указанном в извещении с отметкой банка, на р/с 3642402000239 в филиале 300 ГОУ ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Гомель, ул. Фрунзе, 6а, МФО 151501661; УНП 400251518, управление коммунальной собственности и приватизации горисполкома. Кроме того, представляют:

4.1 представители или уполномоченные должностные лица юридических лиц Республики Беларусь – доверенность, выданную юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвиде-

тельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;

4.2 индивидуальные предприниматели – копию свидетельства о государственной регистрации без нотариального засвидетельствования;

4.3 представители гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенную доверенность;

4.4 представители или уполномоченные должностные лица иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;

4.5 представители иностранного юридического лица или гражданина – легализованную в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или другой кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык.

4.6 при подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные

должностные лица юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность.

5. Кроме стоимости предмета аукциона и затрат на подготовку документации, победитель обязан возместить организатору торгов затраты на подготовку и проведение аукциона. Оплата стоимости предмета аукциона и возмещение расходов, связанных с проведением аукциона, подготовкой документации осуществляется в установленном порядке в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона.

6. Гомельским городским исполнительным комитетом в установленном законодательством порядке может быть предоставлена рассрочка внесения оплаты стоимости предмета аукциона в соответствии с решением Гомельского городского исполнительного комитета от 04.02.2009 г. № 83 «Об утверждении Инструкции о порядке предоставления рассрочки по внесению платы за право заключения договоров аренды земельных участков или платы за земельные участки, предоставляемые в частную собственность».

7. Документы для участия в торгах принимаются по рабочим дням с 9-00 до 17-00 по 7 декабря 2012 г. включительно в управлении коммунальной собственности и приватизации горисполкома по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 21а (каб. № 4). Заключительная регистрация участников аукциона с 14-00 до 14-40 в день аукциона по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 21а, каб. № 4.

Лоты №№6-13 выставляются на аукцион повторно. Извещения опубликованы в газете «Звязда» от 27.07.2012 г., 11.09.2012 г.

Контактные телефоны: 77 69 35; 77 67 27; факс: 77 48 85. Наш сайт – www.gorod.gomel.by.

Сонца	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	8.28	17.19	8.51
Віцебск —	8.22	17.03	8.41
Магілёў —	8.18	17.08	8.50
Гомель —	8.09	17.11	9.02
Гродна —	8.42	17.35	8.53
Брэст —	8.37	17.41	9.04

Імяніны

Пр. Неанілы, Праскоўі, Арсенія, Дзмітрыя, Івана, Максіма.
К. Наталлі, Нэлі, Андрэя, Льва, Лявона, Сцяпана.

Фота Дар'і ЗВЕРС.

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. Аўторак стане вельмі ўдалым днём для заключэння дагавораў і правядзення важных перамоў. У сераду старанна правярайце ўсю інфармацыю, якая паступіць у ваша распараджэнне, бо ёсць вялікая верагоднасць недакладнасцяў і памылак. Паспрабуйце рэальна ацаніць свае сілы і не ўзвальваць на сябе непасільны аб'ём працы.

ЦЯЛЕЦ. Трымайце сябе ў руках. Праявы рызыкі цяпер абсалютна недарэчныя. Зрэшты, як і крыўдлівасць, і амбітнасць. Давядзецца некаторы час пабыць цішэй вады, ніжэй травы. Пажынаць плады сваёй працы будзеце крыху пазней.

БЛІЗНЯТЫ. Прафесійная сфера запатрабуе пільнай увагі і неспрэднага ўдзелу. Каб мець кантроль над сітуацыяй, спатрэбіцца разважлівасць і ўменне вытрымліваць тэрміны. Паспрабуйце не праяўляць ганарыстасць і не сварыцца з блізкімі людзьмі і калегамі.

РАК. Вашы пачуцці чакае выпрабаванне. Хутчэй за ўсё, гэта будзе звязана з вымушаным расстаннем з тым, хто вам вельмі дарагі. На працы будзе спадарожнічаць поспех, калі не станеце разменьвацца па дробязях. Планы на сярэдзін тыдня могуць змяніцца з-за праблем у сям'і.

ЛЕУ. Найбольш спрыяльная сітуацыя рэалізацыі планаў будзе чакаць у прафесійнай сферы. Вас усе будуць любіць, паважаць і слухаць. Вашы веды акажуцца запатрабаванымі, гумар — дарэчным. Вызваляйцеся ад дакучлівых ідэй і страху. Цяпер гарманічны перыяд — скарыстайцеся гэтым шанцам, каб многае паспець.

ДЗЕВА. Ваша пераможнае шэсце па кар'ернай лэсвіцы працягнецца з патроенай сілай, а яшчэ нядаўна вы не маглі і падумаць пра такі вялікі фронт работы і такія паўнамоцтвы. Але каб не аказацца ў стане выціснутага лімона, паспрабуйце прытрымлівацца філасофскіх поглядаў на тое, што адбываецца.

ШАЛІ. Пры жаданні можаце пачаць новы этап жыцця, таму смела бярыцеся за новыя справы. Ініцыятыва набудзе цалкам матэрыяльны абрысы. На гарызонце, магчыма, з'явіцца чалавек, з якім вы не жадалі б сустракацца яшчэ раз, але менавіта ад яго прыйдзе патрэбная дапамога.

СКАРПІЁН. Вас чакае поспех у прафесійнай сферы і бізнэсе. Аб'ём працы не здзівіць вас і не спахоае, але могуць засмуціць некаторыя вынікі. Не чапляйцеся да сябе, будзьце аб'ектыўнымі.

СТРАЛЕЦ. Добрым тыдзень акажацца для тых, хто прывык быць актыўным і любіць ваяваць з цяжкасцямі. Цяжкасцяў будзе звышдастаткова, і першая, яна ж галоўная, — ваша ўласная лягота.

КАЗЯРОГ. Важна пагадзіцца з тым, што любая выпушчаная дробязь можа прывесці да непрадказальных наступстваў. Каб аказацца на вышыні, неабходна прадумаць усё: як казаць, рухацца, што апранаць. А вось з рызыкаўнымі планами і дзеяннямі пажадана пачакаць — не апыраджайце час.

ВАДАЛЕЙ. Паспрабуйце быць больш уважлівым, не дапускайце памылак, каб калегі не абвінавачвалі вас ва ўсіх смяротных грахах. Пачынаючы з серады, вы будзеце думаць на рэдкасць выразна і ясна. Гэта паспрыяе зараджэнню мноства ідэй, якія пажадана падзяліць на рэальныя і ілюзорныя.

РЫБЫ. Вашы ідэі і пачынанні павінны быць, нарэшце, ацэнены. Магчымыя парушэнні звыкллага ўкладу жыцця, але любыя змены пойдучы толькі на карысць. Пачынаючы з аўторка, рыхтуйцеся да напружанай разумовай працы, але паспрабуйце таксама не забывацца пра ўражанне, якое вы робіце на навакольных. Паспрабуйце не губляць сувязі з сябрамі, бо хуткім часам менавіта яны змогуць дапамагчы ў вырашэнні бягучых праблем.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ПАКАШТУЙЦЕ!

ДУХМЯНАЕ МАСЛА

Спатрэбіцца: масла сметанковае (па 200 г на кожны від) — 600 г, перац балгарскі — 3 шт., зеляніна — 1 пуч., кроп — 70 г, лімон — 2 шт., чорны перац — 1 ст. л., сухафрукты — 100 г, арэхі — 50 г, сок — 100 мл, соль.

Нам спатрэбіцца масла пакаёвай тэмпературы.

Для масла з вяленым перцам мы возьмем 3 перцы, цэдру лімона, зеляніну (базілік, кінзу ці пятрушку), соль. Перцы мыем, рэжам напалову, выдаліем сярэдзін, крыху солім і кладзём на рашотку ў духоўку зрэзам угару запякацца на хвілін 40. Трэба будзе пару разоў зліць з перцаў вадкасць, якую соль будзе выцягваць. Засталася перцы пачысціць і парэзаць, як і ўсе астатнія інгрэдыенты. Змяшам з маслам.

Для кропавага масла — кроп, цэдра лімона, насенне калінды (чорны кмен), соль. Для салодкага фруктова-арэхавага возьмем сухафрукты, арэхі, сок (каньяк).

Другое масла кропавае. Кроп дробна насячом, з лімона знімем цэдру, дадаём чорны перац і змешваем з маслам.

І на дэсерт салодкае масла з сухафруктамі і арэхамі. Сухафрукты выбірайце любыя, на ваш смак. Арэхі гэтак жа могуць змяняцца — фундук, кеш'ю, арахіс... Можна дадаць мускатны арэх ці кардамон. Сухафрукты парэжам і зальём іх сокам. Калі масла будуць есці толькі дарослыя, то можна заліць іх каньяком ці ромам на хвілін 30. Пасля чаго вадкасць зліць і прасушыць ягады на сурвэтцы.

Міндаль зальём кіпенем на пару хвілін, знімем скорку, падсушым на патэльні да залацістага колеру і здробнім. Падрыхтаваныя сухафрукты і арэхі пакладзём у масла.

Падрыхтаваны «трыпціх» і выкладзем на фольгу. Скруцім у каўбаскі.

Будзем захоўваць у халадзільніку да 5 дзён ці ў маразільнай камеры не больш за 2 месяцы.

Калі выкарыстоўваеце масла з маразілі, адразу ж кавалачкі нажом, сагрэтым у гарачай вадзе. Гэта дапаможа захаваць форму масла і не раскрасіць яго.

На закуску падаём цёплую макаронную салату з зялёным гарошкам, запраўленую духмяным маслам з перцам, зелянінай і цэдрай лімона.

На гарачае — бульба. Простая адварная бульба мае водар свежага кропу з тонкай ноткай цытрыны.

Да кубачка гарбаты — хлеб з фруктова-арэхавым маслам. Калі ўзяць гарачы, хрумсткі тост — масла ўсмокчацца ў хлеб, пакінуўшы на паверхні цудоўную начынку.

-2892-

УМЕЛЫЯ РУЧКІ

АДЗЕННЕ ДЛЯ ВАЗОНА

Таму, хто валодае вязальным кручком, зусім не цяжка будзе за адзін вечар каля тэлевізара звязаць «адзенне» на звычайнае кветкавае кашло, а ў далейшым па жаданні аўтара дэкарыраваць іншымі элементамі: вязанымі, сухімі ці штучнымі кветкамі, аплікацыяй ці пацеркамі.

Такое адзенне можна вязаць па крузе, як шапку, пачынаючы з дна, а далей звужаючы і пашыраючы вязанне там, дзе гэта неабходна.

А можна звязаць асобна трубападобнае палатно па памеры вазона, пачынаючы ад вузкай часткі каля дна, пашыраючы яго і паступова набліжаючыся да верха. Або пачынаць вязанне зверху ад горлачка пасудзіны, памяншаючы колькасць слупкоў і набліжаючыся да дна.

Калі браць тоўстае прадзіва, то такі дэкор ствараецца літаральна за пару гадзін.

РЫХТУЕМ
ЗІМОВЫ ГАРДЭРОБ

Відавочныя прыкметы набліжэння зімы сведчаць пра тое, што прыйшоў час даставаць з далёкіх паліц і шаф цёплыя рэчы. Калі вашаму кажуху тэрмінова патрэбна чыстка, то яшчэ можна паспець прывесці яго ў парадак да сапраўдных маразоў.

Калі варыянт хімчысткі адпадае, то можна паспрабаваць «бабуліны» метады. Аднак будзьце пры гэтым вельмі ўважлівымі: перш чым выкарыстоўваць той ці іншы метады на сваім кажуху, паспрабуйце пачысціць нейкі нябачны яго кавалачак і паглядзіце на вынік.

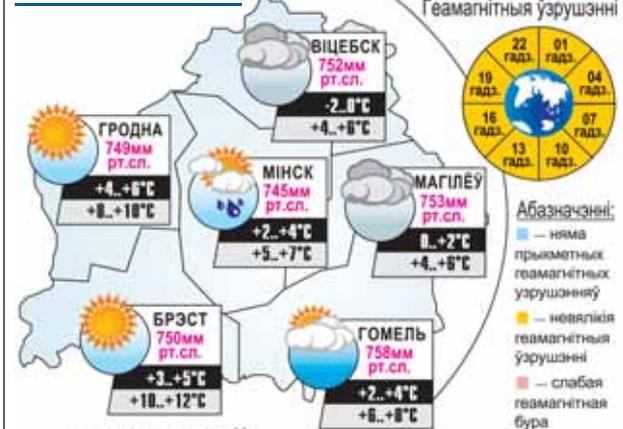
Для пачатку можна выкарыстаць сумесь з бензіну і бульбянога крухмалу: паўсухую, яе трэба ўціраць у забруджанае месца паралонавай губкай. Пасля падсыхання пачысціце гэтае месца мяккай шчоткай.

Таксама можна выкарыстоўваць канцылярскую гумку, якая прадаецца ў крамах. Аднак гэты спосаб падыходзіць для кажухоў са шчыльнай і друзлай паверхняй. На астатніх, на жаль, могуць застацца драпіны. Для тонкай паверхні падыдзе скарыначка чорнага хлеба — ёю можна пачысціць месцы, якія заільніліся. Таксама можна купіць адмысловы сродак для чысткі (для доўгіх кажухоў лепш адразу набыць два флаконы) — ён наносіцца больш раўнамерна.

Як правіла, пасля любой чысткі ўсе кажухі маюць патрэбу ў дадатковай падфарбоўцы. Для гэтага лепш падыдзе фарба-аэразоль у балончыках. Перш чым распыляць яе на адзенне, прыкрыйце паперай футравыя ўстаўкі на рукавах і капюшоне і распыляйце фарбу на адлегласці каля 20 см ад паверхні кажуха.

-2893-

ЗАЎТРА

Даты

Падзеі

Людзі

Сусветны дзень моладзі. У гэты дзень у 1945 годзе на Сусветнай канферэнцыі моладзі ў Лондане была заснавана Сусветная федэрацыя дэмакратычнай моладзі.

1749 год — нарадзіўся (горад Нясвіж) Мацей Радзівіл, дзяржаўны дзеяч ВКЛ, кампазітар, драматург. Удзельнічаў у падрыхтоўцы паўстання 1794 года. Як драматург дэбютаваў у 1784 г., калі да прыезду караля Станіслава Аўгуста Панятоўскага ў Нясвіжы была пастаўлена опера «Агатка, або Прыезд пана». Пазней опера ставілася ў Варшаве, Любліне, Вільні, Львове. Аўтар санаты, сернады, 6 паланэзаў. Памёр у 1800 годзе.

1919 год — наўрад ці ў свеце знойдзецца сёння больш вядомае рускае імя, чым імя Міхаіла Калашнікава. Яго ведаюць нават тыя, хто не цікавіцца ні палітыкай, ні культурай, ні тэхнікай, хто наогул не здагадваецца, што «Калашнікаў» — гэта не толькі аўтамат, але яшчэ і чалавек. Адночы амерыканскі філосаф і спецыяліст па зброі Эдвард Клінтан Эзель паслаў ліст з такім адрасам: «СССР. Міхаілу Цімафеевічу Калашнікаву». Зусім як «на вёску дзядулю». І гэтае пасланне дайшло, хоць у Савецкім Саюзе былі тысячы Калашнікавых. Міхаіл Цімафеевіч канструяваў кулямёты, паліўнічныя стрэльбы і іншую стралковую зброю, але галоўнае яго стварэнне, безумоўна, аўтамат Калашнікава, які разам з аспірынам і вадароднай бомбай прызнаны вынаходствам ХХ стагоддзя. Паводле ацэнкі замежных экспертаў, у свеце да пачатку 1996 года было выраблена каля 100 мільянаў аўтаматаў гэтага тыпу. Аўтаматам Калашнікава карыстаюцца ў 55 краінах свету. Яго выява зараз на сцягах і гербах сямі краін на розных кантынентах.

1952 год — нарадзіўся (горад Мінск) Анатоль Дзмітрыевіч Тагановіч, беларускі вучоны ў галіне біяхіміі, доктар медыцынскіх навук (1993), прафесар (1995). Аўтар навуковых прац па абменных парушэннях у лёгкіх у норме і паталогіі, а таксама пры ўздзеянні забруджвальнікаў навакольнага асяроддзя і лекавых прэпаратаў.

Было сказана

Уладзімір МУЛЯВІН (1941—2003), беларускі артыст, кампазітар:

«Кожны рытм, афарбаваны народнай першаасновай, заўсёды будзе аднаўдаць духу часу».

